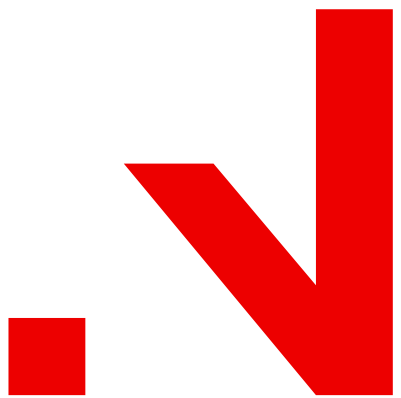

Årsrapport 2022

**Innovasjon
Norge**

1 Status 2022

- 1.1 Innovasjon har aldri vært viktigere
- 1.2 Virkemidler som skaper verdier
- 1.3 Årsregnskap 2022
- 1.4 Strategiske tema
  - 1.4.1 Slik ble Trøndelag en toppdestinasjon for matopplevelser
  - 1.4.2 Forsiktig optimisme i en hardt prøvet reiselivsbransje
  - 1.4.3 Kampanjer for å vinne eksportkontrakter
  - 1.4.4 Hjelper norske bedrifter i Frankrike
  - 1.4.5 Bionova skal hjelpe Norge med å nå klimamålet
  - 1.4.6 EU er mer enn finansiering
  - 1.4.7 Flere vil ha risikolån av Innovasjon Norge

2 Resultater

- 2.1 Slik bidrar vi til mervekst for bedrifter
- 2.2 Delmål 1: Flere gode gründere
- 2.3 Delmål 2: Flere vekstkraftige bedrifter
- 2.4 Delmål 3: Flere innovative næringsmiljø
- 2.5 Andre oppdrag
  - 2.5.1 Innovasjon i humanitær sektor
  - 2.5.2 Gode resultater for norske partnere i EØS-prosjekter
  - 2.5.3 Kulturell og kreativ næring
  - 2.5.4 Et reiseliv på rett spor
  - 2.5.5 En styrket rådgivningstjeneste for muligheter i EU
  - 2.5.6 Norge på Expo 2020 Dubai

3 Tall og fakta

- 3.1 Tall og fakta oppsummert
- 3.2 Effekter og resultater
  - 3.2.1 Effekter for alle kunder
  - 3.2.2 Effekter for etablerte bedrifter
  - 3.2.3 Effekter for gründere
  - 3.2.4 Effekter for klynger
  - 3.2.5 Bevilgninger til Innovasjon Norge
  - 3.2.6 Tildeling per tjeneste
  - 3.2.7 Tildeling per målgruppe
  - 3.2.8 Tildeling per sektor
  - 3.2.9 Tildeling per virkeområde
  - 3.2.10 Vi var med på å generere
  - 3.2.11 Vi utgjør en forskjell
- 3.3 Lån og tilskudd
  - 3.3.1 Fylkesvise tildelinger - virkemiddel
  - 3.3.2 Fylkesvise tildelinger - sektor
  - 3.3.3 Fylkesvise tildelinger - næringsområde
  - 3.3.4 Lånportefølje
  - 3.3.5 Oppstartlån
- 3.4 Landbruk og reiseliv
  - 3.4.1 Kommersielle gjestedøgn
  - 3.4.2 Utenlandske gjestedøgn
  - 3.4.3 Tilskudd til landbruket

4 Om oss

- 4.1 Om Innovasjon Norge
  - 4.1.1 En næringsutvikler for hele landet
  - 4.1.2 Bærekraft og ansvarlig næringsliv
  - 4.1.3 Organisasjonskart
  - 4.1.4 Ledergruppen
  - 4.1.5 Styret

Status 2022

Innovasjon har aldri vært viktigere

Foto: Astrid Waller

Etter to år preget av pandemi, var det optimisme i norsk næringsliv ved inngangen til 2022. Med Russlands invasjon av Ukraina endret dette seg. Krigen og sanksjonene kastet om på markeder og verdikjeder og har påvirket prisene på det vi i Norge importerer og eksporterer. For norske bedrifter har situasjonen både gitt muligheter og utfordringer. Også 2022 ble et annerledesår, men av andre årsaker enn de to foregående unntaksårene.

Av administrerende direktør Håkon Haugli

Innovasjon har aldri vært viktigere. Tiåret vi er inne i, må bli et skalerings tiår. Skal vi møte klima- og naturutfordringene og de andre store samfunnsutfordringene vi nå står i, må en rekke nye løsninger tas bredt i bruk. Næringslivet blir avgjørende i dette, og Norge har – som ledende hav-, mat- og energinasjon – et av verdens beste utgangspunkt. Å omsette dette utgangspunktet til innovasjon, næringsutvikling og eksport, er Innovasjon Norges kjerneoppgave.

Eksporten nådde nye høyder

Høye strøm- og gasspriser førte til at Norge i 2022 slo alle eksportrekorder. På grunn av høye priser på de varene vi eksporterer, kom vi nær en oppfyllelse av regjeringens mål i «Hele Norge eksporterer» om en 50 prosent økning i fastlandseksporten innen 2030.

«Vi er blitt mer, ikke mindre, avhengige av våre etablerte og største eksportnæringer. »

Hensikten med målet er imidlertid å utvikle et mer differensiert og bredere eksportnæringsliv, der flere bedrifter lykkes internasjonalt. Langs denne dimensjonen, må vi konstatere at vi er lenger unna enn før. Vi er blitt mer, ikke mindre, avhengige av våre etablerte og største eksportnæringer.

Høy aktivitet i norsk økonomi

Russlands krigføring fikk også direkte konsekvenser for bedrifter i Norge. Næringslivet i Øst-Finnmark ble umiddelbart påvirket av sanksjonene mot Russland og av usikkerhet om hva som ligger foran oss.

«Når maskinene går for fullt og usikkerheten om fremtidsutsiktene samtidig er stor, er det grunn til bekymring for evne og vilje til å drive utviklingsarbeid og for nivået på investeringer i nødvendig omstilling.»

Innovasjon Norge forsterket vår innsats i regionen, for å sikre at våre virkemidler når ut til bedrifter som nå står i stor omstilling. Generelt har norsk økonomi i 2022 vært preget av høy aktivitet, lav arbeidsledighet og sterk prisvekst. Når maskinene går for fullt og usikkerheten om fremtidsutsiktene samtidig er stor, er det grunn til bekymring for evne og vilje til å drive utviklingsarbeid og for nivået på investeringer i nødvendig omstilling.

Som tidligere år, har vi også i 2022 jevnlig levert statusrapporter til våre oppdragsgivere basert på vår brede kontakt med bedrifter i alle fylker. Vår lyttepost viser at mange virksomheter utsatte eller stoppet utviklings- og innovasjonsprosjekter i 2022.

Positiv utvikling for vekstbedrifter

For Innovasjon Norge var 2022 også et år med store og flere nye oppdrag. Innovasjon Norges samlede bidrag til norsk næringsliv i 2022 utgjorde 7,1 milliarder kroner.

Vi kunne dette året glede oss over positiv utvikling i vårt delmål om flere vekstbedrifter. En rapport fra Nordic Innovation, basert på tall fra de nordiske statistikkmyndighetene, viste at Norge nå har 11 såkalte "enhjørninger".

«Innovasjon Norge skal være en ledende pådriver for det grønne skiftet.»

Vi trenger slike rasktvoksende bedrifter og hele underskogen under dem. Forskning viser at et fåtall nye bedrifter står for en stor andel av de nye jobbene og den nye verdiskapingen.

Innovasjon Norge skal være en ledende pådriver for det grønne skiftet. I 2022 har vi vektlagt å vri flere av midlene mot grønne prosjekter og vår grønne portefølje har blitt styrket ytterligere. Klyngeprogrammet, bedriftsnettverksordningen og regional omstilling ble i 2022 videreutviklet for å bygge flere innovative næringsmiljøer i hele landet.

2022 var det første året Innovasjon Norge hadde ansvar for ordningen StudentEntreprenørskap (STUD-ENT). Både kvaliteten på prosjektene studentene søker om støtte til og arbeidet på universitetene og høyskolene for å fremme entreprenørskap er det grunn til å glede seg over.

I statsbudsjettet for 2023, ble det også klart at Bionova blir del av Innovasjon Norge. Bionova er regjeringens nasjonale satsing på bioøkonomi og klimatiltak for landbruk, skogbruk og havbruk som skal bidra til å nå Norges klimamål for 2030 og å bli et lavutslippssamfunn i 2050. Ved å legge Bionova til Innovasjon Norge vil

disse kundene få tilgang til vårt samlede tjenestetilbud.

Et mer sømløst virkemiddelapparat

Det er et mål at kundene opplever Innovasjon Norge og hele det norske virkemiddelapparatet som sømløst og enhetlig. Slik er det ikke i dag.

Virkemiddelapparatet har de siste årene vært gjenstand for flere evalueringer, og aktørene har arbeidet sammen om forslag til tiltak for et fremtidsrettet virkemiddelapparat. Flere av disse prosessene ble avsluttet i 2022. Innovasjon Norge har gjennom året styrket vårt samspill med Eksfin, Norges Forskningsråd, Siva, NORWEP og andre virkemiddelaktører, med mål om forenkling for kundene, mer målrettet virkemiddelbruk og enhetlig grønn rapportering.

I samarbeid med både statlige virkemiddelaktører og fylkeskommuner har vi også arbeidet systematisk med utvikling av «En vei inn» – en løsning som skal bidra til forenkling av bedriftenes møte med virkemiddelapparatet.

Kostnadskutt i Innovasjon Norge

Som organisasjon har Innovasjon Norge vært gjennom noen krevende år. Etter at vi i 2020 og 2021 håndterte rekordstore koronarelaterte oppdrag, gikk vi i 2022 inn i et år med krav om kostnadskutt og intern omstilling.

Sammenlignet med 2019, vil vi ved utgangen av 2024 være ca. 75 færre ansatte. Det stiller store krav til effektiv ressursbruk og prioritering av aktivitet. Arbeidet med digitalisering har derfor høy prioritet. En viktig milepæl i 2022 var investeringen i nytt banksystem, IN Flow, som gradvis vil erstatte våre gamle banksystemer og gi forenkling for kundene. Vi har kommet langt i vårt digitale skifte og mot målet om å være ledende i offentlig sektor på digitalisering, men har samtidig store løft foran oss.

Ved å digitalisere det som kan digitaliseres, frigjør vi tid og kompetanse til sparring med kundene. Vår rolle som sparringpartner for bedrifter i hele landet er kjernen i vår strategi og muliggjøres av digitale verktøy.

Jeg vil benytte denne anledningen til å takke Innovasjon Norges kunder, oppdragsgivere, ansatte og samarbeidspartnere for alt vi sammen fikk til i 2022, et år der vi på alle måter ble minnet om at innovasjon er viktigere enn noensinne.

Virkemidler som skaper verdier

Foto: Thor Nielsen/NTNU

Vår viktigste oppgave er å levere verdi til kundene.

Av styreleder Gunnar Bovim

Innovasjon Norge bidrar med finansiering, kompetanse og nettverk for norske selskaper som vil vokse og skalere internasjonalt. En undersøkelse gjort av Oslo Economics blant Innovasjon Norges kunder i 2022 bekrefter at næringslivet trenger denne type støtte.

Tre av fire bedrifter i undersøkelsen opplevde at støtten fra Innovasjon Norge bidro til deres eksportsuksess. Hele 60 prosent av bedriftene mente at finansiering fra Innovasjon Norge bidro til at de kunne skaffe finansiering gjennom privat egenkapital.

«Det er gledelig at kundene opplever at Innovasjon Norge gir viktige bidrag for å få realisert vekst- og omstillingsprosjekter.»

Våre målinger i 2022 viser at bedrifter som har fått internasjonal markedsrådgivning fra Innovasjon Norges kontorer i utlandet har 9,2 prosentpoeng høyere vekst i omsetning, 5,5 prosentpoeng høyere vekst i verdiskaping og 3,4 prosentpoeng høyere vekst i produktivitet enn sammenlignbare bedrifter som ikke har benyttet seg av tilbudet.

Det er gledelig at kundene opplever at Innovasjon Norge gir viktige bidrag for å få realisert vekst- og omstillingsprosjekter. Slike undersøkelser gir også nyttig innsikt i hvor skoen trykker. Manglende kjennskap til utenlandske markeder ble oppgitt av bedriftene som en av de største eksportbarrierene (Oslo Economics).

Det understreker behovet for Innovasjon Norges rolle som døråpner ute i verden og med folk på bakken som kjenner markedet. I 2022 har derfor arbeidet med eksportfremme i internasjonale markeder blitt forsterket, med flere satsinger i markeder som etterspør norske løsninger.

Rollen som døråpner er også relevant for Innovasjon Norges arbeid opp mot EU som en sentral premissgiver for fremtidig næringspolitikk. Norsk deltakelse i EUs forsknings- og innovasjonsprogrammer er av stor betydning. Innovasjon Norge har det siste året styrket EU-arbeidet, blant annet ved økt tilstedeværelse i Brussel og flere ressurser på EU-arbeidet regionalt.

«Organisasjonen er godt rustet for å bidra til den store samfunnsoppgaven vi sammen skal løse for å utvikle morgendagens næringsliv.»

Innovasjon Norge var i 2022 gjennom en periode med omstilling i egen organisasjon, med gjennomføring av kostnadskutt i driftsbudsjettet på 100 millioner kroner. I denne perioden har det vært arbeidet målrettet med å utvikle Innovasjon Norge til en mer effektiv og kundeorientert organisasjon. Organisasjonen er godt rustet for å bidra til den store samfunnsoppgaven vi sammen skal løse for å utvikle morgendagens næringsliv.

Bedrifter i hele landet møter et Innovasjon Norge som ser regionale, nasjonale og internasjonale virkemidler i sammenheng. Gjennom å sparre og utfordre kundene, og tilby rett kompetanse og finansiering, utløses flere bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsomme prosjekter.

Som styreleder vil jeg få takke kunder, oppdragsgivere og samarbeidspartnere for tilliten dere har vist Innovasjon Norge gjennom 2022. Jeg vil også få takke Innovasjon Norges ansatte for stor innsats gjennom året.

Årsregnskap 2022

[Styrets årsberetning](#)

[Årsregnskap med resultatregnskap og balanse](#)

[Revisors beretning](#)

Strategiske tema

Innovasjon Norge er en landsdekkende sparringpartner for bærekraftig vekst og eksport.

Bærekraft, eksport og grønn vekst er viktig for fremtidig utvikling og omstilling i norsk næringsliv. Det samme gjelder tilgang til finansiering av viktige satsinger.

I menyen til venstre kan du lese dybdesaker om hvordan Innovasjon Norge bidrar innenfor disse temaene, og ringvirkningene det får for bedrifter, mennesker og lokalsamfunn.

Slik ble Trøndelag en toppdestinasjon for matopplevelser

Gangstad Gårdsysteri ligger langs "Den gyldne omvei" i Trøndelag. Her avbildet under Trøndersk matfestival i Trondheim i 2022. Foto: Leiv Aspen

Trøndelag fikk status som Europas gastronomiregion i 2022. Ingen andre norske byer eller regioner har fått denne utnevnelsen tidligere.

Fra Norden er bare Aarhus i Danmark og Kuopio i Finland på den samme prestisjefylte lista. Det anerkjente reisemagasinet Condé Nast Traveler har omtalt Trøndelag som en av topp tre destinasjoner for matopplevelser, og en av deres 22 beste steder å reise til i 2022.

"Området har variert landskap med skog, fjell, fjord og åkrer, og leverer høy kvalitet på sjømat, økologiske meieriprodukter og ferske grønnsaker. Råvarene leveres lokalt og til restauranter rundt i verden," skriver Condé Nast Traveler.

Trøndersk Matfestival har vært arrangert siden 2005 og Innovasjon Norge jobber fremdeles tett med arrangøren, Oi! Trøndersk mat og drikke AS. Foto: Leiv Aspen

Trøndelag har fått stor internasjonal og nasjonal oppmerksomhet som matdestinasjon. Og Trøndelag selv har ambisjoner om å bli Norges fremste matregion, samt en sterk matregion i europeisk perspektiv. Det er mye som tyder på at de er på god vei. Men hva ligger bak denne suksessen?

– Matsatsingen i Trøndelag har ikke vært en sprint. Innsatsen kan heller beskrives som en maraton der hele Trønderlaget har stilt opp. Tilgang til gode naturressurser, fantastiske råvarer, kompetanse og finansiering, har brakt regionen i tet, sier Aud Herbjørg Kvalvik i Innovasjon Norge.

Bedriftsnettverk har båret frukter

Ressursgrunnlaget gjør at Trøndelag på mange måter er skapt for matproduksjon. Golfstrømmen skyller inn mengder av temperert, næringsrikt vann langs kysten. Sol og regn i riktig blanding gir god vekst på åker og eng. Trønderske bønder dyrker nærmere 1,6 millioner dekar, og 2022 var året trønderske selskaper eksporterte fisk for 26 milliarder kroner.

Fylket var tidlig ute med produksjon og salg av lokalmat. Samvirkeforetaket «Den Gyldne Omvei» ble Trøndelags første moderne mat- og opplevelsesnettverk. Det sto 20 forskjellige Inderøy-bedrifter bak samarbeidet som ville tilby opplevelser, lokal mat og kultur til norske og internasjonale gjester. Kort tid etter dannet 27 bedrifter i Rørosregionen Rørosmat SA, hvor de samarbeider om salg, felles merkevare og lager- og logistikk-løsning.

«Beslutningen om å etablere et Verdiskapingsprogram for mat, var det som endret alt.»

- Aud Herbjørg Kvalvik, Innovasjon Norge.

Begge nettverkene har benyttet flere av Innovasjon Norges rådgivings- og finansieringstjenester, og begge

har fungert som rollemodeller og mentorer for nye mat- og opplevelsesnettverk fra hele landet.

– Beslutningen om å etablere et Verdiskapingsprogram for mat, var det som endret alt. Innovasjon Norge fikk et fornuftig mandat, nok penger og tilstrekkelig forutsigbarhet for programsatsingen. Det gjorde at kunderådgiverne kunne arbeide systematisk og målrettet med næringen, og at bøndene og produsentene turte å kaste seg ut i noe helt nytt. Vi må bare takke Stortingets næringskomite fra årtusenskiftet, for ambisjonene med oppdraget og viljen til å følge opp, sier Kvalvik videre.

Program for å styrke norsk matmangfold

Verdiskapingsprogrammet for mat ble opprettet for å styrke matmangfoldet i Norge. Med 100 millioner kroner årlig over jordbruksavtalen, kom mulighetene. Rørosmeieriet var den første bedriften som i 2001 fikk tilskudd fra verdiskapingsprogrammet.

Aud Herbjørg Kvalvik. Foto: Innovasjon Norge

Trøndelag har årlig fått benytte en stor del av midlene, som i dag heter Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftsbasert vekst og verdiskaping. Pengene har i hovedsak gått til enkeltbedrifter, men tilskudd til bygging av matfaglig kompetanse, nettverk og salgsarenaer, har vært like viktig for posisjonen Trøndelag nå har oppnådd som lokalmatregion.

Trøndersk Matfestival, ble første gang arrangert i 2005. Innovasjon Norge har bidratt til arrangementet årlig, og jobber fremdeles tett med arrangøren, Oi! Trøndersk mat og drikke AS.

Festivalen har blitt en attraksjon for både norske og internasjonale gjester. International institute of gastronomy, culture, arts and tourism (IGCAT) besøkte festivalen i 2019. At IGCAT oppdaget Trøndersk Matfestival, og at Visit Trondheim initierte en søknad fra Trøndelag Fylkeskommune og Trondheim kommune, førte til at Trøndelag fikk status som European Region of Gastronomy i 2022.

Arrangerer Oste-VM i år

Trondheim var vertskap for Michelinutdelingen i februar 2020. Høsten 2023 går Oste-VM av stabelen, og i 2024 skal Bocuse d'Or Europe 2024 arrangeres i samme by.

Mange har bidratt til den positive utviklingen av matmangfoldet i Trøndelag.

– Innovasjon Norge Trøndelag har de siste 20 årene bevilget ca 1,9 milliarder kroner til 4600 prosjekter innen

grønn sektor. En stor andel har gått til bærebjelken for trøndersk matproduksjon, det tradisjonelle landbruket. Bevilgningene til lokalmatproduksjon og servering anslår vi til 300 millioner kroner fordelt på 1000 enkeltsaker, sier Kvalvik.

"Open for business": I 2022 ble Norge gjenåpnet og reiselivet kunne stable seg på beina etter to tøffe år.

Foto: Thomas Rasmus Skaug / VisitNorway

Pandemien traff reiselivsnæringen som en knyttneve. Stor omstillingsvilje gjør at det er optimisme å spore, selv om det er vanskelig å spå hvordan en urolig verden og energikrise vil slå ut.

2022 var det første året som nærmet seg et normaldriftsår etter at koronapandemien traff Norge. Det var sårt tiltrengt for den næringen som ble truffet hardest av koronarestriksjonene.

– Når grenser stenger og folk må sitte hjemme sier det seg selv at reiselivet blir hardt rammet. Det var strenge restriksjoner på servering og et uttalt mål om å få ned mobiliteten. Reiselivet lever av mobilitet. Det var veldig tøft, sier reiselivsdirektør Aase Marthe Hørrigmo i Innovasjon Norge.

Måtte omstille seg raskt

Krisen gjorde at alle måtte tenke utenfor boksen. Under pandemien hadde Innovasjon Norge det operative ansvaret for flere krisepakker, og bevilget i løpet av 2020 og 2021 mer enn 1,65 milliarder kroner til reiselivet gjennom ulike ordninger. Den største av disse, omstillingsordningen, skulle stimulere til å tenke nytt inn i en usikker fremtid.

Reiselivsdirektør Aase Marthe Horrigmo i Innovasjon Norge. Foto: Tom Hansen

Mange reiselivsbedrifter har brukt tiden godt. Bransjen har for eksempel flere miljøfyrtårn nå enn før, og flere reisemål har blitt merket gjennom INs merkeordning for bærekraftige reisemål.

– Stadig flere er opptatt av bærekraft når de tar valg om hvor de skal på ferie. Det blir stor konkurranse om kundene blant bærekraftige reisemål, og vi i Norge ligger helt i front når det gjelder å tenke systematisk omkring bærekraft, både økonomisk, sosialt og miljømessig, sier Horrigmo.

Asiatene er ikke tilbake som før

Innovasjon Norge har også bidratt til å «restarte» reiselivsbransjen, gjennom blant annet markedsføring, B2B- og utviklingsarbeid. Mange nordmenn har oppdaget Norge som eget ferieland under pandemien, og i 2022 kom flere av utenlandsturistene tilbake – selv om antallet ikke er helt oppe på 2019-nivå.

Asiatiske turister lar vente på seg, mens andre markeder har kommet tilbake for fullt og vel så det. Tyskland er vårt største reiselivsmarked og økte i 2022 med ti prosent sammenlignet med før pandemien. Nederland har hatt en fantastisk vekst og er nå vårt nest største marked.

«Flere har funnet jobber i andre bransjer.»

- Aase Marthe Horrigmo, reiselivsdirektør i Innovasjon Norge

Samtidig er det flere som sliter med ringvirkningene av arbeidskraften som forsvant under pandemien.

– De stadige åpningene og nedstengningene førte til en uforutsigbarhet som var vanskelig når du må ha inntekt til familien din. Vi ser at flere har funnet jobber i andre bransjer og det har ført til en stor etterspørsel etter kompetent arbeidskraft, sier Horrigmo.

For å hjelpe på situasjonen tilbyr IN en kursportefølje og sammen med reiselivsnæringen er det utviklet en

nasjonal reiselivsstrategi, hvor kompetanseheving er et av målene. Strategien skal gjøre reiselivsnæringen i stand til å møte morgendagens turisme. Mye er fremdeles usikkert.

– Man ventet på normalen, men i 2022 kom «den nye normalen». Russland invaderte Ukraina og russiske turister forsvant over natten, samtidig som det ble innført flyforbudssone over verdens største land. Energiprisene skjøt i været og dette rammer vår næring hardt. På den annen side er den norske kronen relativt svak og dette gjør Norge billigere som ferieland. Det gjenstår å se hvordan alt dette slår ut på sikt, men vi ser allerede at kronekursen har betydning for bookinger til Norge.

Kvantitet er ikke lenger viktigst

Mens man tidligere var opptatt av volum i reiselivsbransjen har den nasjonale reiselivsstrategien prioritert betalingsvilje høyt, samtidig som det er avgjørende at vi bidrar til å få ned klimautslippene i reiselivet.

– Vi må bruke markedsarbeidet til å tiltrekke oss de rette tilreisende. Vi har et mål om å få opp lønnsomheten og gjøre det på en måte som gir gode, lokale ringvirkninger. Reisemålsutvikling er også å drive stedsutvikling. Vi jobber alle litt annerledes etter pandemien, og vi samarbeider godt med næringen for å finne de beste løsningene for norsk reiselivsbransje framover, sier Horrigmo.

I 2022 var det igangsatt åtte HPO-prosjekter knyttet til muligheter innen havvind i Europa, USA og Japan.

Foto: Getty Images

High Potential Opportunities (HPO) er et nytt eksportprogram der konkret etterspørsel i de internasjonale markedene styrer eksportsatsingene.

Innovasjon Norge og hele "Team Norway" hjelper norske bedrifter med å vinne store internasjonale kommersielle kontrakter og andeler, innen for eksempel tunnelteknologi i Chile eller havvind i Japan.

– Dette gjøres gjennom målrettet, samlet og langsiktig arbeid i Team Norway. Det er næringslivets og bedriftenes muligheter og behov i markedet som styrer arbeidet. Her setter næringslivet og det offentlige virkemiddelapparatet, det vil si ambassader, næringsklynger og aktører som Innovasjon Norge felles mål, og lager felles gjennomføringsplaner. Vi ser at denne typen privat-offentlig samarbeid gir resultater på eksporten, sier leder for de strategiske eksportsatsingene og HPO-programmet i Innovasjon Norge, Eli Wærum Rognerud.

I 2022 var det igangsatt åtte HPO-prosjekter knyttet til muligheter innen havvind i Europa, USA og Japan, hydrogen for maritim sektor i Tyskland, sirkulærøkonomi i Singapore og Sørøst-Asia, grønn maritim eksport i Kina, tunneler i Chile og forsvarsteknologi i USA. Stadig nye prosjekter kommer til.

Hva er et HPO-prosjekt?

Enkelt fortalt er et HPO-prosjekt en kampanje, der Team Norway gjennom flerårig innsats hjelper grupper med å posisjonere seg i internasjonale markeder. Kampanjen kan gå over maksimum seks år, og den må utløse kontraktsverdi på minst 500 millioner kroner for bedriftene som deltar.

Foto: Innovasjon Norge

– Både bedrifter og næringslivsaktører, andre virkemiddelaktører så vel som INs egne kontor kan forslå nye HPO-prosjekt. Det er IN som administrere prosjektene, men prosjektleder er ofte hentet fra næringslivet. Aktivitetene i prosjektet er dessuten svært mange og sammensatt, og kan omfatte utarbeiding av markedsstudier, delegasjoner og markedsbesøk, dialog med lokale myndigheter, norsk deltakelse på messer og markedsføring overfor mulige kjøpere av norske varer og tjenester. I tillegg får bedriftene skreddersydd rådgivning og bistand fra våre internasjonale kontorer, sier Rognerud.

Landslag

Bedriftene som deltar bidrar selv med betydelig egeninnsats og faktureres for tjenester (fellesaktiviteter og individuell rådgivning) etter samme prinsipp som bedrifter utenfor HPO, i tråd med statsstøtteregelverket. I de fleste prosjekt ligger medfinansieringen fra næringslivet på godt over 50 prosent.

– Med disse satsingene bygger vi «landslag» som kan posisjonere Norge internasjonalt, og vi ser at det virker. Vi får rett og slett bedre innpass og sterkere markedsposisjon når vi går i flokk, sier Rognerud.

Ambassadene og EksFin er involvert i de fleste HPO-prosjektene, og Norwep er partner i alle energirelaterte prosjekter. Hvert av prosjektene har dessuten 2-3 såkalte «industry partners», det vil si leverandører fra

næringslivet selv. Dette sikrer at prosjektene svarer på næringslivets behov, og øker kompetanse og nettverket i prosjektene.

Fornøyde bedrifter

Gjennom havvindsatsingen i Frankrike har 19 norske bedrifter fått bistand med nettverk, kontakter og posisjonering i markedet, og i en evaluering fra 2022 er samtlige bedrifter positive til tilbudet de har fått fra Innovasjon Norge og Team Norway.

Evalueringen, utført av Oxford Research, påpekte også at tjenestene som ble levert av Team Norway ga bedre resultat enn om de skulle være levert enkeltvis eller av private aktører. Resultatene målt i eksportkontrakter er også positive: I 2022 alene rapporterte bedrifter som fikk bistand gjennom HPO-prosjektene mer enn 1,8 milliarder kroner i nye kontrakter.

Hjelper norske bedrifter i Frankrike

Det norske selskapet Hyke har landet en avtale om å levere fire autonome, elektriske passasjerferger til å gå i rute på Seinen under OL i Paris i 2024. Foto: Hyke

Vårt kontor i Paris hjelper norske bedrifter inn i det franske markedet. Kontorleder Sigrun Daireux kan også fortelle deg hvordan du bør opptre i møter med franske bedrifter.

Innovasjon Norge har 27 kontorer i 22 land utenfor Norge. Disse hjelper til med eksportrettede satsinger i de viktigste markedene for norsk næringsliv.

I Paris, i kjærlighetens og lysenes by, har seks faste franske ansatte med lang og bred erfaring, og til enhver tid 1-2 studenter på internship.

Norske Sigrun Daireux har bodd i Frankrike i et halvt år, og er leder for Innovasjon Norge-kontoret i Paris, som ligger rett ved Champs-Élysées og et steinkast unna Triumfbuen.

– Den største enkeltsektoren vi jobber med på Paris-kontoret er energi: Havvind, hydrogen og karbonfangst og -lagring. Havvind i Frankrike er en sektor i sterk vekst og med tung offentlig finansiering, sier Daireux.

Sigrun Daireaux leder Innovasjon Norges kontor i Paris. Foto: Dramatikkens hus

Innovasjon Norges satsning på flytende havvind i Frankrike har i 2022 resultert i flere kommersielle avtaler for norske bedrifter, både større og mindre. Markedet er stort og mulighetene mange.

– Frankrike er også Europas største jordbruksland, og verdens største eksportør av flere landbruksprodukter – i tillegg til vin, selvsagt. Bioøkonomi, landbruks- og matteknologi er derfor høyt prioritert, og her har norske selskaper viktig kompetanse og gode løsninger. I tillegg ser vi at norske selskaper innen helse og legemidler tilbyr etterspurte løsninger i det som er Europas tredje og verdens syvende største økonomi, sier Daireaux.

Norsk selskap leverer elferger til Seinen

Bærekraft er også et tema som blir stadig viktigere i Frankrike, så to av kontorets satsningsområder er grønn maritim transport og bærekraftige bygg. Norsk grønn maritim sektor har allerede fått en spyspiss inn i det franske markedet: Selskapet Hyke fikk i 2022 en avtale om å levere fire autonome, elektriske passasjerferger til å gå i rute på Seinen under OL i Paris i 2024.

«Franskmennene ble «fous amoureux», veldig begeistret, over det de fikk se!»

- Sigrun Daireaux

Bak denne avtalen ligger mye godt samarbeid mellom utekontorer og regionkontorer på tvers av Innovasjon Norge. Hyke fikk gjennomført markedsundersøkelser av Innovasjon Norge i flere europeiske land, før de valgte å satse på Frankrike.

– Sammen med norske regionkontorer arrangerte vi en studietur for franske transportmyndigheter og andre interessenter til Norge, for å introdusere dem for norske løsninger. Det var en kjempesuksess! Franskmennene ble «fous amoureux», veldig begeistret, over det de fikk se, og da anbudet for OL ble publisert, kjente de igjen Hyke blant tilbyderne, forteller Daireaux.

– En annen suksessfaktor var at Hyke teamet opp med en fransk ruteoperatør, slik at de kunne tilby en

totalløsning, med lokalt rutetilbud. Både Hykes fire ferger, og måten vi i Innovasjon Norge jobbet for å få Hyke inn i det franske markedet, er viktige utstillingsvinduer og en gyllen anledning for norsk næringsliv å bygge videre på her i Frankrike, sier Daireaux.

Visit Norway – from Paris

To av Paris-kontorets ansatte jobber med merkevaren Visit Norway. Blant annet blir alle bildene som Visit Norway viser på Instagram, publisert fra Paris.

– I det franske markedet jobber vi målrettet mot turoperatører og konferanseaktører for å promotere Norge som en attraktiv destinasjon for pakkereiser og konferanse- og messearena. Franskmenn utgjør en av de største gruppene turister i Norge, og er dessuten i vekst. Natur, nordlys og midnattssol er selvsagt viktig, men franske besøkende er også opptatt av kultur, mat og opplevelser – hele året, sier Daireaux.

Tilbyr mange tjenester

Kontorets viktigste leveranser til norske bedrifter er markedsanalyser, partnersøk, kontaktformidling og ikke minst døråpning.

– Sammen med Norges ambassade og Team Norway setter vi norske bedrifter i kontakt med nasjonale og regionale myndigheter og offentlige og private potensielle kunder. Vi arrangerer markedsbesøk og messedelegasjoner, formidler anbud og bistår i kontraktsforhandlinger, og med etablering av datterselskaper i Frankrike – og vi er ofte «kulturelle oversettere», sier Daireaux.

Mer formelt i Frankrike enn i Norge

Kulturforskjellene mellom Frankrike og Norge er små, men noen er det lurt å kjenne til ifølge Daireaux:

– Det er nesten umulig å få servert kaffe samtidig med desserten på restaurant– men viktigere er det å vite at fransk arbeidsliv fortsatt er relativt hierarkisk og formelt. Dette kan oppleves fremmed i det egalitære og uformelle Norge, men i Frankrike tas beslutninger kun av ledelsen. For å bli tatt på alvor må norske bedrifter derfor sende representanter på rett og tilstrekkelig høyt nivå, med tydelig mandat– og dress og slips – dersom forhandlinger skal resultere i kontrakter. Vitsene kan med fordel spares til kontrakten er signert – men da senkes til gjengjeld skuldrene, og vi ser at norske og franske selskaper jobber svært godt sammen.

Bionova skal hjelpe Norge med å nå klimamålet

Landbruket skal kutte fem millioner CO2-ekvivalenter innen 2030. Foto: Oddgeir Visnes - Visitnorthwest.no

I 2022 fikk Innovasjon Norge oppdraget Bionova, som skal bidra til klimatiltak i landbruket og sikre overgangen til en mer sirkulær bioøkonomi basert på biologiske ressurser fra land og hav.

Bionova er en forsterket satsing for å nå målene i landbrukets klimaplan og for å øke ressurseffektiviteten og sirkulariteten i de biobaserte industrienes verdikjeder. Landbruket står i dag for rundt ni prosent av Norges klimagassutslipp. I klimaavtalen mellom landbruksnæringen og staten er det satt felles kurs for klimatiltak som skal gi kutt på 5 millioner CO2-ekvivalenter innen 2030.

Bionova er en utvidelse av oppdrag som Innovasjon Norge i flere år har administrert, gjennom finansiering av landbruksprosjekter innenfor fornybar energi og bioøkonomiprojekter for industrien gjennom bioøkonomiordningen.

– Bionova vil gi oss enda mer kraft for å nå Norges klimamål innen 2030, og målet som er satt om å bli et lavutslippssamfunn innen 2050, sier Silje Lesjø, direktør for Bionova og leder for landbruk i Innovasjon Norge.

Stort potensial i verdikjedene

Norge har en unik tilgang på naturressurser fra jord-, skog- og havbruket, og har bygget opp verdikjeder knyttet til disse næringene. Bionova blir et verktøy for biobaserte næringer, og blir tilgjengelig for aktører over hele landet

Silje Marie Lesjø er leder av Bionova i Innovasjon Norge. Foto: Astrid Waller

– Vi skal bygge videre på blant annet Bioøkonomiordningen i dette arbeidet, og fokusere på prosjekter innenfor de biobaserte næringenes verdikjeder. Et eksempel på et prosjekt innenfor en verdikjede er bruk av tang og tare til kraftfôr, med biproduktet slam, som igjen blir til biodrivstoff. Det kan med andre ord være en lang verdikjede som involverer mange type bedrifter, sier Lesjø.

Inge Hoemsnes fra Hustadvika i Møre og Romsdal er en av bøndene som har fått støtte fra Innovasjon Norge på dette feltet:

– Vi måtte tenke nytt rundt energikilder, gjødsel og fôr på gården. Støtten fra Innovasjon Norge har blant

annet gått til å bygge nye fjøs og investere i et biogassanlegg. Dette har bidratt til helt nye muligheter for et sirkulært kretsløp på gården i enda større grad enn tidligere, forteller han.

Ved å legge Bionova til Innovasjon Norge, sikrer man at kundene også får tilgang på de øvrige tjenestene Innovasjon Norge tilbyr, og muligheten for synergier med andre oppdrag og tjenester vil øke.

Bred kompetanse

Innovasjon Norge har opparbeidet et sterkt fagmiljø på biobaserte næringer, med kunnskap om skogs- og trebaserte næringer, akvakultur og fiskeri, bioøkonomi og landbruk, og samarbeider tett med andre virksomheter og organisasjoner innenfor disse næringene.

Bionova etableres som en egen enhet i Innovasjon Norge og den sentrale forvaltningen av oppdraget legges til Innovasjon Norges kontor i Innlandet.

– Innlandet er en region som allerede gjennomfører store satsinger innen bioøkonomi, og som dermed har betydelig kompetanse og næringsmiljøer. Dette kommer vi til å utnytte til det fulle, sier Lesjø, som understreker at oppdraget vil innebære en bred involvering av hele Innovasjon Norge, for å sikre at de tre næringene blir ivaretatt på best mulig vis.

– Regionkontorene våre langs kysten vil blant annet få en viktig nøkkelrolle med sin kompetanse innen blå sektor, sier Lesjø.

Bionova er operativt fra 1. januar 2023.

Horisont Europa er verdens største forsknings- og innovasjonsprogram. Foto: Getty

Et EU-prosjekt handler vel så mye om posisjonering og nettverksbygging som kapital. Det handler om hvor raskt løsningen til din bedrift kan være i markedet, hvor kundene er og hvilke partnere som blir med på reisen etter prosjektets slutt.

Innovasjon Norge er, sammen med Forskningsrådet, en av hovedaktørene i den nasjonale oppfølgingen av Horisont Europa, verdens største forsknings- og innovasjonsprogram. Vår innsats skal hovedsakelig bidra til å styrke næringslivets deltakelse i programmet og retter seg primært mot små og mellomstore bedrifter og klynger, men også mot offentlige aktører.

I 2022 kom de første resultatene fra programmet som strekker seg over perioden 2021-2027. Tallene viste at norsk næringsliv så langt har konkurrert seg til 1,2 milliarder kroner. Bare under enkeltvirkemiddelet EIC Akselerator i programmets pilar 3 hentet fem norske bedrifter totalt ca. 350 millioner kroner i tilskudd og egenkapital i løpet av 2022

Regionale EU-rådgivere

Tim Genge jobber ved Innovasjon Norges kontor i Bergen og er en del av INs EU-apparat bestående av 11 regionale EU-rådgivere.

I tillegg til rådgivning på virkemidlene under EIC har Innovasjon Norge dedikerte rådgivere som jobber med mobilisering til samarbeidsprosjekter på de ulike tematiske områdene digitalisering, næringsliv og romvirksomhet (cluster 4) klima, energi og mobilitet (cluster 5) og mat, bioøkonomi, naturressurser, landbruk og miljø (cluster 6) i Horisont Europas pilar 2.

Tim Genge jobber ved INs kontor i Bergen. Foto: Privat

Genge har et spesielt ansvar for å bistå næringslivet som søker på utlysningene under temaene klima, energi og mobilitet.

– EUs utlysninger treffer godt de utfordringene både Norge og Europa står overfor. Klimaendringer og de tilknyttede aktivitetene rundt Europas Green Deal, eksempelvis transformering av energikildene våre, bør være grunn nok for å tilpasse seg raskt. I tillegg har Russlands invasjon i Ukraina betraktelig økt behovet for energisikkerhet og etterspørsel etter fornybare løsninger på kontinentet. Her kan norsk næringsliv levere, og min rolle er å bistå kunder over hele landet med å levere løsninger som kommer raskt ut i markedet.

Genge jobber tett med Forskningsrådet, men hans arbeid er særlig vektlagt innovasjonsprosjekter (Innovation Actions), hvor løsninger kan industrialiseres, kommersialiseres og skaleres raskt. Selv om finansiering av slike prosjekter er viktig for bedriftene, er det vel så viktig å få tilgang til helt ny kompetanse, finne nye nettverk og få tilgang til nye enorme markeder i Europa.

– Før jeg begynte med EU-rådgivning jobbet jeg med eksportrådgivning ved Innovasjon Norges kontor i Hamburg. Denne erfaringen har mye overføringsverdi til EU-arbeidet; kundene vil ha hjelp til å komme raskt ut i et nytt marked, og de trenger å vite hvordan markedet ser ut og hva som skal til for å lykkes.

Norsk helseteknologi til markedet

Norsk helseteknologi var i 2022 mest fremtredende blant flertallet av bedriftene som fikk finansiering fra det europeiske Innovasjonsrådet, EIC Akselerator.

Hemisphere, Glucoset og Oivivar er blant de fem bedriftene som fikk gjennomslag. De leverer løsninger

Maria Erdal Askim jobber ved INs Oslo Viken-kontor. Foto: Innovasjon Norge

Maria Erdal Askim er EU-rådgiver ved Innovasjon Norges Oslo Viken-kontor. Hun understreker viktigheten av å komme i kontakt med Innovasjon Norge når en bedrift vurderer å søke om EU-finansiering.

– Bedriften må treffe på det som det europeiske innovasjonsrådet etterspør. Løsningen må helst være "deeptech", den må ha et stort oppskaleringspotensial og bedriften må ha en god forretningsmodell og strategi for hvordan de skal få innovasjonen ut i markedet. Ikke minst må løsningen passe inn: Hvilken større utfordring er det bedriften din svarer på, spør Askim.

Gjennom EIC Akselerator kan små og mellomstore bedrifter søke om tilskudd på inntil 2,5 millioner euro og i tillegg egenkapital på inntil 15 millioner euro. Akseleratoren er for bedrifter som ønsker å komme raskere ut i markedet, bare i løpet av et par år. Dette er en stor kontrast til de fem til ti årene det vanligvis kan ta å introdusere en god løsning til markedet.

Hardtrening for norske bedrifter

I 2022 mottok godt over 300 bedrifter rådgivning gjennom hele søknadsløpet fra Innovasjon Norges regionale EU-rådgivere. I tillegg fikk 27 bedrifter grundig oppfølging og dybdeveiledning av EU-rådgiverne i forbindelse med intervjuet for EIC Akselerator.

Intervjuforberedelsene består også av pitchetrening og en generalprøve med et panel bestående av eksperter fra Innovasjon Norge og Investinor. Dette er en oppvarming før bedriftene skal ut i ilden hos den virkelige juryen fra det europeiske innovasjonsrådet i Brussel.

«Ved forrige runde fikk vi tilbakemelding om at generalprøven vår var tøffere enn det virkelige intervjuet.»

- Maria Erdal Askim, EU-rådgiver i Innovasjon Norge

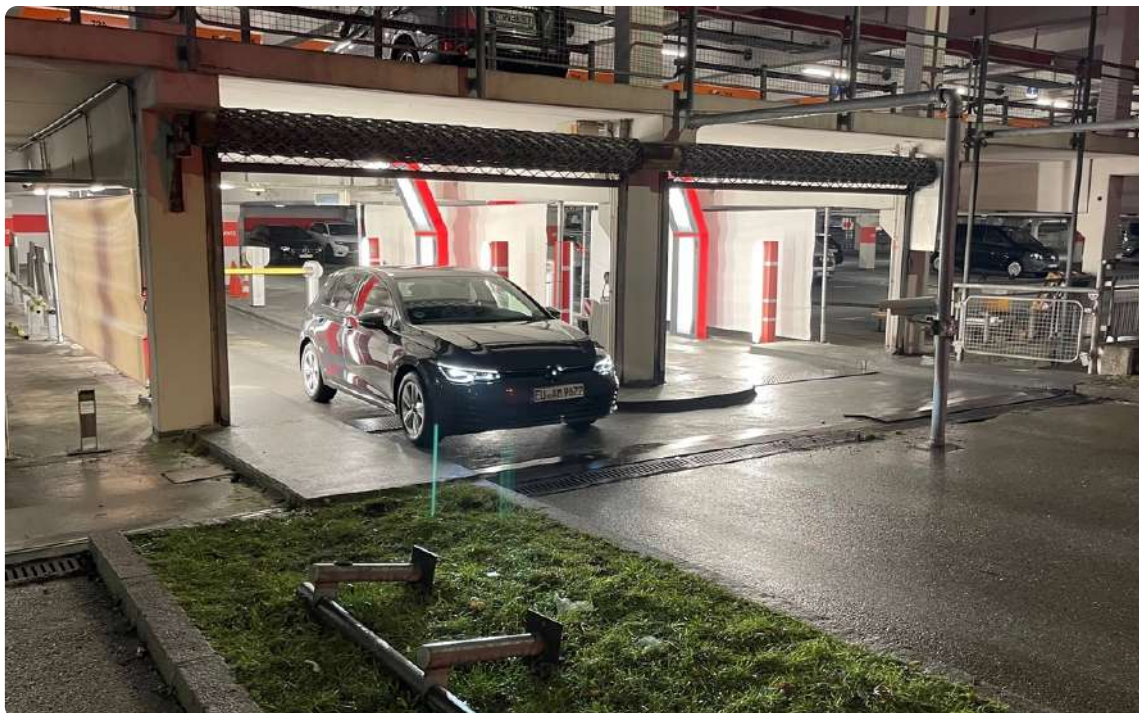
Hensikten med generalprøvene er å lage en så reell intervjusituasjon som overhodet mulig, og at teamet bak bedriften virkelig «blir grillet». Målet med rådgivingen og generalprøven er å gjøre bedriften godt forberedt på det de vil møte i det endelige intervjuet med EIC juryen. Tilbakemeldingene fra deltakerne er gode.

– Ved forrige runde fikk vi tilbakemelding om at generalprøven vår var tøffere enn det virkelige intervjuet. Men det er bedre at det går den veien – vi vil jo at våre kunder skal vinne denne konkurransen. Informasjon om intervjuprosessen og kravene til de som søker EIC Akselerator er en ferskvare som vi EU-rådgivere har tilgang til gjennom vår status som EU-rådgiver, sier Askim.

Etter intervjuet med den europeiske juryen vil bedriften få endelig svar på om den har kommet gjennom nåløyet og fått finansiering. Også etter at bedriften har kommet gjennom nåløyet følger Innovasjon Norges EU-apparat bedriftene videre, da i gjennomføringen av prosjektene.

Prosessen er nyttig også for bedrifter som ikke får finansiering. En søknad til EIC Akselerator tvinger bedriften til å gå grundig gjennom egen forretningsplan og finpusse strategier for kommersialisering og oppskalering. Dette drar flere av bedriftene nytte av i etterkant. Ved å søke EU-finansiering rettes blikket utover: De samler god kunnskap om markedene de ønsker å komme inn i, knytter verdifulle kontakter ut over Norges grenser og får vist seg fram internasjonalt.

Flere vil ha risikolån av Innovasjon Norge

Stavanger-selskapet Wenn ASA har utviklet en teknologi for å bruke kunstig intelligens i bilskadehåndtering. Wenn har brukt Innovasjon Norges tilskudd- og låneordninger siden selskapet ble etablert i 2017. Foto: Wenn ASA

Uroen i kapitalmarkedene gjør det vanskeligere for bedrifter å skaffe tilstrekkelig finansiering fra private banker og investorer. Innovasjon Norge merker dette ved økt etterspørsel etter risikolån.

– Vår rolle er å være en katalysator i det finansielle økosystemet og dermed bidra til at bedriftene får realisert sine prosjekter og vekstambisjoner. De midlertidige tilskuddsordningene som ble etablert under pandemien for å stimulere til økt aktivitet og innovasjon i næringslivet, er senere blitt avløst av en økt etterspørsel etter risikolån, sier Leon Bakkebø, divisjonsdirektør for finansiering i Innovasjon Norge.

Innovasjon Norges tilbud om risikolån (finansiering av utviklings- og investeringsprosjekter der bedriften ikke kan stille betryggende sikkerhet for hele lånet, red. anm.) til næringslivet har blitt langt mer attraktivt blant bedriftene, og det er spesielt vekstlån for internasjonalisering og eksport, samt Grønt Vekstlån som har hatt størst oppmerksomhet i 2022.

– Vi etablerte Vekstlån sent i 2021 og opplevde at denne tjenesten møtte et udekket kundebehov. Grønt Vekstlån har også vært sentralt for å finansiere flere større prosjekter i 2022 i en kritisk fase. Det har bidratt til å utløse kapital fra andre kapitalaktører, sier Leon Bakkebø.

Totalt bidro vi med over 7 milliarder kroner i finansiering til utvikling og vekst av norsk næringsliv i 2022. Dette utløste ytterligere 17 mrd. kroner i finansiering fra andre kapitalkilder til bedriftene.

Norsk økonomi trenger flere ben å stå på

I løpet av de neste årene forventes en gradvis utfasing av olje- og gassrelaterte inntekter i norsk økonomi. Dette gir behov for en mer mangfoldig næringsstruktur.

– Omstillingen til en lavutslippsøkonomi vil kreve store teknologiskift og betydelige investeringer. Vi bidrar til innovasjon og økt konkurransekraft i hele bredden av norsk næringsliv gjennom ulike former for risikokapital, både lån og tilskudd, fortsetter Bakkebø.

Leon Bakkebø er divisjonsdirektør for finansiering i Innovasjon Norge. Foto: Astrid Waller

Den internasjonale etterspørselen etter grønne løsninger representerer betydelige muligheter for norsk verdiskaping og eksport. Norge har ledende selskaper som leverer grønne løsninger, innen blant annet fornybar energi, energisystemer og grønn skipsfart.

– Når vi klarer å koble kapital og kompetanse, skaper vi bedre resultater og faktisk merverdi for kunden. Å hjelpe våre kunder til å realisere sine kommersielle muligheter på det internasjonale marked, er kjernen i vårt nye vekstlån for internasjonalisering og eksport, sier Bakkebø.

Samarbeid med banker og investorer

Det er urolige tider i kapitalmarkedene og mange bedrifter møter et krevende egenkapitalmarked. Innovative vekst- og eksportbedrifter opplever utfordringer med å få tilstrekkelig finansiering i fremmedkapitalmarkedet.

– Vi skal fungere som et supplement til det kommersielle markedet av banker og andre aktører, og gjøre det mer attraktivt for andre å medfinansiere med oss. På den måten bidrar vi til bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom verdiskaping og arbeidsplasser i hele landet, sier Bakkebø.

«Det unike med Innovasjon Norge er at vi følger norske bedrifter fra gründerstadiet til de er modne og videre gjennom omstillingsfaser til nye produkter, tjenester og næringer.»

- Leon Bakkebø, Innovasjon Norge

Innovasjon Norge har de siste årene samarbeidet systematisk med bankene. Gjennom Vekstgarantiordningen har Innovasjon Norge i løpet av de fem siste årene bidratt til at norske bedrifter har fått over 2,5 mrd. kroner i kreditter og nedbetalingslån fra sine lokale bankforbindelser.

– Dette er et betydelig merutlån fra bankene til finansiering av innovasjon og vekst, som ikke ville vært realistisk uten Vekstgaranti fra Innovasjon Norge. Et forsterket samarbeid med private kapitalaktører skal over tid gi bedre tilgang på kapital til innovasjon, vekst og eksport, sier Bakkebø.

Et tilbud for å utvikle sterke norske bedrifter

Entreprenørskap bidrar til nyskaping og vekst i økonomien og er relevant ved omstilling til grønnere løsninger. Samarbeidet mellom de ulike kapitalkildene er avgjørende. Innovasjon Norge arbeider kontinuerlig med å etablere gode låneinstrumenter og justere eksisterende ordninger inn mot etterspørselen fra våre kunder. Blant annet skal oppstartfinansieringen vår tilpasses for å bli enda mer relevant.

– Det unike med Innovasjon Norge er at vi følger norske bedrifter fra gründerstadiet til de er modne og videre gjennom omstillingsfaser til nye produkter, tjenester og næringer. Vi bidrar med ulike former for kapital, kompetanse og nettverk, sier Bakkebo.

Stavanger-selskapet Wenn ASA har benyttet INs tilskudds- og låneordninger siden det ble etablert i 2017. Selskapet er et B2B SaaS-selskap som har utviklet en teknologi for å bruke kunstig intelligens i bilskadehåndtering. Senest fikk de innvilget Vekstlån på 20 millioner kroner i forbindelse med internasjonal vekst på det europeiske marked.

«Vi har opplevd Innovasjon Norge som en solid partner i hele utviklingsløpet.»

- Administrerende direktør Trygve Pedersen i Wenn

Administrerende direktør Trygve Pedersen i Wenn er tydelig på at det gjennomgående finansieringsforløpet og med Vekstlånet til sist har vært utløsende for selskapets utvikling og muligheten for å gå internasjonalt:

– Vi har opplevd Innovasjon Norge som en solid partner i hele utviklingsløpet. Finansieringen fra Innovasjon Norge har akselerert utvikling, og vi har også deltatt på TINC-programmet og andre kurs som har vært avgjørende for at vi har fokusert forretningsmodellen vår og forenklet internasjonaliseringen. Vi opplever kontaktpunktene våre i Innovasjon Norge, både i Norge og utenlandskontorene, som gode strategiske rådgivere som vi tar med i viktige interne diskusjoner. Dette er veldig verdifullt for et lite selskap med, enn så lenge, begrensede ressurser, sier Trygve Pedersen.

Hele Norges grønne industribank

Mange land og regioner posisjoner seg for det omfattende omstillingsløpet som nå skjer globalt. Som følge av USAs Inflation Reduction Act (IRA), har EU i 2023 lansert lettelse i reglene for statsstøtte.

Dette representerer også økte muligheter for Norge, og vil gi Innovasjon Norge økt handlingsrom og muligheter til å spille en enda større rolle i det grønne skiftet.

– Dette vil også bidra til å styrke vår rolle som Norges grønne industribank, blant annet ved at alle prosjekter som får finansiering fra Innovasjon Norge, skal ha en plass på veien mot omstillingsmålet for 2030, samt at Norge skal være et lavutslippssamfunn i 2050. Samtidig skal vi fortsatt være en sentral og utløsende finansieringsaktør for hele næringslivet, gründere og etablerte bedrifter, i alle størrelser og faser, avslutter Bakkebo.

Resultater

Slik bidrar vi til mervekst for bedrifter

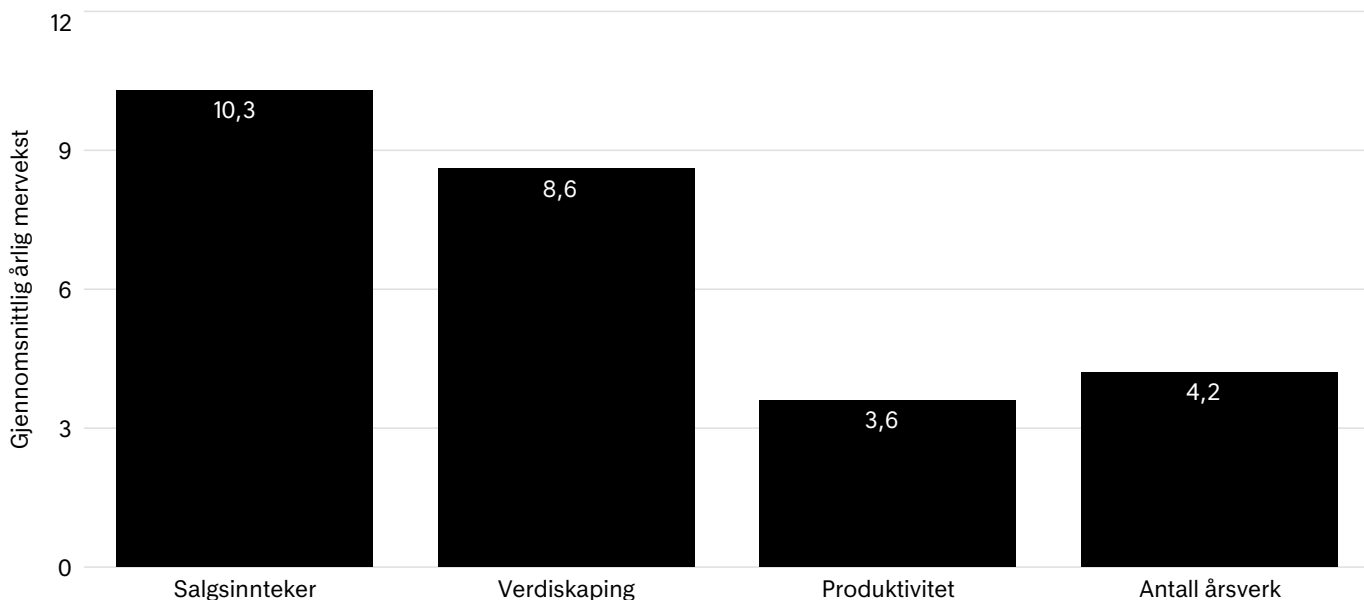

Teknologibedriften Ducky har laget en app som gjør klimaregnskap forståelig og viser hvordan alt fra kommuner til enkeltpersoner kan redusere klimaavtrykket sitt. Selskapet har som mål å ekspandere både nasjonalt og internasjonalt. Innovasjon Norge har fulgt selskapet siden starten i 2014. Foto: Ducky

Bedrifter med støtte fra Innovasjon Norge vokser mer både når det gjelder salgsinntekter, verdiskaping, produktivitet og antall ansatte sammenlignet med tilsvarende bedrifter uten slik støtte.

I alt bidro Innovasjon Norge med 7,1 milliarder kroner til omstilling og utvikling av norsk næringsliv i 2022, fordelt på 3,3 milliarder kroner i tilskudd, 3,1 milliarder kroner i lån og 610 millioner kroner i garantier. Ifølge egne analyser bidro dette til å utløse ytterligere kapital fra andre finansieringskilder, slik at det samlet resulterte i 24,2 milliarder kroner i form av investeringer i næringsutvikling.

I tillegg til å utløse finansiering og kapital er det viktig for Innovasjon Norge å måle effekter og resultat av de aktivitetene som støttes. Dette skjer gjennom egne effektanalyser. I en undersøkelse som Samfunnsøkonomisk analyse (SØA) hvert år gjennomfører for Innovasjon Norge, analyseres indikatorer som salgsinntekter, verdiskaping, produktivitet og antall årsverk i bedrifter som har mottatt støtte fra Innovasjon Norge. I analysen sammenlignes disse med en kontrollgruppe av lignende bedrifter uten støtte fra Innovasjon Norge.

Kilde: Samfunnsøkonomisk analyse

Effektmålingene av Innovasjon Norges innsats bekrefter at Innovasjon Norge bidrar til merkest for sine kunder. For 2022 indikerer analysen at Innovasjon Norges kunder har en årlig gjennomsnittlig merkest i salgsinntekter på 10,3 prosentpoeng målt opp mot sammenlignbare bedrifter uten støtte. Tilsvarende tall for verdiskaping er 8,6 prosentpoeng og 3,6 prosentpoeng for produktivitet. Også målt i antall årsverk er det en årlig merkest på 4,2 prosentpoeng blant bedrifter med støtte fra Innovasjon Norge.

Samfunnsøkonomisk Analyse skriver at deres funn tyder på at det i all hovedsak er de første tre årene etter mottatt støtte at Innovasjon Norges kunder opplever statistisk og økonomisk signifikant merkest.

I tillegg til de overordnede effektene måles det tilsvarende effekter for de tre delmålene som er satt for virksomheten; å bidra til flere gode gründere, flere vekstkraftige bedrifter og flere innovative næringsmiljøer. Effektene for de tre delmålene følger i de respektive kapitlene.

For Innovasjon Norge er det også av interesse å måle addisjonalitet, det vil si i hvilken grad bedriftene opplever at Innovasjon Norges bidrag har vært utslagsgivende for gjennomføringen av prosjektet. Kundeeffektundersøkelsen – førundersøkelsen 2022, omfatter bedrifter som fikk finansielle støtte eller rådgiving i 2022, og er gjennomført av Oslo Economics AS. Undersøkelsen viser at ni av ti av de spurte svarer at Innovasjon Norges bidrag var utslagsgivende.

Delmål 1: Flere gode gründere

Gründerelskapet Synergy Sky tilbyr en løsning som gjør videomøter enklere. Foto: Synergy Sky

Et av våre delmål er å få frem flere gode gründere. For å nå målet må flere oppstartsbedrifter lykkes med kommersialisering og vekst.

I 2022 har vi fortsatt arbeidet med å sikre et godt, helhetlig finansierings- og kompetansetilbud, og best mulig økosystem for gründere. Vi har i tillegg jobbet med digitalisering av kundearbeidet. Tilgang til kapital er ekstra utfordrende for gründerelskap med høy teknologi- og markedsrisiko, der risikoen ofte er for høy for det private kapitalmarkedet alene.

Nedgang fra toppåret 2020

I 2022 ga Innovasjon Norge 384 tilsagn om etablerertilskudd på 144 millioner kroner, en nedgang på 21 prosent. Spesielt etterspørselen på markedsavklaringsstilskudd gikk betydelig ned. Antall tildelinger var relativt lavt også i 2021, etter rekord i pandemiåret 2020. Gründere mottar en betydelig andel av øvrige finansieringstjenester. I 2022 gikk 40,5 prosent av alle tildelinger fra miljøteknologiordningen til oppstartsbedrifter.

Totalt ble det utbetalt lån, tilskudd og gitt garantier for drøye 1,5 milliarder kroner i 2022, en nedgang på 0,5 milliard fra året før. Tilskudd utgjorde 691 millioner og lån 619 millioner kroner. Av alle gründerprosjektene (målt i antall) vi støttet var 34 prosent kvinnerettet. Målt i tildelt beløp var den kvinnerettede andelen 21 prosent.

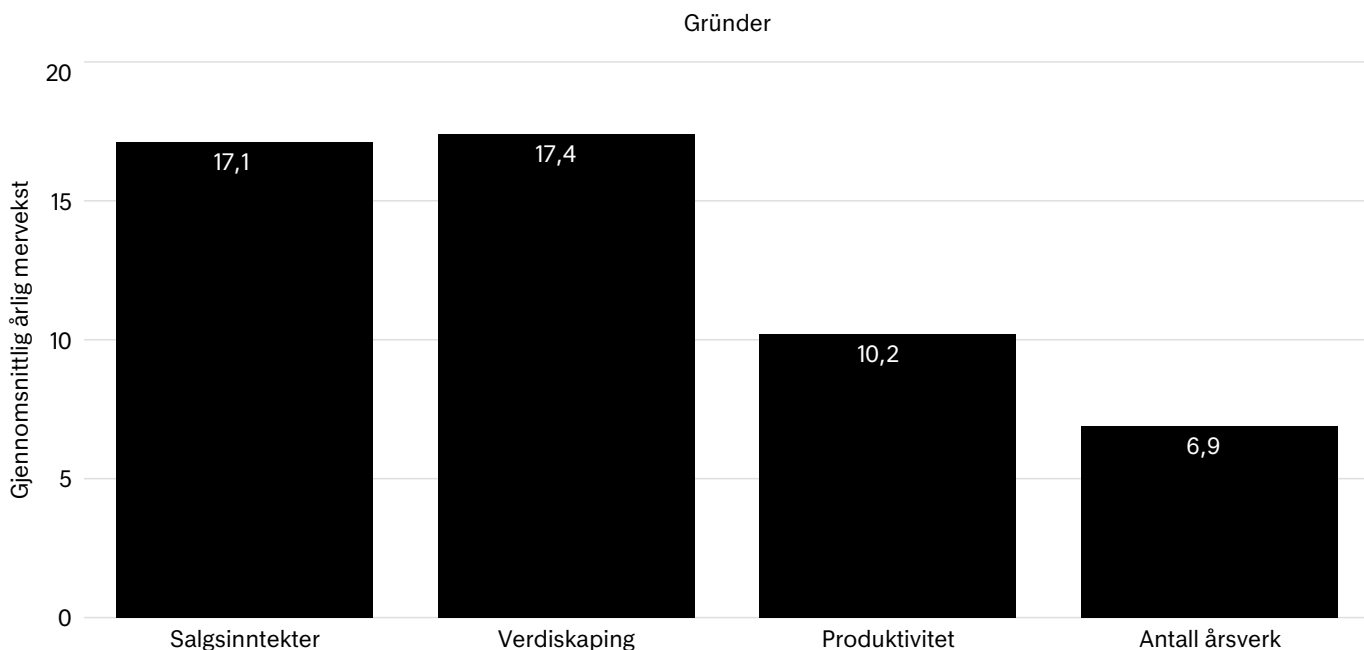
Flere må lykkes med kommersialisering

I august 2022 mottok vi evaluering av vår oppstartsfinansiering fra Menon. En konklusjon er at for få av bedriftene som mottar etablerertilskudd lykkes med kommersialisering. Evalueringen viser at bedrifter som har hatt lengre og bredere virkemiddelreise har oppnådd større suksess.

Menon anbefalte en milepælsbasert finansiering med tettere oppfølging over tid. Vi gjennomførte høsten 2022 en innsikts- og innspillrunde, og lanserer justert oppstartsfinansiering i løpet av 1. tertial 2023.

IN-finansiering bidrar til raskere vekst

Bedrifter som har mottatt finansiering av oss vokser raskere enn andre oppstartsbedrifter, ifølge kundeeffektundersøkelsen. Estimatenes når vi inkluderer regnskapsåret 2021 er relativt stabile sammenliknet med tidligere målinger. Årets effektmåling viser fortsatt positive effekter av støtte.

Kilde: Samfunnsøkonomisk analyse

I gjennomsnitt har bedrifter som mottok finansiering en årlig vekst i salgsinntekter på 17,1 prosentpoeng mer enn sammenlignbare bedrifter uten støtte. Tilsvarende tall for vekst i verdiskaping og produktivitet er henholdsvis 17,4 og 10,2 prosentpoeng. Gründere drar opp den samlede effekten for hele porteføljen.

En annen effektindikator for gründerne er overlevelsesgrad. I årets rapport er denne indikatoren 5,7 prosent i forskjell i overlevelse etter fem år, til fordel for IN-gründerne.

Et bredt kompetansetilbud

Vårt gründertilbud omfatter finansiering, sparring, workshops og kobling med samarbeidspartnere. I 2022 utviklet vi en rekke digitale kompetanseprogrammer som er åpne og gratis for alle. Gjennom mentortjenesten for gründere har 113 oppstartselskaper fått en-til-en-sparring og våre globale akseleratorprogrammer gir norske oppstartselskaper tilgang til unik kompetanse og nettverk for å lykkes med å skalere og vokse i internasjonale markeder.

Videreutvikling av økosystemet

Et godt økosystem for innovasjon og gründerskap består av offentlige aktører, investorer, inkubatorer, oppstartshjelpere og seriegründere. Økosystemet har utviklet seg positivt i de siste årene, men det er store regionale forskjeller der de større byene, spesielt Oslo, har relativt godt fungerende økosystem.

Gjennom ordningen «økosystemtilskudd» mottok 25 miljøer til sammen 8,2 millioner kroner i tilskudd. Ordningen skal motivere til mer samarbeid mellom aktørene i økosystemet og gi et attraktivt tilbud til oppstart- og vekstselskap. Blant tilskuddsmottakerne finner vi inkubatorer, oppstartsguides, klynger og universiteter.

Delmål 2: Flere vekstkraftige bedrifter

Sengeprodusenten Wonderland har mål om å øke eksporten til Europa, og deltar i Innovasjon Norges program for eksportutvikling, Global Gateways. Foto: Wonderland

Vi bidrar med finansiering, kompetanse og nettverk for bærekraftig vekst og eksport. Våre folk er på bakken i 23 land og hjelper bedrifter med markedsinnsikt og posisjonering.

Arbeidet med vekstkraftige bedrifter omfatter også grønn omstilling. 75 prosent av finansieringen fra Innovasjon Norge i 2022 gikk til vekstkraftige bedrifter, eldre enn tre år. De mottok tilsagn om tilskudd og lån på 4,4 milliarder kroner. I tillegg fikk de rådgiving, kompetanse, nettverk og profilering.

Vi bidrar til å øke eksporten

Innovasjon Norge prioriterer de områdene og bedriftene vi mener har best forutsetninger for å lykkes internasjonalt. Ved våre kontorer i utlandet ser vi effekten av dette ved at vi har færre leveranser, men høyere brukerbetaling enn i 2021.

I 2022 lanserte regjeringen eksportreformen «Hele Norge eksporterer» med mål om å øke eksporten utenom olje og gass med 50 prosent innen 2030. Det innebærer at næringslivet og partene i arbeidslivet foreslår større, strategiske eksportsatsinger for Nasjonalt eksportråd, regjeringen vedtar, og Innovasjon Norge gjennomfører – i tett samarbeid med det øvrige virkemiddelapparatet og utenriksstasjonene. Vi har styrket de strategiske eksportsatsingene, såkalte High Potential Opportunities, og ved utgangen av året var det ni satsinger, hovedsakelig rettet mot grønn omstilling.

Invest in Norway

Invest in Norway-funksjonen skal tilrettelegge for internasjonale investeringer i Norge og posisjonere Norge som et attraktivt land for investorer og talenter.

I 2022 har vi jobbet målrettet på nordisk nivå for å bygge opp samarbeidet rundt batterinæringen. Sammen med Business Sweden og Business Finland har vi etablert et felles nordisk initiativ, Nordic Battery Collaboration.

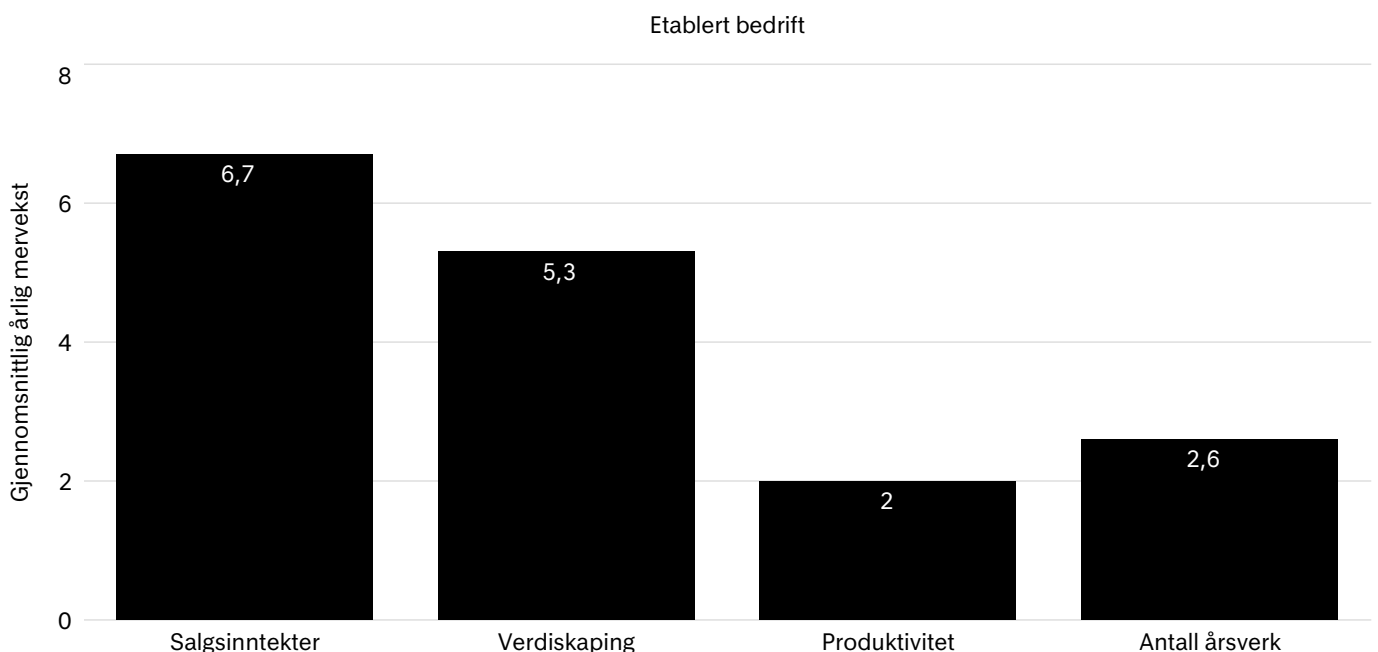
De nordiske landene komplementerer hverandre godt i verdikjeden for batterier og vi kan tilby mye av det samme til de som ønsker å etablere seg i regionen. Når vi står sammen får vi større tyngde og bedre synlighet, enn om vi står hver for oss. I tillegg bidrar det nordiske samarbeidet til å bygge allianser og partnerskap innad i Norden.

Slik hjelper vi bedrifter med å få internasjonal vekst

Vårt mål er å jobbe mer helhetlig med de riktige bedriftene over tid, redusere risiko og sikre raskere internasjonal vekst. «Global Gateways» er et av våre tilbud til disse bedriftene. En rådgiver ved kontorene i Norge bistår bedriftene med å utvikle en vekstplan for internasjonal satsing og skreddersyr tjenester, mens de internasjonale kontorene er sentrale i å posisjonere bedriftene i sine markeder.

Undersøkelser viser at bedrifter som mottar både finansielle tjenester og kompetansetjenester har bedre forutsetninger for å lykkes. 73 prosent av bedriftene som er med i programmet har mottatt finansiering fra Innovasjon Norge.

I 2022 etablerte vi innsatsteam for vekst og eksport ved alle regionkontorene. Disse skal identifisere og jobbe tett med bedrifter som er godt kvalifisert for å lykkes med vekst og eksport. Vi utvidet også det digitale, selvbetjente kompetansesenteret, som gir tilgang til markedsinnsikt, analyser og kompetanse fra hele det norske virkemiddelapparatet.

Kilde: Samfunnsøkonomisk analyse

Våre målinger i 2022 viser at bedrifter som har fått internasjonal markedsrådgivning fra Innovasjon Norges kontorer i utlandet har 9,2 prosentpoeng høyere vekst i omsetning, 5,5 prosentpoeng høyere vekst i verdiskaping og 3,4 prosentpoeng høyere vekst i produktivitet enn sammenlignbare bedrifter som ikke har benyttet seg av tilbudet.

EU-programmer åpner nye dører

EUs programmer gir vekstfinansiering og kompetanse til bedriftene og åpner dører til internasjonale markeder. Norske virksomheter mottok 125 millioner kroner i tilskudd og 225 millioner i egenkapital fra European Innovation Council Accelerator i 2022. Mange av dem har fått drahjelp av våre EU-rådgivere.

Rekordhøy andel til grønn omstilling

I 2022 ble 68 prosent av våre finansielle midler brukt til prosjekt med potensiell positiv miljøeffekt. Det er historisk høyt. Av innovasjonstilskuddene, målt i kroner, er 84 prosent merket med å ha positiv miljøeffekt. Sammen med Enova, Forskningsrådet, Eksfin, Siva og DOGA har vi utarbeidet et forslag til hvordan virkemiddelapparatet kan vurdere om et prosjekt klassifiseres som grønt, og hvordan vi kan rapportere på våre bidrag til grønne prosjekter.

Forslaget er å bruke EUs seks miljømål. Dermed vil prosjekter klassifiseres som grønne hvis de har en potensiell positiv effekt på klimaendringer, klimatilpasning, bærekraftig bruk og beskyttelse av vann- og havressurser, omstilling til en sirkulær økonomi, forebygging og bekjempelse av forurensning, eller beskyttelse og gjenopprettelse av biologisk mangfold og økosystemer.

Delmål 3: Flere innovative næringsmiljø

Innovasjon Norges delmål om flere innovative næringsmiljøer handler blant annet om å utvikle grønne og sirkulære verdikjeder. Nils Aulie og Miljø Norges løsning for å gjenbruke brannslukningsapparater er et godt eksempel på en sirkulær løsning: Brannslukningsapparatet tas inn til service lokalt og sendes ut til kundene igjen, i stedet for å bli erstattet av et nytt, importert apparat. Foto: Miljø Norge

Klyngeprogrammet, bedriftsnettverksordningen og regional omstilling er sentrale ordninger i Innovasjon Norges arbeid for å bygge flere innovative næringsmiljøer.

Disse virkemidlene bidrar på en effektiv måte til samarbeidsorientert utvikling hos et stort antall bedrifter. Virkemidlene skal legge til rette for at disse grupperingene av aktører oppnår positive effekter som de ikke får til alene.

Med 2500 deltakende bedrifter, har vi i dag et sterkt nasjonalt nettverk av ledende næringsmiljøer. I 2022 har 39 klynger fått tjenester fra klyngeprogrammet og 96 bedriftsnettverk har fått tjenester fra bedriftsnettverksordningen. I tillegg kommer 11 landbruksrelaterte nettverk, og 20 regioner har mottatt tjenester fra regional omstilling.

Det er i 2022 satt i gang et arbeid med å videreutvikle porteføljen av tjenester som skal underbygge flere innovative næringsmiljøer. Det er behov for å ytterligere styrke koblingene på tvers av ulike virkemidler og virkemiddelaktører.

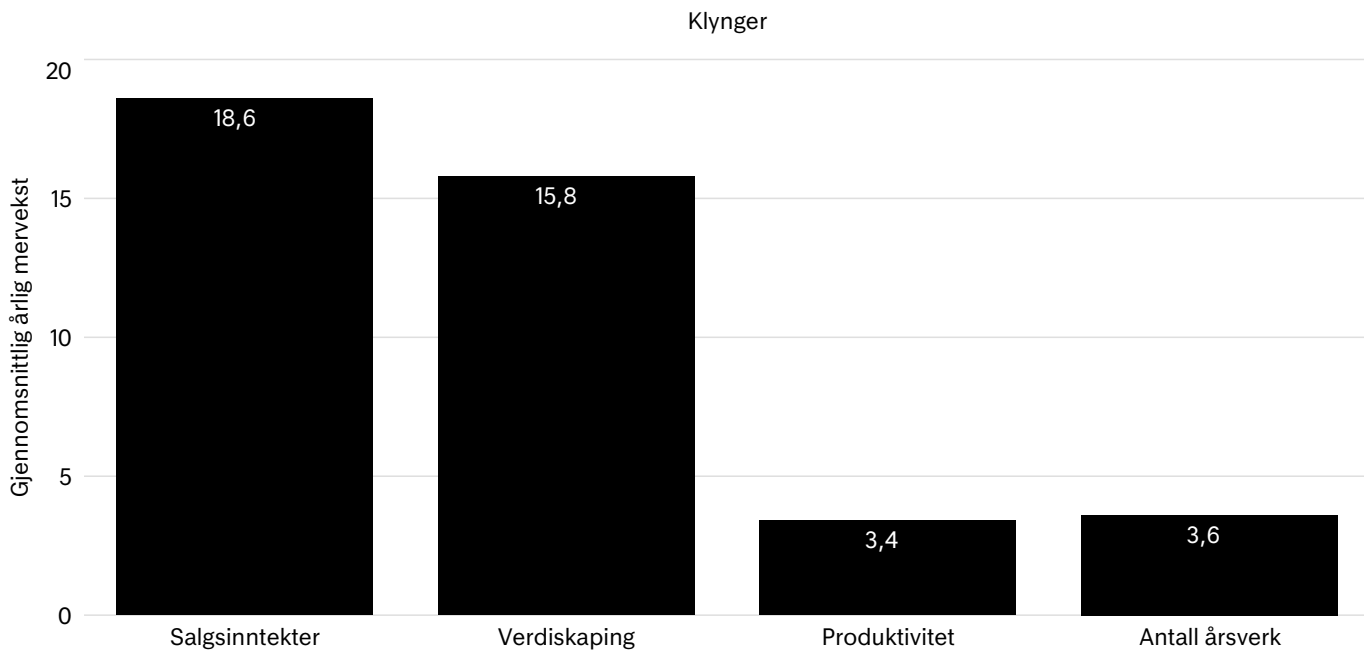
I statsbudsjettet for 2022 fikk klyngeprogrammet Norwegian Innovation Clusters (NIC) redusert bevilgningen med nesten 60 millioner kroner sammenlignet med 2021. Reduksjonen tilsvarer et kutt på omkring 30 prosent. Innovasjon Norge kunne derfor ikke tilby utlysning til opptak av nye klynger i programmet, fordi bevilgningene i sin helhet gikk til å opprettholde finansiering av allerede inngåtte kontrakter. Reduksjonen er videreført i 2023.

Klyngebedrifter oppnår betydelig vekst

Innovasjon Norge har imidlertid jobbet aktivt med klyngene i programmet og det er levert sparring og en rekke kompetanseutviklingstiltak gjennom programmet lærings- og utviklingsplattform (LUP). Søknads- og rapporteringsprosessen ble digitalisert i 2021 og videreutviklet i 2022 med hensikten å forenkle, effektivisere

og gi et bedre kunnskaps- og datagrunnlag. Innovasjon Norge har også et virkemiddel som finansierer EU-rådgivere i klyngene. Deltakelse i europeiske samarbeidsprosjekter og akseleratorprogram kan bidra til mer finansiering og tilgang til nye nettverk og store nye markeder for norske bedrifter.

Strammere budsjetter og skiftende rammebetingelser gir behov for å vurdere en restrukturering av klyngeprogrammet. Særlig sentralt står behovet for økt taktskifte i ny, grønn industribygging og verdiskaping. Målet er å ha nytt program klart i 2023, med ny utlysning i 2024.

Kilde: Samfunnsøkonomisk analyse

Årets undersøkelse fra Samfunnsøkonomisk analyse for bedrifter som deltar i klyngeprogrammene viser betydelig vekst de tre første årene, både for salgsinntekter (18,6 prosentpoeng), verdiskaping (15,8 prosentpoeng), produktivitet (3,4 prosentpoeng) og antall årsverk (3,6 prosentpoeng), sammenlignet med tilsvarende bedrifter som ikke benytter Innovasjon Norges tjenester.

Restmidler blir til prosjektutlysninger

Innovasjon Norge ble høsten 2022 oppmerksom på at det foreligger akkumulerte KDD-restmidler knyttet til klyngeprogrammet. Disse midlene vil bli innrettet mot å understøtte fylkeskommunenes næringspolitiske ambisjoner knyttet til industrielle symbioser, sirkulær innovasjon og krysskoblende samarbeid mellom bedrifter og nettverk. Midlene skal ikke brukes på opptak av nye klynger, men skal brukes på prosjektutlysninger i 2023, 2024 og 2025.

Programmet "regional omstilling" er evaluert av Telemarksforskning på oppdrag av Kommunal- og distriktsdepartementet. Det anbefales å legge mer vekt på attraktive lokalsamfunn og mindre vekt på måling av arbeidsplasser. Omstillingsområdene rapporterer inn til Innovasjon Norge at de har bidratt til 232 nye arbeidsplasser og sikret 371 arbeidsplasser for 2022.

Andre oppdrag

Innovasjon Norge har til oppgave å utløse bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling over hele landet. Det skjer med utgangspunkt i årlige oppdrag og bevilgninger fra ulike departementer og fylkeskommunene.

Oppdragene kan ses todelt: For den ene gruppen oppdrag er målet å skape flere gode gründere, flere vekstkraftige bedrifter og flere innovative næringsmiljøer i Norge. For disse oppdragene er det etablert egne effektmål (se egen omtale).

Den andre gruppen er spesialoppdrag knyttet til aktiviteter som av ulike grunner ikke har samme måleregime i form av effekter. Dette omfatter blant annet landbruk og andre spesialoppdrag som reiselivsprofilering, EU-rettete tjenester og håndtering av EØS-midler.

Disse oppdragene finner du omtale av her.

Foto: Tom Hansen

Innovasjon Norge forvalter oppdrag fra Utenriksdepartementet som skal stimulere til innovasjonssamarbeid mellom næringslivet og aktører innen humanitær utvikling. Hensikten er å løse sentrale samfunnsutfordringer og nå bærekraftsmålene.

Humanitært innovasjonsprogram

Humanitært Innovasjonsprogram stimulerer til innovasjon i humanitær sektor, og legger til rette for innovasjonspartnerskap mellom humanitære organisasjoner og næringslivet.

Programmet har én årlig utlysning der prosjekter får innvilget finansiering over to år. I 2022 ble det blant annet jobbet med å utvikle en VR-løsning for terapeutisk behandling av overlevende etter kjønnsbasert vold og et digitalt verktøy som vil muliggjøre pasientoppfølging i områder der hjelpearbeidere ikke har direkte tilgang.

Folkehjelpen arbeider med å utvikle verktøy som kan oppdage snubletrådene som utløser improviserte landminer. I samarbeid med to bedrifter er det utviklet en ny type lommelykt som både kan brukes i sammenraste bygg og utendørs, og en ny type metalldetektor som kan oppdagesnubletråder i områder med annet metallstøy. Disse verktøyene blir tatt i bruk i Irak og Ukraina.

Humanitært innovasjonsprogram bidrar til å styrke innovasjonsarbeid i organisasjonene og bygge ny kunnskap. Programmet stiller krav til matchende finansiering fra privat sektor. Av totalt 53,8 millioner kroner i innvilgede tilskudd i 2022, ble 21,8 millioner matchet av privat kapital.

Visjon 2030

Ordningen Visjon 2030 bidrar til å bekjempe fattigdom ved å fremme innovative norske løsninger innen helse og utdanning i utviklingsland. Dette gjøres gjennom å videreutvikle og oppskalere løsninger fra norske bedrifter.

Prosjektene må ha en lokal partner for å sikre at løsningen er forankret i nasjonale prioriteringer og utviklingsplaner. Innovasjon Norge bidrar som sparringspartner og rådgiver til alle prosjekter som har fått

innvilget støtte, og hjelper til å etablere samarbeidsavtaler med lokale samarbeidspartnere.

Åtte prosjekter ble avsluttet i 2022. Blant disse er Attensi AS og Solfrid Raknes som har utviklet «Hjelpehånda», en spill-app for å trene barn og ungdom i emosjonell problemløsning. Tre tusen unge syriske flyktninger i Libanon har benyttet løsningen med lovende resultater i form av vesentlig reduksjon av angst og depresjon.

Et annet prosjekt er Amesto Nextbridge AS, som har utviklet en løsning for automatisk tekstprosessering i samarbeid med det internasjonale forbundet av Røde Kors- og Røde Halvmåneforeninger (IFRC). Løsningen gjør det mulig å lese og klassifisere et stort antall feltrapporter automatisk ved bruk av kunstig intelligens. Dette bidro til bedre og raskere respons under pandemien.

Enterprise Development for Jobs

Enterprise Development for Jobs bidrar til å bekjempe fattigdom gjennom å skape arbeidsplasser i prioriterte utviklingsland og øke tilgangen til fornybar energi.

I 2022 ble det gjennomført flere kompetansehevende og nettverksbyggende aktiviteter, blant annet arbeidsmøte om ansvarlig næringsliv og antikorrupsjon i samarbeid med OECD, og et nettverksmøte med beslutningstakere i humanitære organisasjoner og representanter for fornybar energi.

I 2022 ble det gjennomført flere delegasjonsreiser med norske bedrifter, blant annet en reise til Kenya med fokus på matsikkerhet, landbruk, agritech og off-grid fornybar energi, og én reise til Tanzania for å identifisere utfordringer privatsektor kan løse gjennom innovative løsninger og lokal næringsutvikling.

Foto: Sortilemn SA

EØS-midlene bidrar til sosial og økonomisk utvikling i Europa gjennom støtte til næringsliv, innovasjon og grønn omstilling i 10 land. Midlene skal også bidra til å styrke samarbeidet med næringslivet i Norge.

Gjennom EØS-midlene støtter Norge næringslivet i ti land med til sammen 3,4 milliarder kroner. Innovasjon Norge forvalter programmene i Romania, Bulgaria, Kroatia og Hellas gjennom utekontorene våre i disse fire landene. Bare i 2022 tildelte Innovasjon Norge 651,9 millioner kroner til EØS-prosjekter gjennom de fire utekontorene våre i Romania, Bulgaria, Kroatia og Hellas.

Innovasjon Norge er partner med de nasjonale forvalterne i de seks programmene i Estland, Latvia, Litauen, Polen, Portugal og Slovakia. Som partner bidrar vi i utviklingen og gjennomføringen av programmer for å gjøre dem interessante for norsk næringsliv. I tillegg mobiliserer vi norske bedrifter eller forskningsinstitutter til samarbeid i prosjektene.

EØS-programmene inkluderer bilaterale midler til tematiske og strategiske samarbeidsaktiviteter som kan skape arenaer for samarbeid, utforske markedsmuligheter og åpne dører for norske bedrifter i Europa. Innovasjon Norge arrangerer ulike aktiviteter med disse midlene, og noen eksempler fra 2022 er en [konferanse om blå vekst](#), et [nettverksarrangement om EUs gjenreisningsmidler i Portugal for norske bedrifter](#) i Portugal og en [studietur om rom-industrien i Norge for baltiske bedrifter](#).

Resultater for norske bedrifter

EØS-midlene gir norske bedrifter mulighet til å delta i en felles europeisk innsats i møte med nye utfordringer. Totalt var det 166 norske partnere med i 241 prosjekter innenfor næringsutvikling og innovasjon. I tillegg til gode resultater i mottakerlandene kan EØS-midlene framvise resultater i Norge. Eksempler er etablering av arbeidsplasser, ny kunnskap og kompetanse, tilgang på og kjennskap til det europeiske bedriftsmarkedet, partnerskap og utviklingen av strategiske og faglige internasjonale nettverk. Hver for seg og i sum har dette stor betydning for norsk næringsliv.

Det bilaterale samarbeidet gir norske bedrifter internasjonal opplæring og erfaring i å samarbeide innenfor EØS, og prosjektene kan også være et springbrett til videre samarbeid i EU-prosjekter. EØS-midlene legger seg opp mot utviklingen i EU med fokus på grønn omstilling.

Tilfredse kunder

I Innovasjon Norges kundetilfredsundersøkelse i 2022 svarte 80 % av de norske deltakerne at EØS-samarbeidet har høy merverdiverdi. EØS-midlene støtter også de norske partnerne med finansiering, og 63 % av norske prosjektpartnere forventer at samarbeidet vil øke deres omsetningen av deres bedrift. I flere tilfeller er EØS-samarbeidet det første steget som en norsk bedrift tar ut i internasjonale markeder, og 48 % av de norske partnerne forventer at samarbeidsprosjektet vil føre til økt eksport.

Fra arrangementet Musikk ut i verden. Foto: Charlotte Wiig

Kulturell og kreativ næring er en viktig driver for bærekraftig vekst og jobbskaping over hele verden, og et utappet potensial for Norge. Innovasjon Norge gir støtte til norske bedrifter fra kulturell og kreativ næring med internasjonale ambisjoner og vekstpotensial.

Bærebjelkene i oppdraget, som kommer fra fra Kultur- og likestillingsdepartementet, er eksportprogrammet, investorprogrammet og mentorprogrammet. Målet er å øke norske bedrifter og investorers investering i kulturelle og kreative produkter og tjenester, rettigheter og talenter, samt utvikle flere vekstkraftige virksomheter som omsetter kulturelt og kreativt innhold nasjonalt og internasjonalt.

Ut i verden – et skreddersydd eksportprogram for kreativ næring

Eksportprogrammet «Ut i verden» skal bidra til utvikling i de norske kulturbransjene, styrke den internasjonale konkurransekraften og bidra til økte eksportinntekter. Bedriftene som kvalifiserer seg for deltakelse i programmet, får tilgang til kapital og kompetanse skreddersydd til deres behov. Bedriftene jobber med egen forretningsutvikling under hele programmet, som varer i rundt to år. I tillegg til en rekke fagsamlinger og fagreiser, arrangeres det åpne seminarer og konferanser.

I perioden fra 2017–2022 deltok 38 bedrifter i eksportprogrammet. Flere av bedriftene melder om økt antall ansatte og økte driftsinntekter i løpet av programperioden. I tillegg endrer flere strategisk retning basert på kompetansetilførsel og kapitaltilgang.

Fundraising for startups – et investorprogram for kreativ næring

Investorprogrammet består av tre spor, kompetanseprogrammet Fundraising for Creative Startups, Creative Industries Roundtable for investorer og bedrifter og Scale up studio for bedrifter med ekstra stort skaleringspotensial. Målet med programmet er å øke bedriftenes kompetanse om kapitalinnhenting og strategier for vekst, samt bidra til økt kunnskap om kreativ næring som en attraktiv investering.

I 2022 var det 13 bedrifter fra fem ulike bransjer og regioner som kvalifiserte seg til programmet. Antallet involverte investorer økte fra fem i 2019 og 2020 til 12 i 2021, og holdt seg relativt stabilt med 10 investorer i

2022. Det var en 50/50 representasjon av kvinnelige og mannlige investorer. Det å ha egne kompetanseprogram for bedriftene i kombinasjon med tiltak rettet direkte mot investorene og arenaer der de kan møtes, er det vi ser har størst samlet effekt.

Strategisk mentor – for styrket konkurransekraft internasjonal

Kreativ næring er en økonomisk sektor i vekst, styrket av digitalisering og økt etterspørsel etter tjenester. Men det er ustabile tider, og flere bedrifter har behov for sparring om hvordan de best kan klare seg gjennom, og i etterkant av, en fase med reduserte inntekter som følge av krisetider. For enkelte virksomheter kan tilgang til rådgivning, veiledning og kompetanse være vel så viktig som kapital for å komme tilbake i en normalsituasjon.

Mentortjenesten for kreativ næring skal bistå bedrifter med internasjonale ambisjoner og vekstpotensial med strategisk veiledning og oppfølging. Målet er å bidra til at omstillings- og/eller vekstprosessen går raskere, slik at sjansen for å lykkes øker. Tiltaket er spesifikt nevnt i Eksporthandlingsplanen og skal fokusere på omstilling og eksport. Tjenesten blir lansert i 2023.

Foto: Fredrik Ahlsen – Visit Norway

2022 var det første året der en hardt rammet reiselivsnæring sakte, men sikkert bygget seg opp igjen etter pandemien.

I 2022 tok internasjonal turisme seg opp igjen etter flere år med unntakstilstand. Antall reiser på tvers av landegrensener endte på i overkant av 900 millioner, en reduksjon på 37 % fra 2019. På tross av usikkerhet i verden i form av krig og etterslep fra pandemien, var det en dobling i antall reiser fra året før. Utenlandske turister vendte tilbake til Norge, og antall utenlandske overnattinger i 2022 endte på 9 813 229, 8 % under 2019.

Turister fra oversjøiske markeder lot vente på seg, men en offensiv satsing i nærmarkedene gjennom hele pandemien kan synes å ha gitt resultater. Tyskland har tradisjonelt vært Norges største marked, og vokste seg større i 2022. Det samme gjelder for Nederland, Danmark, Frankrike, Sveits, Belgia og Østerrike.

Strategisk markedsføring av Norge

I 2022 viet publikum totalt 146,1 millioner minutter på historier fra Norge gjennom Visit Norway sine kanaler. Når brukerne engasjerer seg i innholdet, gir det kvalitetsdata som næringen kan benytte seg av i retargeting-kampanjer. Disse genererte totalt 712 000 klikk til kampanje-deltagerne i 2022. Markedsføringen fikk i tillegg anerkjennelse i form av 14 internasjonale priser.

Innovasjon Norge har en viktig rolle i å koble norske næringsinteresser med internasjonale kunder. I 2022 formidlet vi totalt 12,4 millioner digitale koblinger mellom et interessert publikum og norske reiselivsprodukter.

På visitnorway.com tilbyr vi et provisjonsbasert partnerprogram der vi lenker ut til partnernes hjemmesider og til salg av deres produkter. I 2022 genererte dette tilbudet en omsetning på 50,1 millioner kroner, en dobling fra det gamle rekordåret 2019. Disse lenkeklikkene utgjør 7 % av totale digitale koblinger mellom produkter og forbrukere.

Innovasjon Norge Reiseliv bidro til at rundt 140 internasjonale journalister besøkte Norge i 2022, med god dekning i hele landet. Vårt arbeid med PR resulterte i mer enn 1 500 artikler i USA og Europa.

B2B – bransjebearbeidelse

Norwegian Travel Workshop ble i 2022 arrangert i Kristiansand. Det ble avholdt over 6500 én-til-én-møter mellom norske tilbydere og 275 internasjonale turoperatører og agenter.

Norge har gode forutsetninger for å kunne ta del i den positive utviklingen innenfor opplevelsesindustrien gjennom økt satsing på arrangementsturisme. I 2022 lanserte vi et nasjonalt ressurscenter for arrangementer, til stor glede og nytte for aktørene vi arbeider med innenfor reiseliv, idrett og kultur.

Bærekraftige reisemål

Merket for bærekraftig reisemål har blitt et viktig verktøy for å systematisere et langsiktig arbeid for økt bærekraft i reiselivet. Det ligger et stort potensial i å tilby flere opplevelsesprodukter i norsk reiseliv for å bidra til å skape sesongforlengelse, helårsarbeidsplasser og økt verdiskaping. Ved utgangen av 2022 var 53 reisemål i merkeordningen.

En styrket rådgivningstjeneste for muligheter i EU

Fra åpning av Innovasjon Norges nye kontor i Brussel. Fra venstre Norges ambassadør til EU, Rolf Einar Fife, næringsminister Jan Christian Vestre, stabsdirektør i Innovasjon Norge Eva Camerer, leder for Innovasjon Norge-kontoret i Brussel Hans Eirik Melandsø og Bo Mikael Linnander, regiondirektør for Europa i Innovasjon Norge. Foto: Juliane Lamvik/Norges delegasjon til EU

Innovasjon Norges mobilisering til EU-programmer skal sikre at norske bedrifter henter kunnskap, nettverk og kapital, og at bedriftene bidrar til løsninger for å løse globale utfordringer.

I 2022 styrket Innovasjon Norge innsatsen med rådgivning og veiledning av bedrifter til EUs innovasjonsvirkemidler. I mai åpnet Innovasjon Norge nytt kontor i Brussel med flere ansatte. EU-rådgivningen integreres også i det kunderettede arbeidet på Innovasjon Norges regionkontorer.

Løser globale utfordringer

Horisont Europa er verdens største forsknings- og innovasjonsprogram. Innovasjon Norge og Norges Forskningsråd jobber tett sammen for å bistå både forskningsmiljøer og bedrifter med mobilisering og rådgivning til samarbeidsprosjekter. I 2022 ble det hentet hjem nesten 4,9 milliarder.

Innovasjon Norge har sammen med Digitaliseringsdirektoratet og Forskningsrådet bidratt til mobilisering av næringslivet, forsknings- og utdanningsmiljøer til Digital Europa-programmet. 65 prosent av søknader med norske partnere har nådd opp. Innovasjon Norge har et særskilt ansvar for deltakelse fra næringslivet. I 2022 fulgte vi opp to norske European Digital InnovationHubs (EDIH) på veien mot å oppnå EDIH-status, som nå er formelt godkjent av Europakommisjonen.

Et sentralt og nytt initiativ i EU er IPCEI (Important Projects of Common European Interest), en regelverksendring innrettet for å støtte bedrifter som vil være med å bygge opp europeiske verdikjeder på utvalgte områder. Lovendringen virker ved at den gir deltakende land mulighet til å støtte prosjekter økonomisk utover de satsene som tillates under statsstøttereguleringen.

EU gir mulighet for vekst og skalering

Innovasjon Norge har ansvar for mobilisering og rådgivning av norske bedrifter som søker European

Innovation Council (EIC). EIC er forbeholdt små og mellomstore bedrifter, som kan søke om tilskudd og egenkapitalfinansiering på inntil 15 millioner euro.

Ordringen er åpen for alle bransjer, men innovasjonen må bidra til å løse ett eller flere av FNs bærekraftsmål. Det gis prioritet til deeptech, det vil si en innovasjon eller løsning som kommer fra krevende teknologisk utvikling eller en vitenskapelig basert oppfinnelse eller oppdagelse. Innovasjon Norge har gitt rådgivning til bedrifter slik at det er hentet hjem 125 millioner i tilskudd og 225 millioner i egenkapital.

Innovasjon Norge følger også opp programmet COSME i Norge. Programmet har et budsjett på rundt ti milliarder kroner, og er rettet mot små og mellomstore bedrifter, klynger og entreprenører. Målet er å styrke konkurransekraften og bærekraften til europeiske bedrifter, samtidig som det sikrer likeverdige forhold og et åpent og konkurransedyktig indre marked. Gjennom COSME finnes det også finansiering rettet mot klynger og andre nettverk.

I november 2022 signerte Innovasjon Norge kontrakt med Europakommisjonen om norsk deltagelse i Enterprise Europe Network (EEN), som er et europeisk nettverk for bedriftsrådgivning. Vi vil lansere en rekke nye tjenester for norske bedrifter gjennom dette nettverket fremover.

Fra venstre: Leder for den norske paviljongen Ole Johan Sandvær, Fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran, Minister of Foreign Trade Dr. Thani Bin Ahmed Al Zeyoudi og Executive Director Expo 2020 Najeeb Al Ali.

Foto: Innovasjon Norge

Under slagordet «Pioneering Sustainable Ocean Solutions» deltok Norge på Expo 2020 Dubai. Den norske paviljongen fremmet Norge som ledende i verden innenfor havforvaltning og bærekraftige havløsninger.

Expo 2020 åpnet i oktober 2021, ett år forsinket på grunn av koronapandemien. Innovasjon Norge fikk ansvaret for planlegging, bygging og drift av paviljongen, på oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet.

Havnasjonen Norge

Temaet for paviljongen var norske havløsninger, og hvordan vi kan bruke havet på en bærekraftig måte som en kilde til mat, transport og energi. Selve paviljongen er designet som en reise fra havbunnen til overflaten og opp i verdensrommet, der publikum blir presentert for løsninger innen blant annet karbonlagring, sjømat og akvakultur, energi, transport og havovervåking.

Hovedaktivitetene bestod av paviljongens utstilling og presentasjon, interne og eksterne arrangementer, møter og mottakelser. I tillegg til å bidra til en positiv presentasjon av havnasjonen Norge, bidro dette til å styrke viktige lokale og internasjonale næringslivsrelasjoner. Den norske paviljongen fungerte også som en relevant og viktig arena for de totalt 21 finansielle partnerne i det norske prosjektet.

Godt besøkt

Den norske paviljongen tok imot rundt 425 000 besøk i den seks måneders perioden verdensutstillingen varte. Dette vurderes som bra sett i sammenheng med koronapandemien, som satte sterke begrensninger på det antall besøkende paviljongen til enhver tid kunne ta imot. Spesielt gjaldt dette i de første fire månedene av utstillingsperioden.

Med bakgrunn i begrenset norsk næringslivstilstedeværelse i De forente arabiske emirater (FAE), samt forhold knyttet til pandemien, ble det tidlig klart at partnerrekrutteringen ville by på utfordringer. Kostnadsbudsjettet ble derfor revidert til å reflektere dette.

Mange støttespillere

Det norske Expo-prosjektet fikk god drahjelp fra partnerbedriftene som har vært med på finansiering og retning på paviljongens innhold. Blant de største partnerne var Jotun, Kongsberg, DNV, Equinor, Campus Blå og Yara, men også mange mindre bedrifter med diverse løsninger knyttet til havet som bidro inn i prosjektet.

I arbeidet med den norske paviljongen var ivaretagelse av arbeidstakerrettigheter vært helt sentralt, og Norges Expo-team ved Innovasjon Norge fulgte nøye med under hele byggeprosessen, i samarbeid med LO.

Utstillingen ble avsluttet 31. mars 2022.

Tall og fakta

Tall og fakta oppsummert

Våre bidrag ble også i 2022 viktige for bedriftenes innovasjons- og utviklingsarbeid. Se tall og resultater.

Vi bidro med over 7 milliarder til næringslivet: Innovasjon Norge kunne bidra med 7,1 milliarder kroner til utvikling og innovasjon i næringslivet i 2022. I forbindelse med pandemien tildelte Innovasjon Norge betydelig høyere beløp enn vanlig (2020: 12,5 milliarder kr, 2021: 9,2 milliarder kr). I 2022 var nivået mer normalt.

9 av 10 mener IN-støtte er utslagsgivende: 88 prosent av de spurte bedriftene i Kundeeffektundersøkelsen mener at Innovasjon Norges bidrag har vært utslagsgivende for gjennomføring av prosjektet. Dette er litt lavere enn under koronakrisen i 2020 og 2021 og det kan tyde på at Innovasjon Norges støtte var spesielt viktig for bedriftenes innovasjons- og utviklingsarbeid under pandemien.

Innovasjon Norge utløser annen finansiering: Én krone fra Innovasjon Norge i form av kapital eller rådgivning matches av nesten to kroner i egenfinansiering eller finansiering fra andre finansieringskilder til utviklingsprosjekter og investeringer. I 2022 bidro det til at norske bedrifter samlet ble tilført 24,2 milliarder kroner. I tillegg utløser Innovasjon Norge også mange andre innovasjons- og internasjonaliseringsaktiviteter gjennom å tilføre kompetanse og nettverk.

Et rekordår for positiv miljøeffekt: I 2022 ble 68 prosent av våre finansielle midler brukt til prosjekter med en potensiell positiv miljøeffekt. Dette er en økning på 7 prosentpoeng sammenlignet med 2021 – som også var et rekordår for grønn finansiering.

IN-støtte gir mervekst i omsetning: Bedrifter som får støtte fra Innovasjon Norge vokser i gjennomsnitt mer enn sammenlignbare bedrifter uten slik støtte. Målt over en treårsperiode hadde bedrifter med støtte en gjennomsnittlig årlig mervekst i omsetning på 10,3 prosentpoeng. Tilsvarende tall for verdiskaping og produktivitet var på henholdsvis 8,6 og 3,6 prosentpoeng. Målt i antall årsverk er det en årlig mervekst på 4,2 prosentpoeng (Kilde: Samfunnsøkonomisk analyse, basert på regnskapstall fra 2003-2021).

Gründere med IN-støtte vokser raskere: Oppstartsbedrifter (bedrifter yngre enn tre år) med finansiering fra Innovasjon Norge har en gjennomsnittlig årlig mervekst i salgsinntekter på 17,1 prosentpoeng sammenlignet med bedrifter uten slik støtte. Tilsvarende tall for vekst i verdiskaping er 17,4 prosentpoeng, vekst i produktivitet 10,2 prosentpoeng, og vekst i antall ansatte på 6,9 prosentpoeng (Kilde: Samfunnsøkonomisk analyse).

1,5 milliarder til gründere: Totalt innvilget Innovasjon Norge drøyt 1,5 milliarder kroner til gründere i 2022, når gründere defineres som bedrifter som er yngre enn tre år. Av alle gründerprosjektene (målt i antall) vi støttet var 34 prosent kvinnerettet. Målt i tildelt beløp var den kvinnerettede andelen 21 prosent.

Vekst for etablerte bedrifter: Etablerte bedrifter (bedrifter eldre enn tre år) med støtte fra Innovasjon Norge har opplevd 6,7 prosentpoeng høyere årlig vekst i sine salgsinntekter enn sammenlignbare bedrifter som ikke mottok slik støtte. Tilsvarende mervekst for verdiskaping og produktivitet er henholdsvis 5,3 og 2,0 prosentpoeng (Kilde: Samfunnsøkonomisk analyse). 75 prosent av finansieringen Innovasjon Norge bidro med i 2022 gikk til bedrifter eldre enn tre år. Slike bedrifter fikk tilsagn om 4,4 milliarder kroner i tilskudd og lån fra Innovasjon Norge.

Bedriftsklynger skaper vekst: I 2022 har 39 klynger fått tjenester fra klyngeprogrammet og 96 bedriftsnettverk har fått tjenester fra bedriftsnettverksordningen. I tillegg kommer 11 landbruksrelaterte nettverk, og 20 regioner har mottatt tjenester fra regional omstilling. Bedrifter som deltar i klynger med støtte fra Innovasjon Norge har hatt en gjennomsnittlig mervekst i salgsinntekter på 18,6 prosentpoeng de tre første årene sammenlignet med bedrifter som ikke er deltagere i slike klynger. For verdiskaping er tilsvarende mervekst 15,8 prosentpoeng, og for antall årsverk 3,6 prosentpoeng (Kilde: Samfunnsøkonomisk analyse).

Økning i gjestedøgn i Norge: I 2022 var det 36,1 millioner gjestedøgn ved kommersielle overnattingssteder i Norge, som er en økning på 33 prosent fra året før. Antall norske kommersielle gjestedøgn sto for en vekst

på 11 prosent, mens utenlandske har økt med 197 prosent.

[Finn flere nøkkeltall og les mer om hvordan vi måler her.](#)

Effekter og resultater

"TREFFER VI BLINK?" Vi vil vite mest mulig om hvilken effekt vårt arbeid har, og vi har flere måter å måle dette på. Foto: Yngve Ask / Scanout - Visit Telemark

Innovasjon Norge har som mål å gjøre en forskjell for kundene. For å vite mer om effektene av våre aktiviteter og bidrag til norsk næringsliv, gjennomfører vi undersøkelser og måler resultatene.

Innovasjon Norge har et mål- og resultatstyringssystem som er godt etablert. Det er fastsatte mål, og estimatene av mål- og resultatstyringsindikatorne brukes til å overvåke, lære og til å styre virksomheten.

Målingen av de ulike indikatorene som inngår kommer fra ulike kilder:

- 1 Effektundersøkelsen utført av Samfunnsøkonomisk analyse (SØA)
- 1 Kundeeffektundersøkelse (KEU) utarbeidet av Oslo Economics
- 1 Internt datagrunnlag fra saksbehandlingssystemet SOPP
- 1 Årsrapportering og medlemstall fra klyngene, og registrering av antall deltagere i klyngeprosjekter og bedriftsnettverksprosjekter
- 1 Spørreundersøkelse til bedriftsnettverksprosjekter
- 1 Data fra virkemiddeldatabasen som ligger hos SSB

For årene 2023 til 2026 har Innovasjon Norge inngått en rammeavtale om produksjon av effektestimater med Oslo Economics AS i samarbeid med Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU). Det er i 2022 satt ekstra søkelys på om det er mulig å utvikle bedre måter å måle resultater og effekter på områdene eksport og det grønne skiftet.

Kundeeffektundersøkelsen (KEU) er en spørreundersøkelse rettet til kunder som har fått tjenester av Innovasjon Norge. De siste årene er det Oxford Research som har gjennomført undersøkelsene på vegne av Innovasjon Norge. I år er det en ny leverandør av denne undersøkelsen, Oslo Economics. Kundeeffektundersøkelsen har både en førundersøkelse og en etterundersøkelse. Det er i år vesentlige endringer i undersøkelsen.

Som et resultat av omfattende endringer i både design og utsendelse av kundeeffektundersøkelsen, vil det forekomme endringer i rapportering fra kundeeffektundersøkelsen fra og med 2022. I det nye undersøkelsesdesignet har det som tidligere ble omtalt som førundersøkelsen blitt kortet ned til kun tre

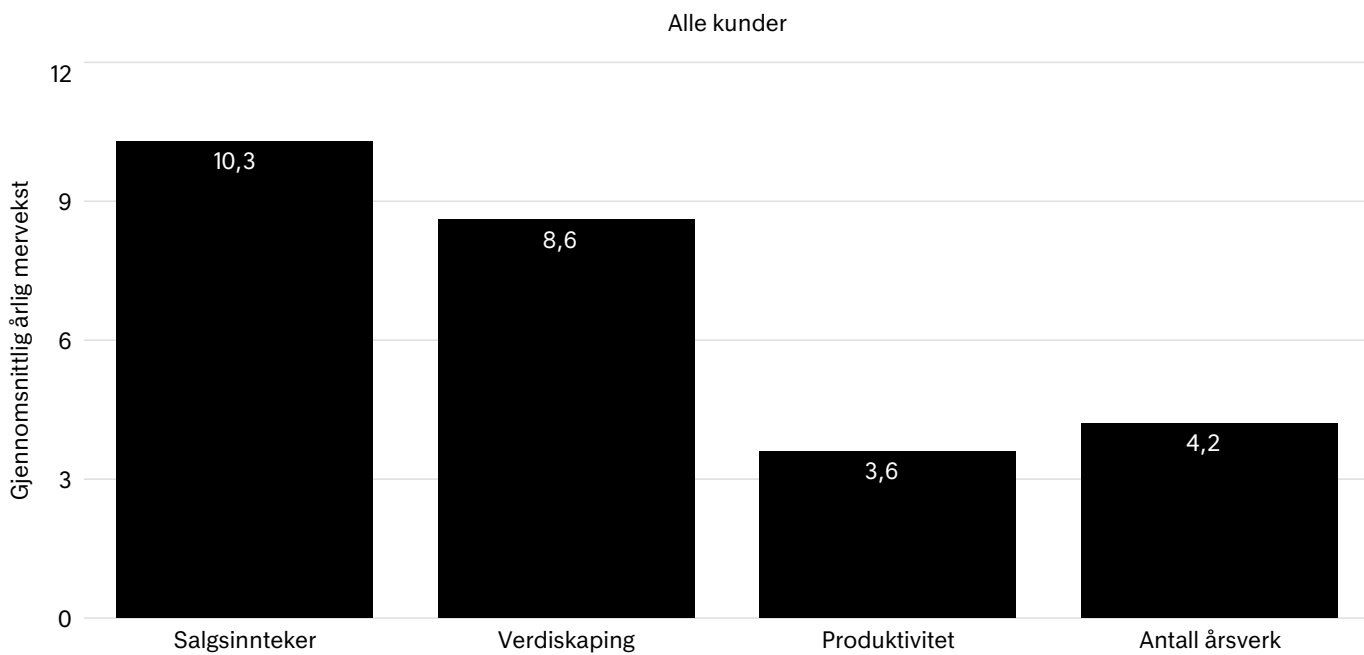
spørsmål og leveres som et vedlegg til kundetilfredshetsundersøkelsen.

Se resultater i venstremenyen.

Effekter for alle kunder

Effekter av Innovasjon Norges innsats for alle kunder:

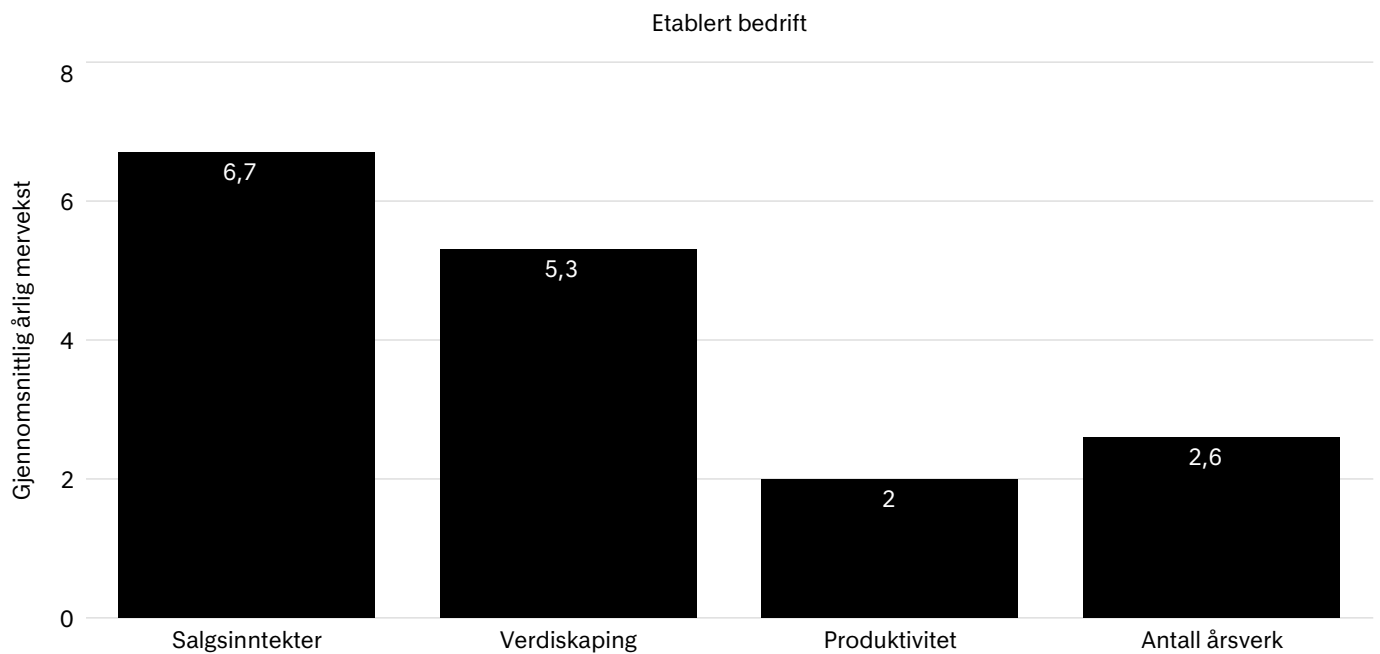

Kilde: Samfunnsøkonomisk analyse

Denne figuren viser gjennomsnittlig årlig mervekst (prosentpoeng) målt over treårsperioder hos bedrifter med støtte fra Innovasjon Norge, sett i forhold til sammenlignbare bedrifter som ikke har fått støtte. Dette gir en indikasjon på effekter av vår støtte.

Effekter for etablerte bedrifter

Effekter av Innovasjon Norges innsats for etablerte bedrifter:

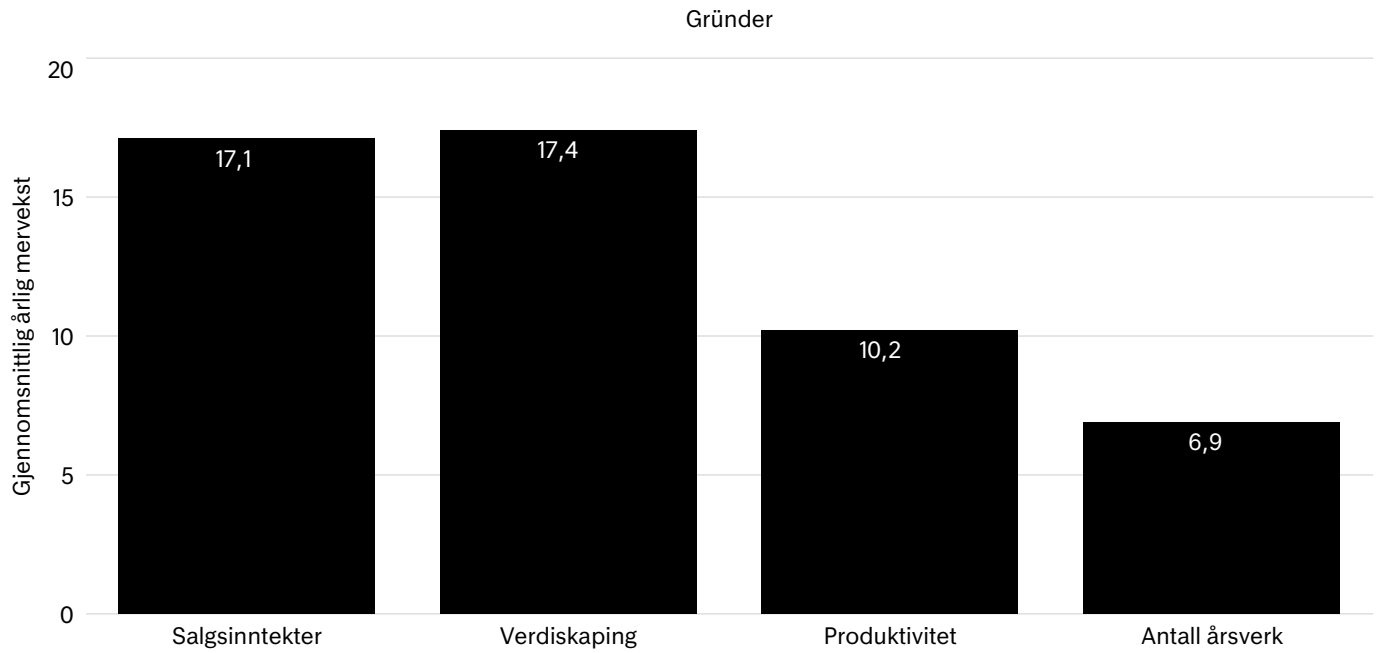

Kilde: Samfunnsøkonomisk analyse

Denne figuren viser gjennomsnittlig årlig mervekst (prosentpoeng) målt over treårsperioder hos etablerte bedrifter med støtte fra Innovasjon Norge, sett i forhold til sammenlignbare etablerte bedrifter som ikke har fått støtte. Dette gir en indikasjon på effekter av vår støtte.

Effekter for gründere

Effekter av Innovasjon Norges innsats for gründere:

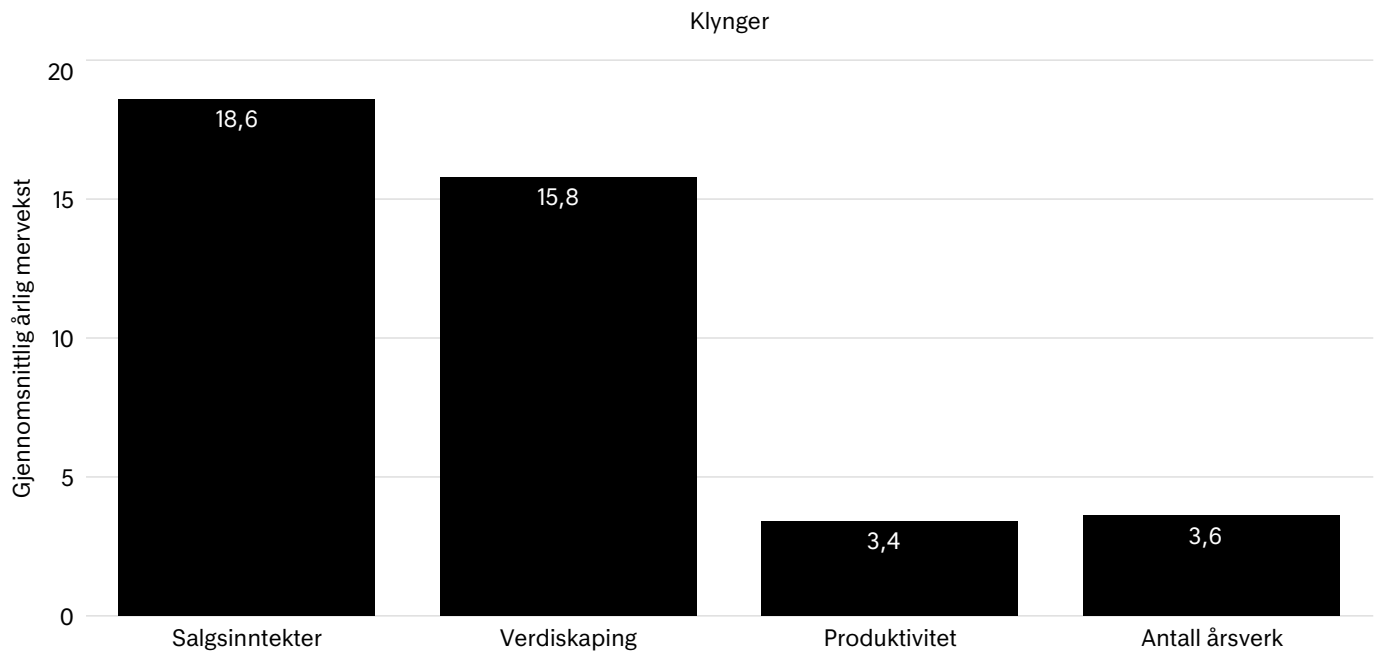

Kilde: Samfunnsøkonomisk analyse

Denne figuren viser gjennomsnittlig årlig mervekst (prosentpoeng) målt over treårsperioder hos gründere med støtte fra Innovasjon Norge, sett i forhold til sammenlignbare gründere som ikke har fått støtte. Dette gir en indikasjon på effekter av vår støtte.

Effekter for klynger

Effekter av Innovasjon Norges innsats for klynger:

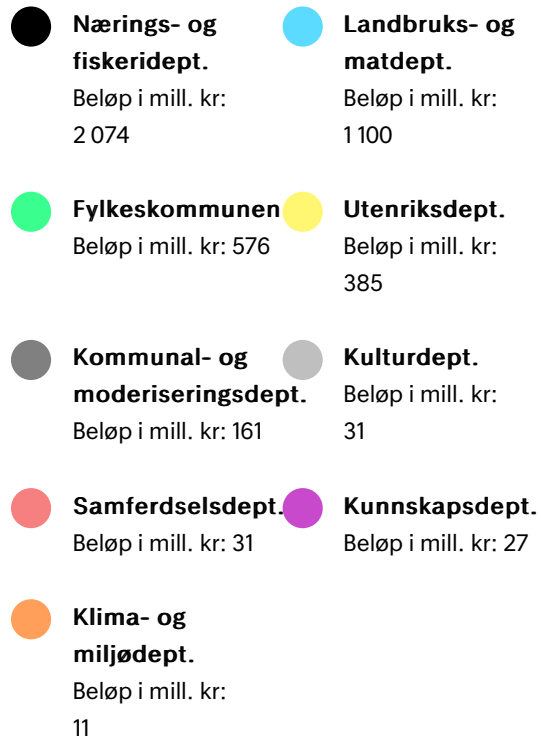
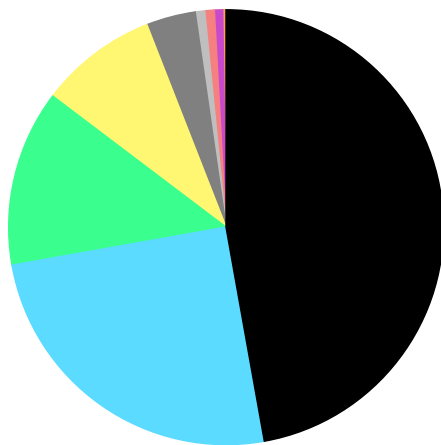

Kilde: Samfunnsøkonomisk analyse

Denne figuren viser gjennomsnittlig årlig mervekst (prosentpoeng) målt over treårsperioder hos klynger med støtte fra Innovasjon Norge, sett i forhold til sammenlignbare klynger som ikke har fått støtte. Dette gir en indikasjon på effekter av vår støtte.

Bevilgninger til Innovasjon Norge

4,4 milliarder kroner ble bevilget fra Stortinget og landets fylkesting i 2022:

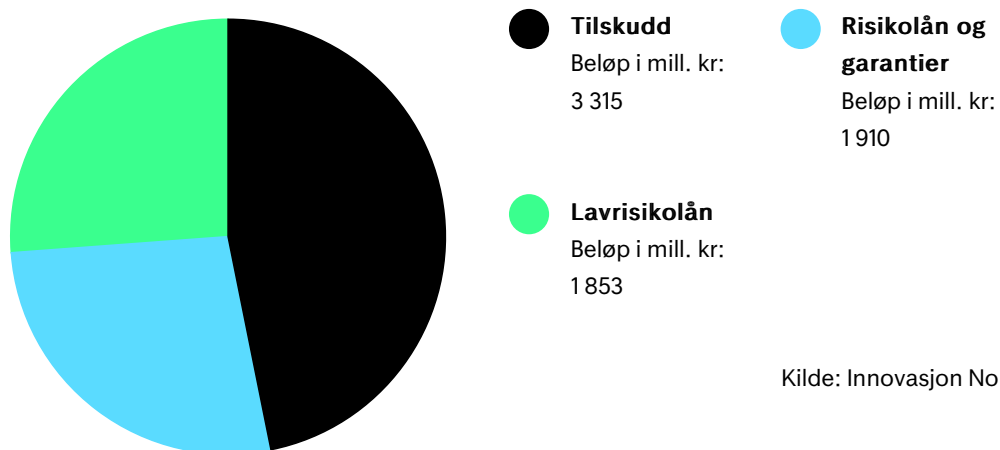

Kilde: Innovasjon Norge

I 2022 bevilget Stortinget og fylkestingene 4,4 milliarder kroner i støtte gjennom Innovasjon Norge til verdiskapende næringslivsutvikling over hele landet. Tallet for 2021 var 7 milliarder kroner.

Tildeling per tjeneste

Vi delte ut 7,1 milliarder kroner til næringslivet i 2022 - etter tjeneste:

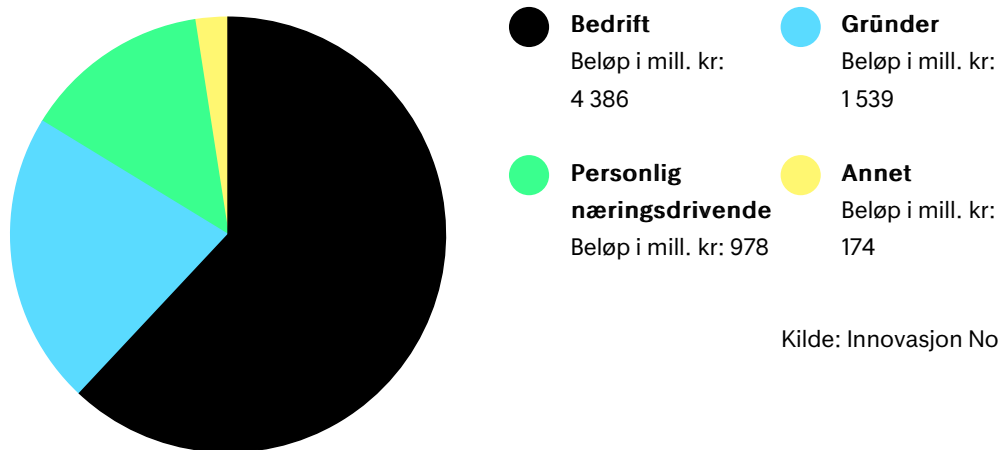
Kilde: Innovasjon Norge

Bevilgningene fra Stortinget og fylkene ga sammen med låneordninger en næringsrettet innsats på 7,1 milliarder kroner i regi av Innovasjon Norge. Figurene viser fordelingen etter tjeneste. Tilsvarende tall for "unntaksårene" 2021 og 2020 var henholdsvis 9,2 og 12,5 milliarder kroner. For "normalåret" 2019 var det 6,7 milliarder kroner.

Rådgivningstjenester, profilering og EØS-midlene er ikke medregnet her. De utgjør 1,15 milliarder kroner.

Tildeling per målgruppe

Vi delte ut 7,1 milliarder kroner til næringslivet i 2022 - etter målgruppe:

Kilde: Innovasjon Norge

Bevilgningene fra Stortinget og fylkene ga sammen med låneordninger en samlet næringsrettet innsats på 7,1 milliarder kroner i regi av Innovasjon Norge. Figuren viser fordelingen etter målgruppe. Tilsvarende tall for "unntaksårene" 2021 og 2020 var henholdsvis 9,2 og 12,5 milliarder kroner, og for "normalåret" 2019 var det 6,7 milliarder kroner.

Tildelinger til klynger og nettverk er fordelt på bedrift og gründer.

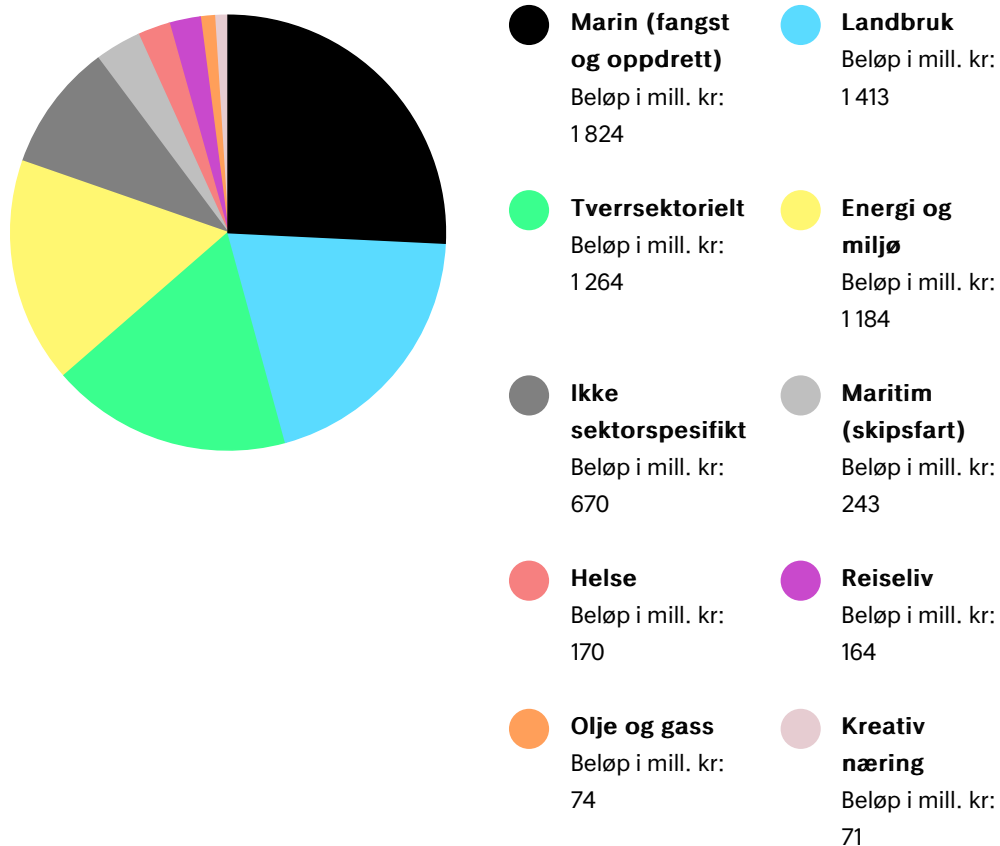
1 Gründer (0-3 år fra stiftelses- og tilsagnsdato)

1 Bedrift (over 3 år fra stiftelses- og tilsagnsdato)

Annet omfatter kunder som ikke har stiftelsesdato eller er en stiftelse, forening eller lignende.

Tildeling per sektor

Vi delte ut 7,1 milliarder kroner til næringslivet i 2022 - fordelt på sektor:

Kilde: Innovasjon Norge

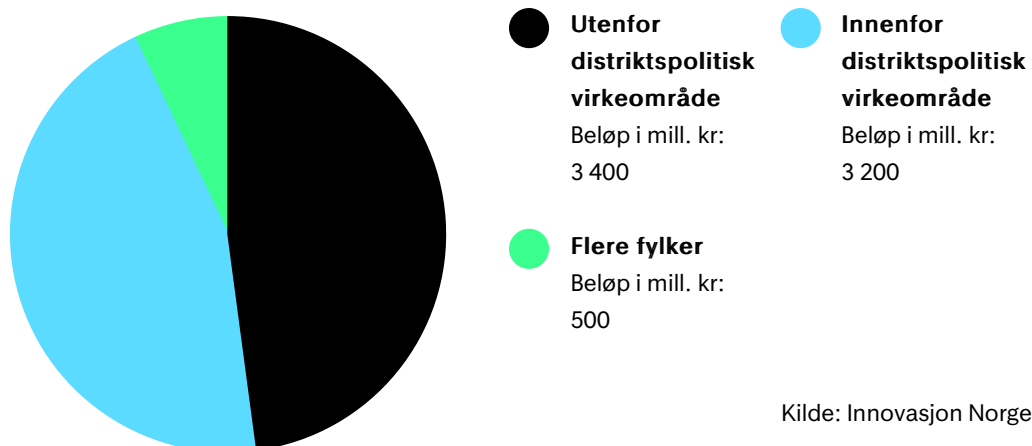
Bevilgningene fra Stortinget og fylkene ga sammen med låneordninger en samlet næringsrettet innsats på 7,1 milliarder kroner i regi av Innovasjon Norge. Figurene viser bevilgningene fordelt etter sektor. Tilsvarende tall for "unntaksårene" 2021 og 2020 var henholdsvis 9,2 og 12,5 milliarder kroner, og for "normalåret" 2019 var det 6,7 milliarder kroner.

"Ikke sektorspesifikt" betyr at bevilgningene ikke knyttes til et spesifikt næringsområde, men er bevilgninger til for eksempel kommuner.

Tildeling per virkeområde

Vi delte ut 7,1 milliarder kroner til næringslivet i 2022 - etter distriktpolitisk virkeområde:

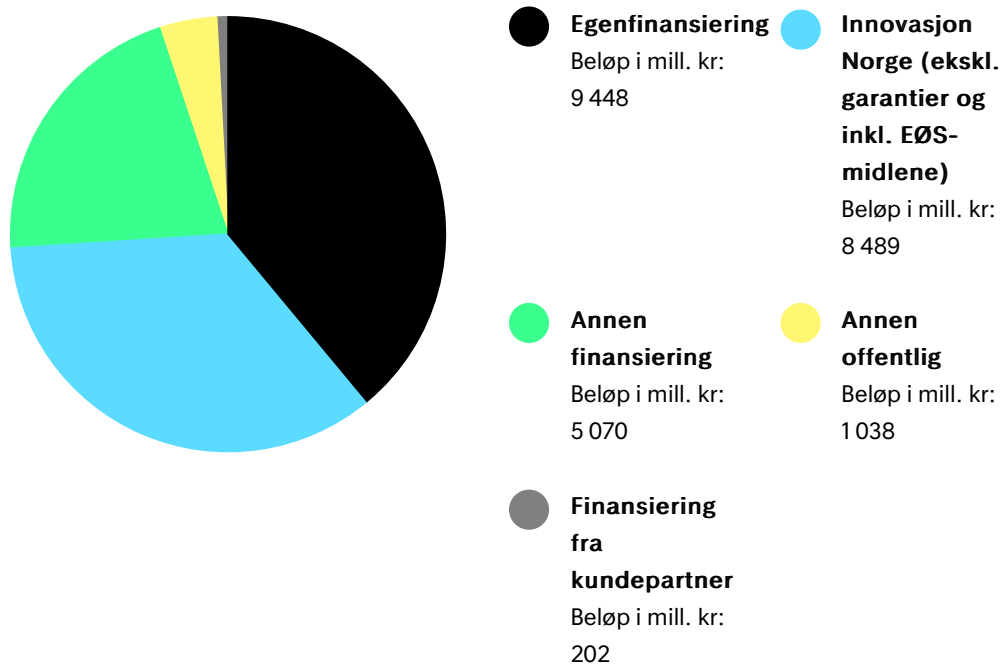
Kilde: Innovasjon Norge

Bevilningene fra Stortinget og fylkene ga sammen med låneordninger en samlet næringsrettet innsats på 7,1 milliarder kroner i regi av Innovasjon Norge. Figurene viser fordelingen etter distriktpolitisk virkeområde. Tilsvarende tall for "unntaksårene" 2021 og 2020 var henholdsvis 9,2 og 12,5 milliarder kroner, og for "normalåret" 2019 var det 6,7 milliarder kroner.

Distriktpolitisk virkeområde er definert av regjeringen.

Vi var med på å generere

Vi var med på å generere 24,2 milliarder kroner til innovasjonsaktiviteter i næringslivet i 2022:

Kilde: Innovasjon Norge

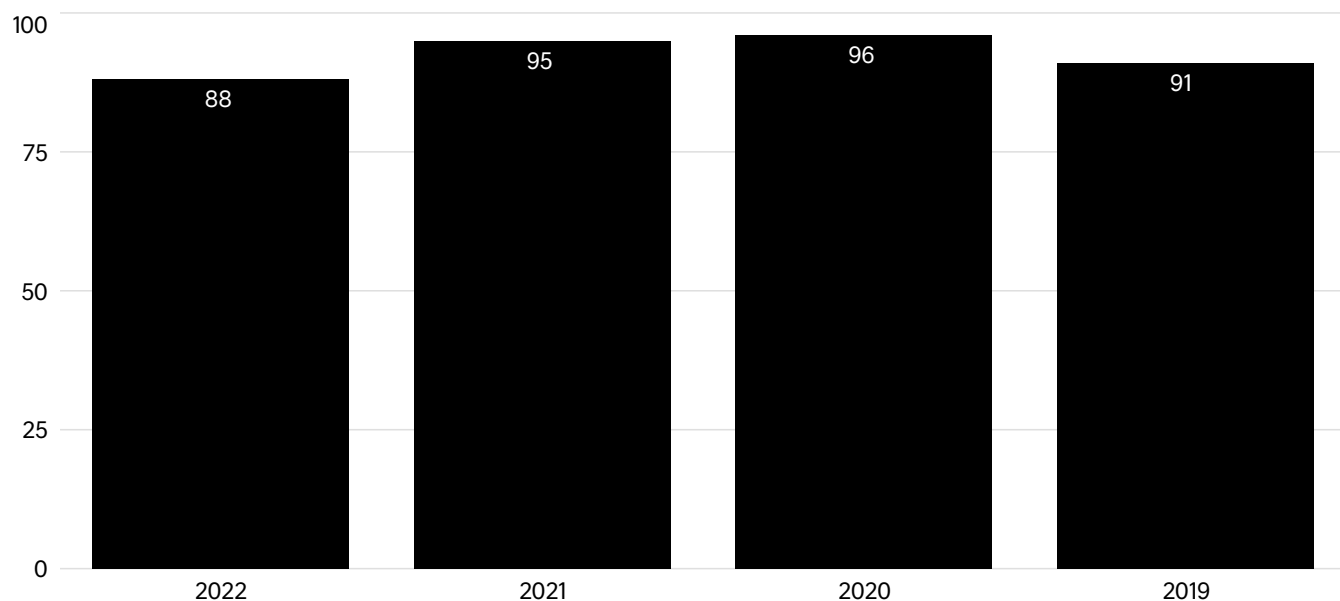
Medregnet pengene fra Innovasjon Norge ble det investert 24,2 milliarder kroner i innovasjonsaktiviteter i 2022. Tilsvarende tall for "unntaksårene" 2021 og 2020 var henholdsvis 31,5 og 32,8 milliarder kroner, og for "normalåret" 2019 var det 17,9 milliarder kroner.

Bedriftenes egenfinansiering er redusert med 20,9 prosent fra 2021. Innovasjon Norges finansiering er redusert med 18,8 prosent, men 1 krone fra IN utløser fortsatt nesten 2 kroner i annen kapital.

Vi utgjør en forskjell

88 prosent av kundene sier at støtten var utløsende for prosjektet.

Prosentvis fordeling av svar:

Oxford Research / Oslo Economics

Addisjonaliteten sier noe om i hvilken grad bedriftene oppfatter at Innovasjon Norges bidrag har vært utløsende for gjennomføringen av prosjektet. Kilde er Kundeeffektundersøkelsen – førundersøkelsen 2022 (og tidligere årganger) fra Oxford Research. Spørreundersøkelsen er foretatt i etterkant av at kunden fikk støtten fra Innovasjon Norge.

I målingen for 2022 svarer 88 prosent positivt på at Innovasjon Norges bidrag har vært utløsende for gjennomføringen av prosjektet.

Indikatoren for utløsningsgrad (addisjonalitet) i 2022 er ikke direkte sammenlignbar med tidligere indikatorer. Nedgangen i addisjonalitet skyldes at addisjonalitet er forsøkt målt ved hjelp av flere spørsmål istedenfor ett spørsmål tidligere. Addisjonaliteten har heller aldri vært så høy som under koronakrisen i 2020 og 2021, noe som tydet på at Innovasjon Norges støtte var viktig for bedriftenes innovasjons- og utviklingsarbeid under pandemien.

Erfaringene med de spørsmålene som har vært brukt i 2022 tilsier at vi vil gå tilbake til å stille ett spørsmål fra 2023 og framover.

Lån og tilskudd

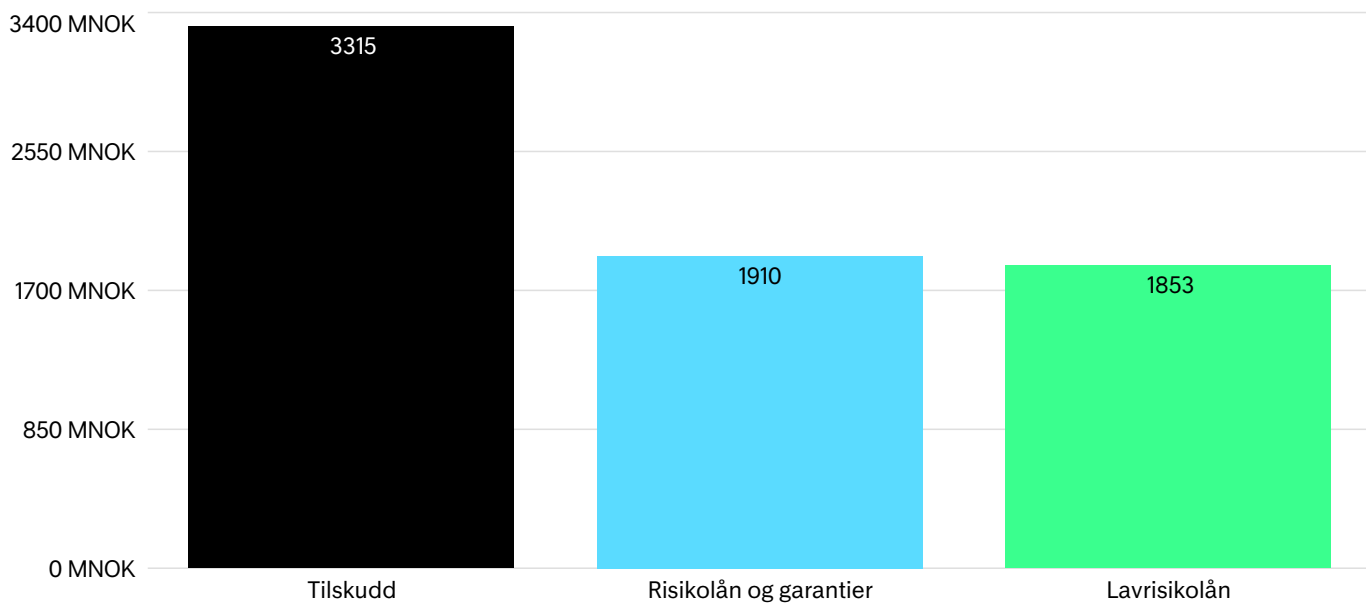
Foto: Astrid Waller

Samlet utgjorde tilskudd, lån og garantier fra Innovasjon Norge til norsk næringsliv 7,1 milliarder kroner i 2022.

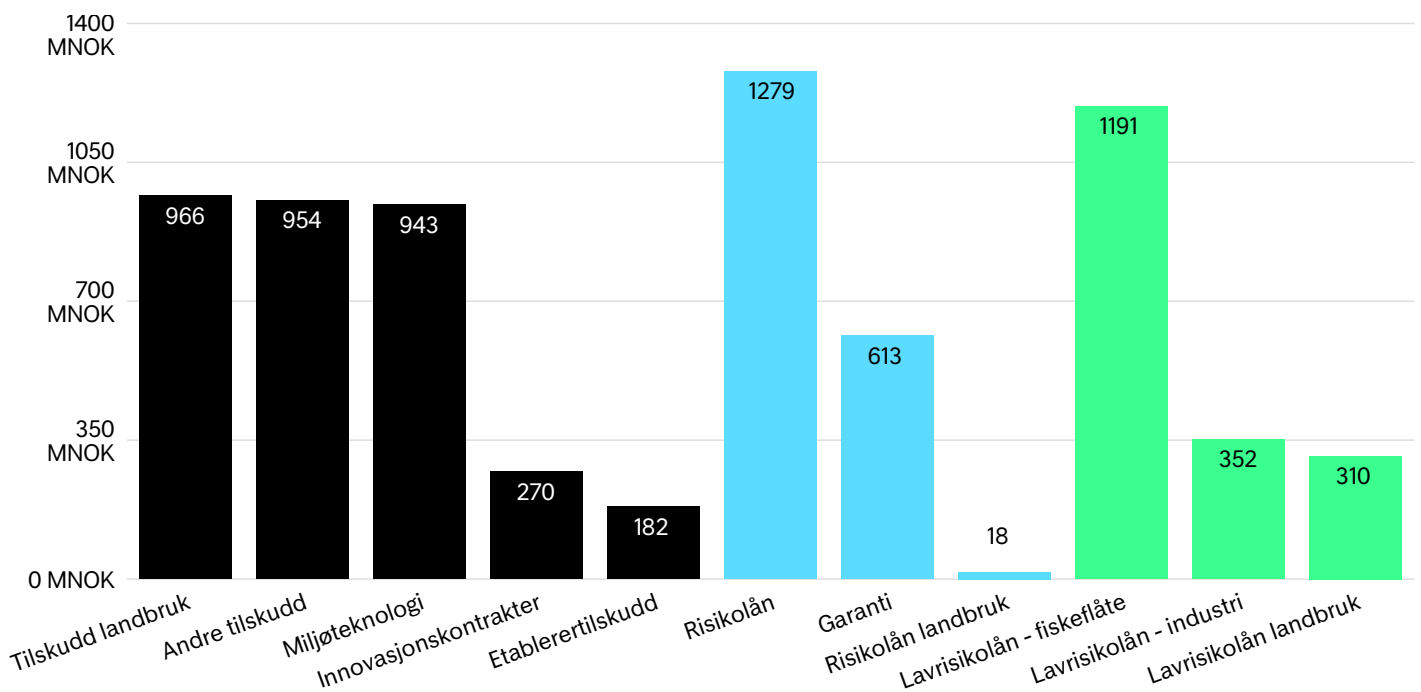
Se den fylkesvise tildelingen fordelt på type finansiering, virkemiddel og næringsområde i venstremenyen.

Fylkesvise tildelinger - virkemiddel

Finansiering fordelt på tilskudd og lån:

Finansiering fordelt på virkemiddel:

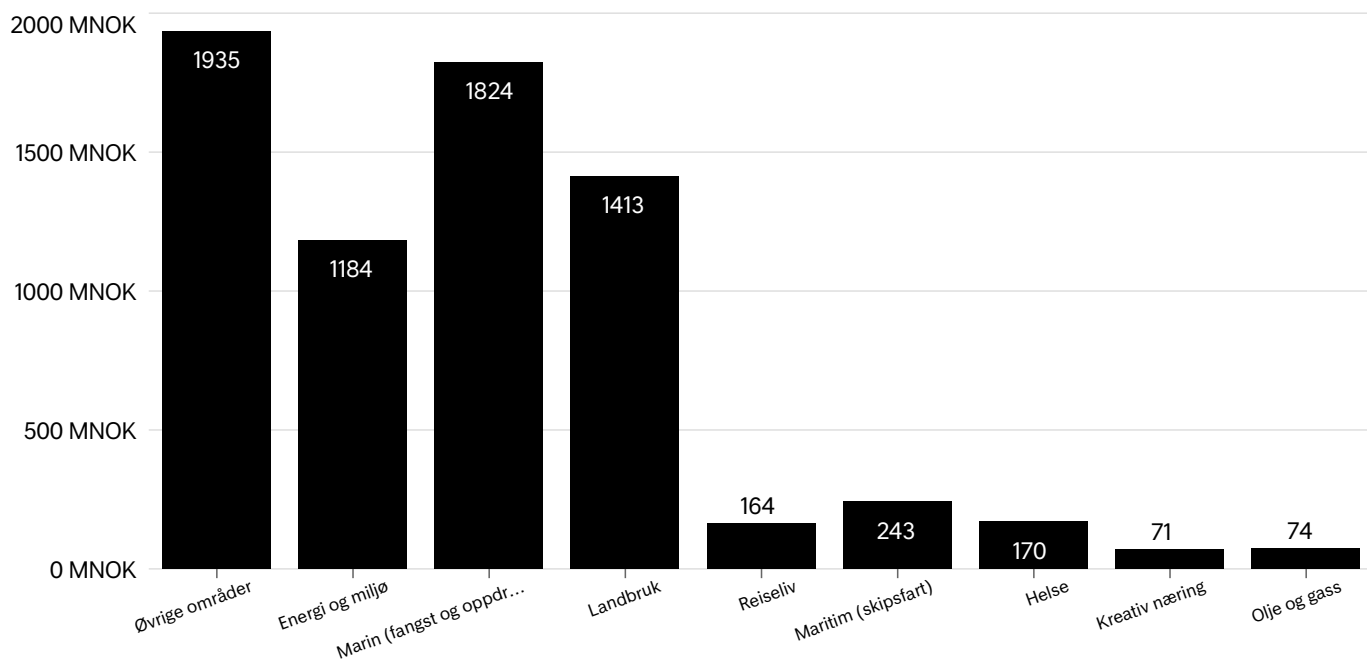
Kilde: Innovasjon Norge

På landsbasis utgjorde lavrisikolån, risikolån og garantier, og tilskudd i 2022 til sammen 7,1 milliarder kroner. Rådgivingstjenester, profilering og EØS-midlene (1,15 milliarder kroner) er ikke medregnet her.

7,1 milliarder kroner er en reduksjon fra 2021, da tilsvarende tall var 9,2 milliarder kroner. Reduksjonen skyldes bortfall av ekstraordinære tilskuddsmidler på grunn av koronapandemien.

Totalt ble det gitt 1,85 milliarder kroner i lavrisikolån fordelt på industri og tjenesteyting (352 mill. kr), landbruk (310 mill. kr) og fiskeflåte (1,19 mrd. kr). Risikolån og garantier til industri, tjenesteyting og landbruk utgjorde 1,91 milliarder kroner. Det ble tildelt 3,3 milliarder kroner i tilskudd. De største postene var innen miljøteknologi og Grønn plattform (943 mill. kr), landbruk (328 mill. kr) og innovasjonskontrakter (270 mill. kr).

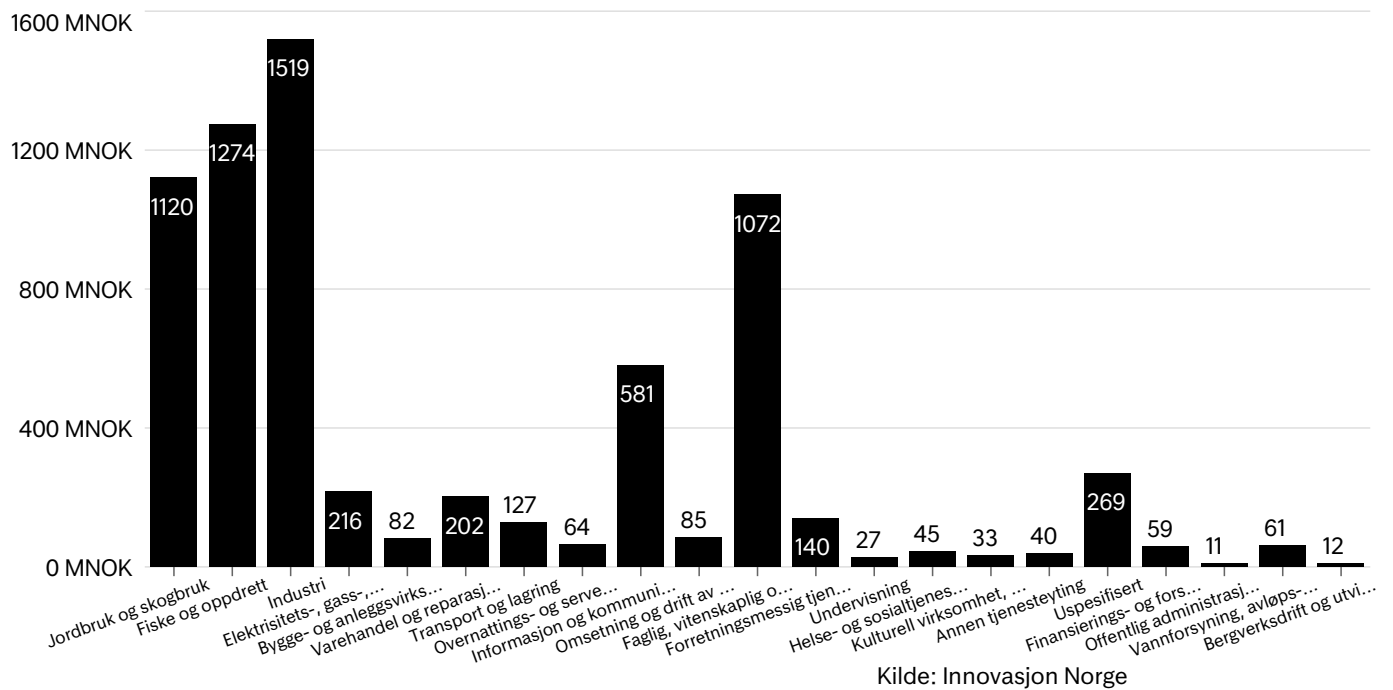
Fylkesvise tildelinger - sektor

Sektor i denne oversikten er basert på Innovasjon Norges vurdering av søknadens relevans i forhold til våre åtte prioriterte næringer, og ønsket om å stimulere/støtte opp om disse gjennom lån, tilskudd og garantier.

"Øvrige områder" benyttes når gode søknader skal støttes, men ikke kan plasseres innenfor de andre områdene. Eksempel på det er bevilgninger til kommuner og ikke-statlige organisasjoner (NGO-er).

Fylkesvise tildelinger - næringsområde

Disse næringsområdene er basert på standarden for næringsgruppering i Statistisk sentralbyrå. Grunnlaget for denne grupperingen er EUs standard NACE.

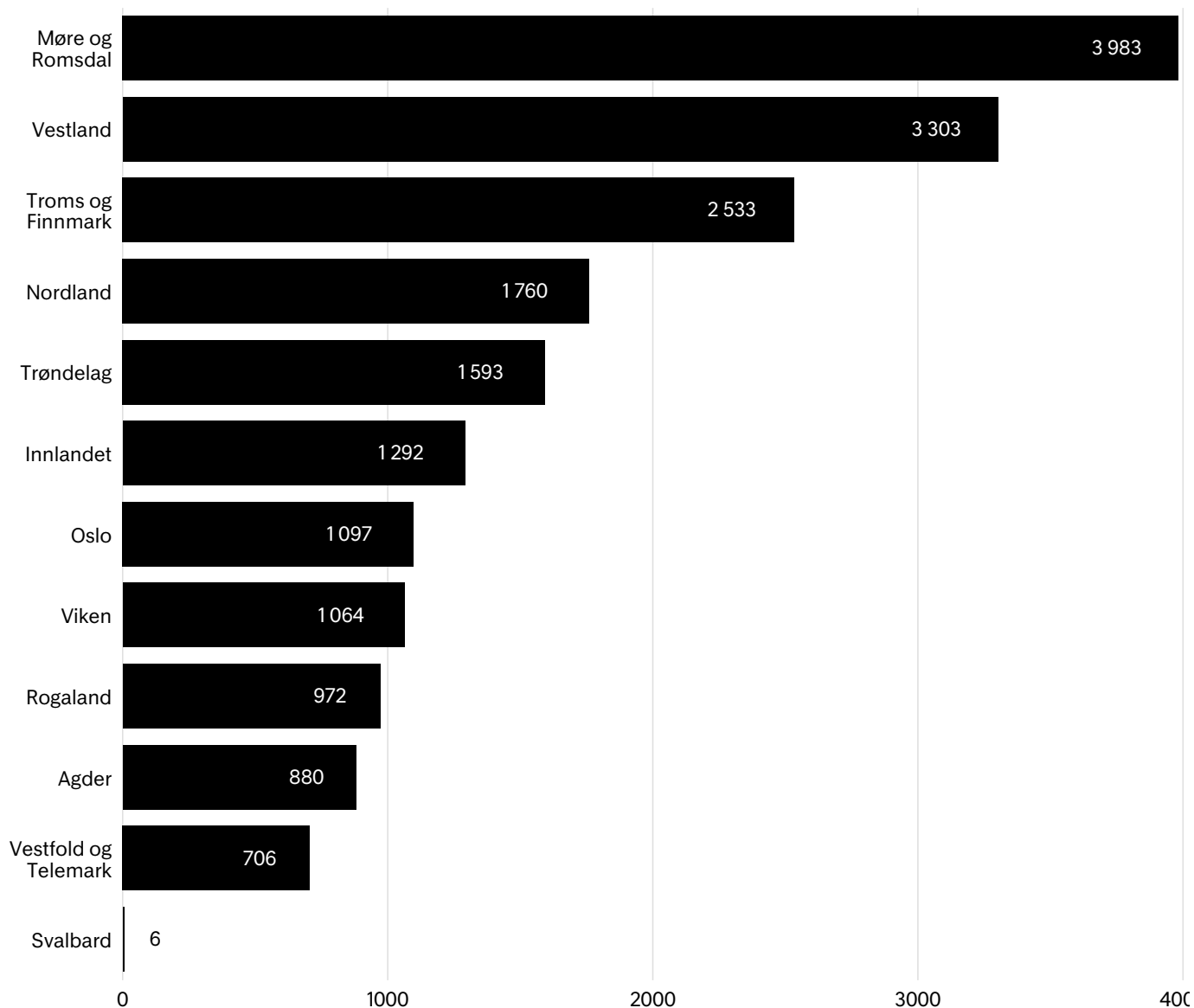
Uspesifisert omfatter blant annet støtte til ikke-statlige organisasjoner, kommuner, prosjektbevilgninger til Innovasjon Norge og bedrifter som har prosjektledelse for bedriftsnettverk og klynger.

Annent tjenesteyting omfatter bransjekoder for næringsforeninger, bransjeorganisasjoner, samvirkeforetak og klyngetypene NCE/GCE.

Låneportefølje

Fylkesvis fordeling av lån i millioner kroner:

Kilde: Innovasjon Norge

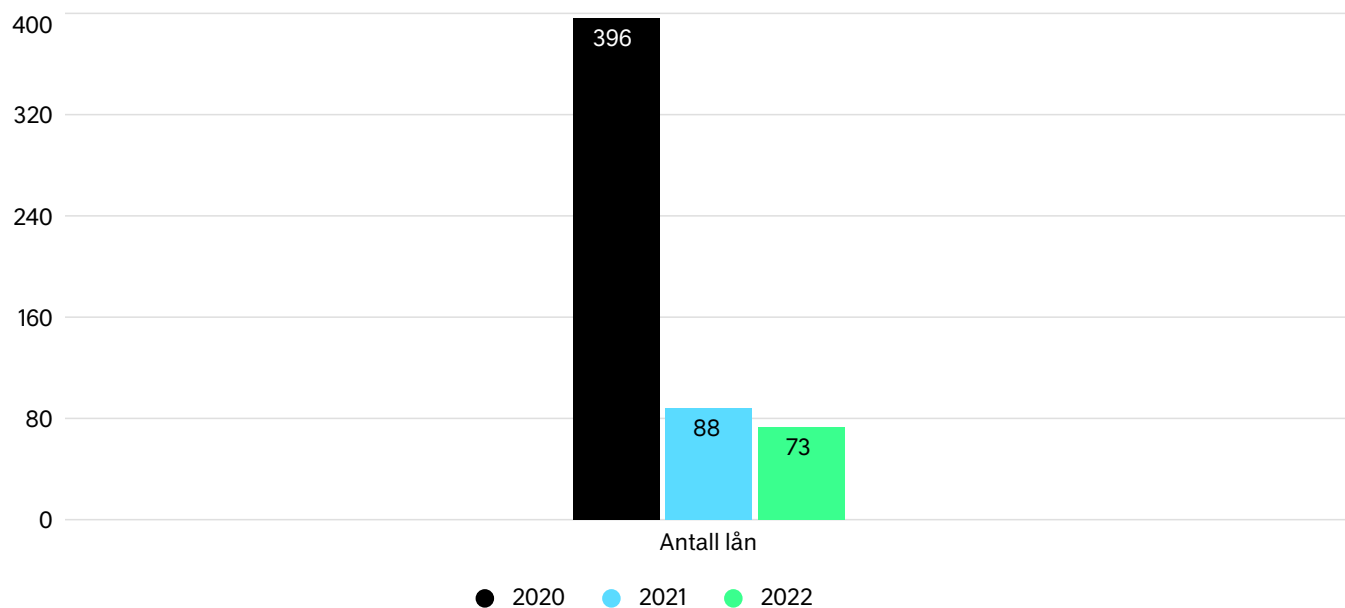
Ved utgangen av 2022 omfattet låneporteføljen 7768 aktive lån og 19,2 milliarder kroner. Porteføljen er redusert med 0,2 prosent fra 2021, mens antall lån er redusert med 477.

Lavrisikolån utgjør 13,4 milliarder kroner og risikolån 5,8 milliarder kroner. Lavrisikolån er økt med 1,7 milliarder kroner og risikolån er økt med 300 millioner kroner.

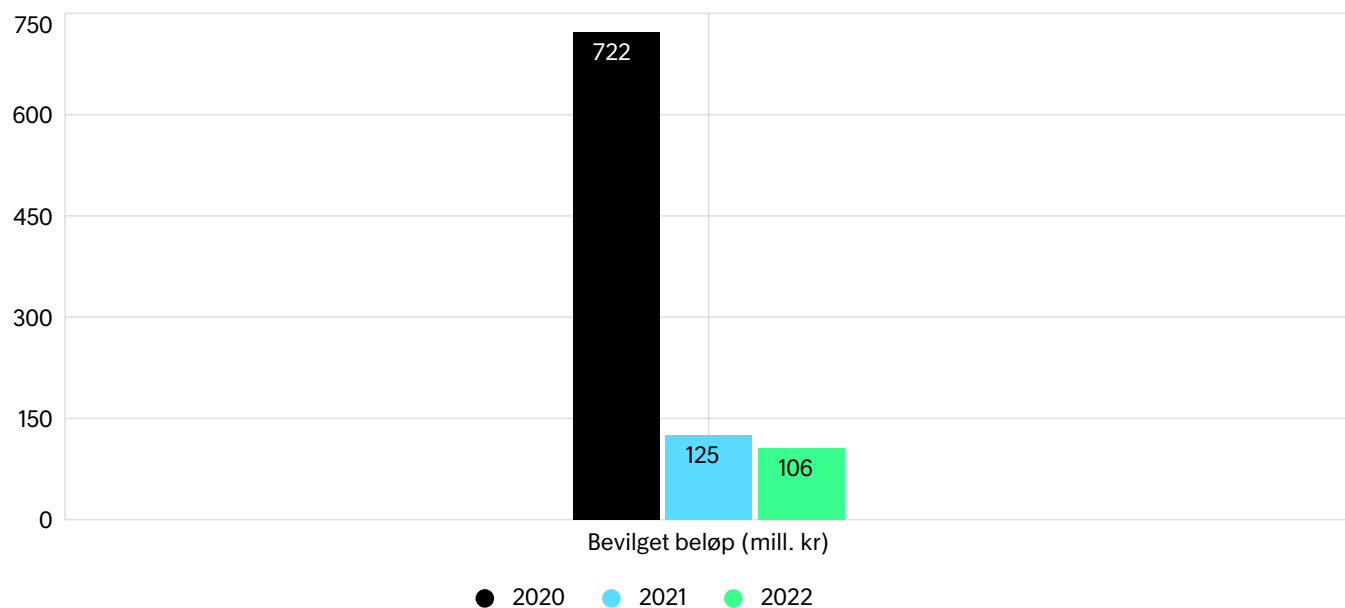
Møre og Romsdal har størst portefølje av løpende lån på 4 milliarder kroner, hvorav 55 prosent er lån til fiskeflåten.

Oppstartlån

Antall lån og beløp i millioner kroner:

Kilde: SSB

Kilde: SSB

73 gründerbedrifter mottok oppstartlån på til sammen 106 millioner kroner i 2022. Det er en liten nedgang fra 2021 og et resultat av det store volumet av denne ordningen under pandemien.

Oppstartslånet gir gründerbedrifter tilgang på kapital for å bygge selskapet videre etter kommersialiseringsfasen.

Landbruk og reiseliv

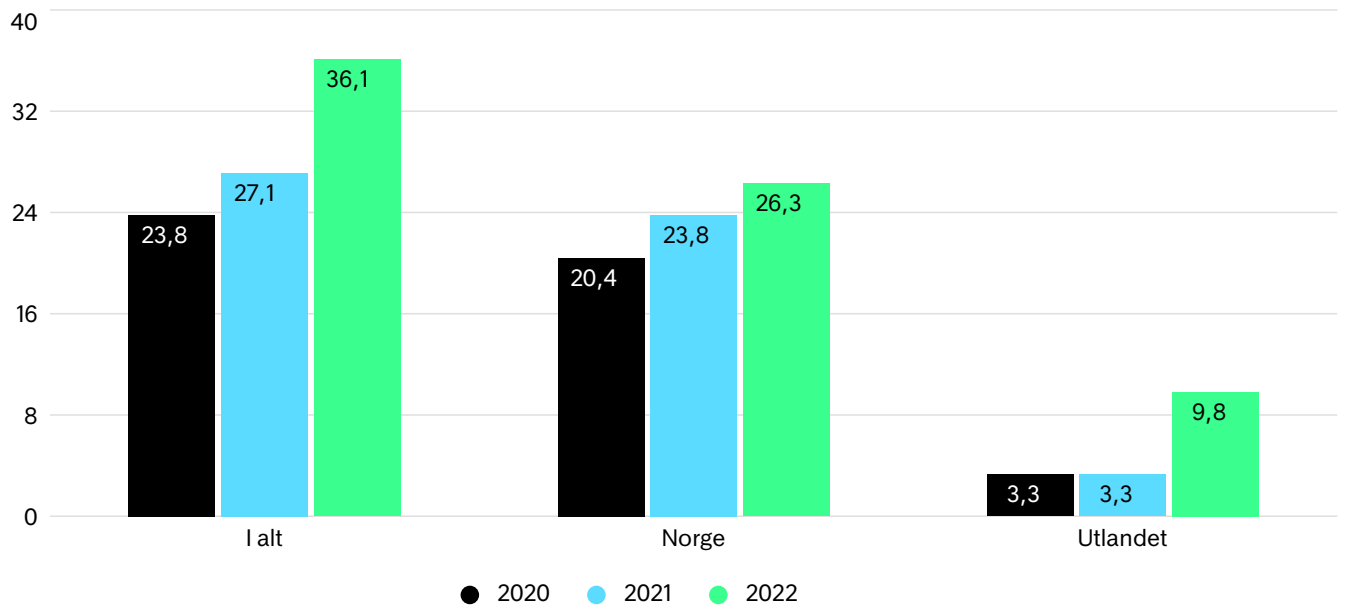
Foto: Thomas Rasmus Skaug - VisitNorway.com

Utviklingen av norsk landbruk og norsk reiseliv er prioriterte områder i Innovasjon Norge.

Se nøkkeltall i menyen til venstre.

Kommersielle gjestedøgn

Antall overnattinger på hotell, camping, hyttegrend og vandrerhjem i Norge, fordelt på norske og utenlandske gjester (tall i millioner):

Kilde: SSB

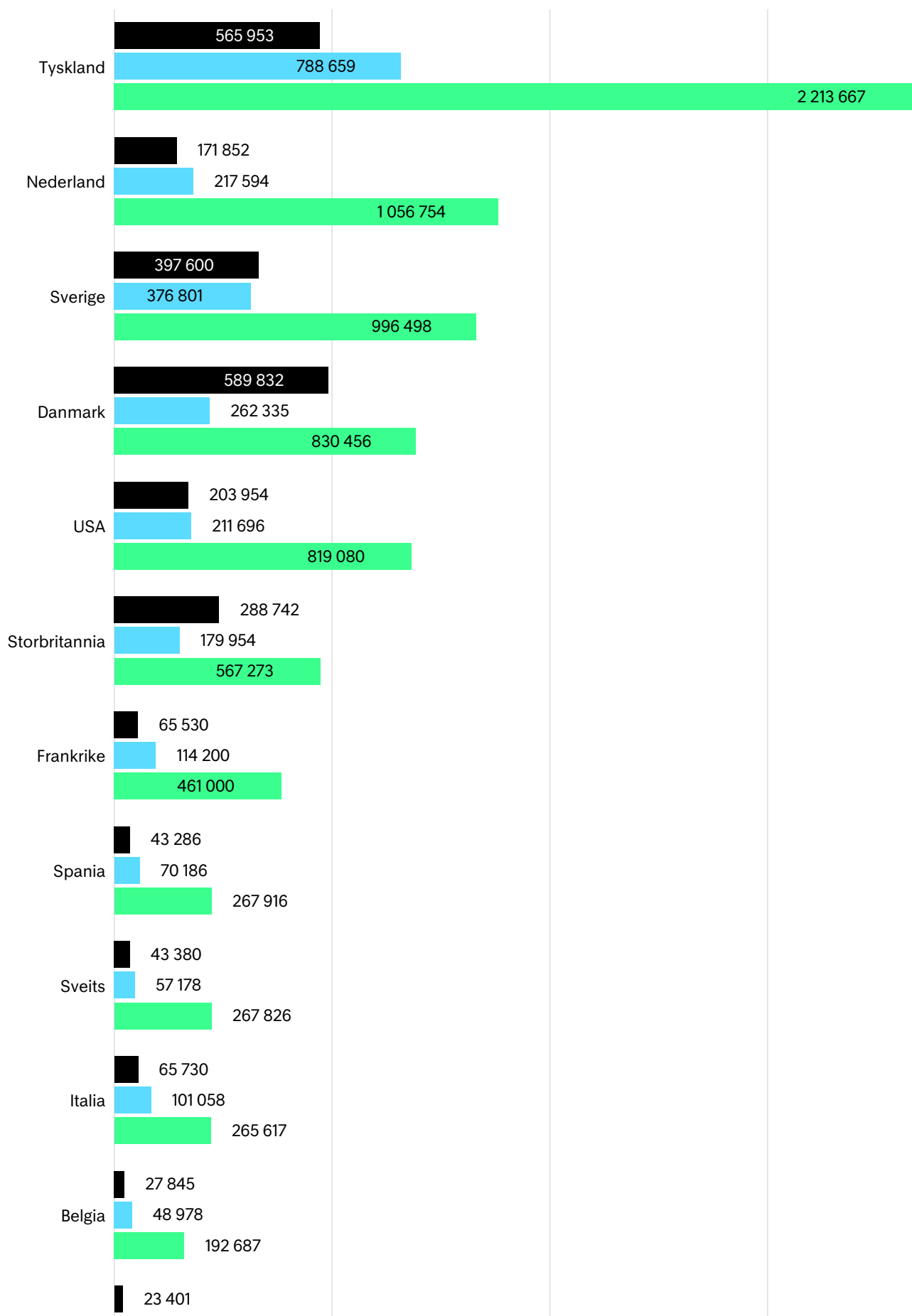
Norsk reiseliv hadde en god utvikling og vekst fra 2014 og frem til februar 2020. Koronapandemien førte til en betydelig nedgang, særlig fra utlandet, men i 2022 var tallene tilbake på tilsvarende nivå som før pandemien.

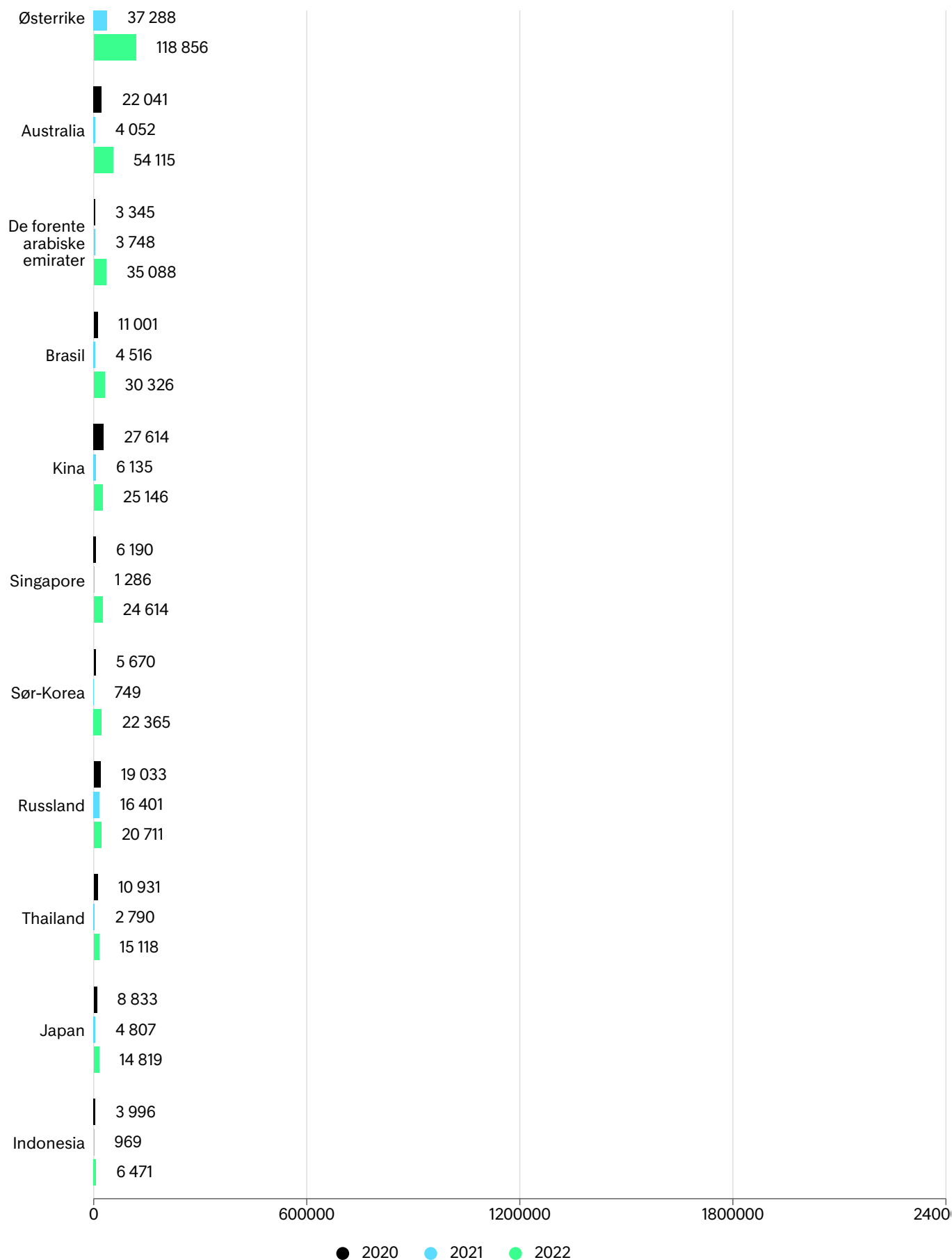
Samlet for året var det 36,1 millioner kommersielle gjestedøgn, som er en økning på 33 prosent. Antall norske står for en vekst på 11 prosent, mens utenlandske har økt med 197 prosent.

Utenlandske gjestedøgn

Antall gjestedøgn ved kommersielle overnattingssteder i Norge fordelt

på land:

Kilde: SSB

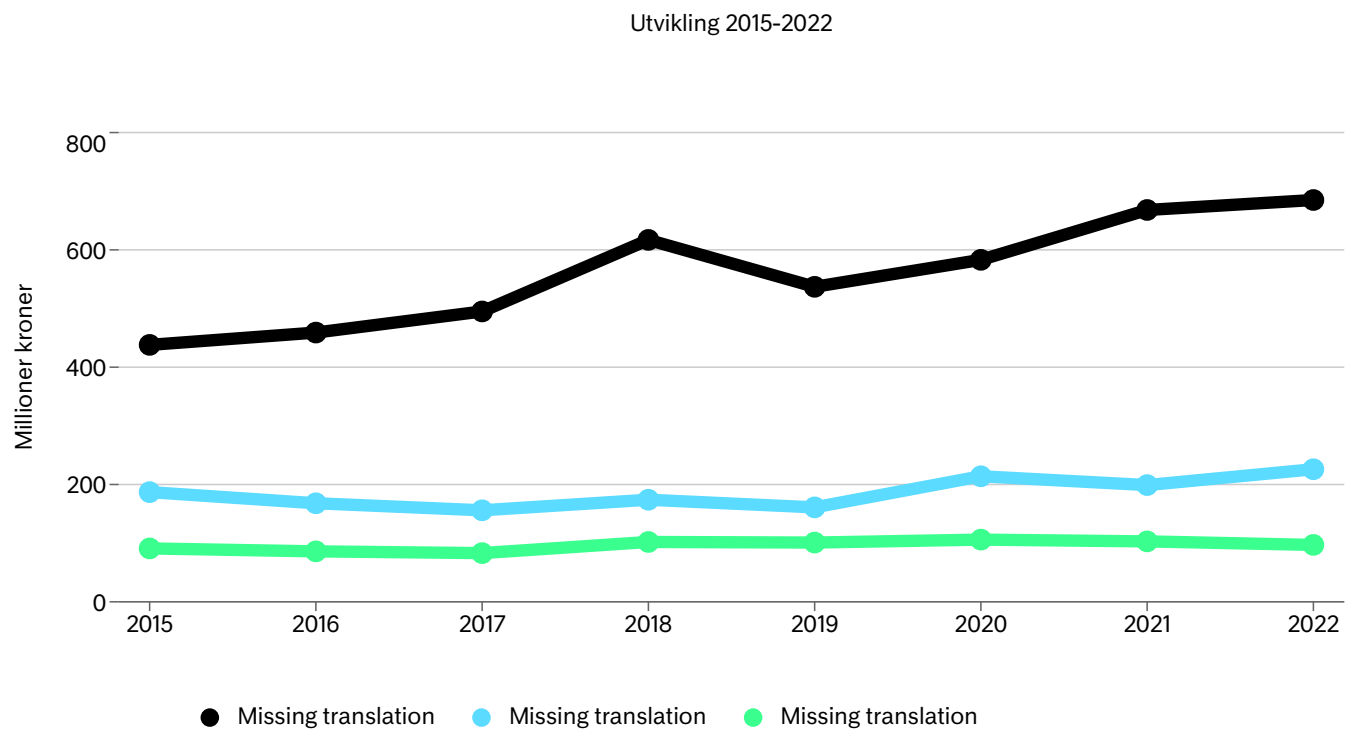
Det var 36,1 millioner kommersielle overnattinger i 2022, noe som er en økning på 33 prosent fra 2021. Utenlandske gjestedøgn utgjorde 9,8 millioner overnattinger – en økning på 197 prosent sammenlignet med

2021.

I 2019 var det 10,7 millioner utenlandske gjestedøgn, og 2022-tallene er altså kun noe lavere enn nivået før pandemien.

Tilskudd til landbruket

Tilskudd til investeringer og utvikling i landbruket:

Kilde: Innovasjon Norge

Bevilgningene til investering og utvikling i landbruket har økt jevnt de siste årene.

Tradisjonelt landbruk fikk en liten topp i 2018 på grunn av en ekstra tildeling på 75 millioner kroner i tilskudd til investeringsstøtte. For 2019 og 2020 var bevilgningen tilbake på normalt nivå. Økningene i 2021 og 2022 skyldes igjen økning i rammen.

Om oss

Om Innovasjon Norge

De aller fleste av Innovasjon Norges ansatte var samlet under IN Summit i februar 2023. Foto: Innovasjon Norge

Innovasjon Norge er statens og fylkeskommunenes viktigste virkemiddel for å realisere verdiskapende næringsutvikling, omstilling, grønn vekst og utvikling av eksportmuligheter for bedrifter over hele landet.

For norske bedrifter skal Innovasjon Norge være den ene døra inn til virkemiddelapparatet, og er en sparringpartner som tilbyr kapital, kompetanse og nettverk til bedrifter med vekstambisjoner, både enkeltvis og i nettverk. I det inngår å koble bedriftene med private og offentlige aktører som kan hjelpe – både nasjonalt og internasjonalt.

Eksport og internasjonalisering

Innovasjon Norge er gjennom 19 regionale kontorer i tett kontakt med norsk næringsliv der det er. For bedrifter som ønsker å satse internasjonalt, kan Innovasjon Norge med 27 kontorer i 22 land aktivt legge til rette for eksportrettede satsinger i de viktigste markedene for norsk næringsliv.

Oppdrag fra eiere

Virksomheten i Innovasjon Norge bygger på årlige oppdragsbrev fra ulike departementer og fylkeskommunene. Hovedoppdragene er innovasjon og internasjonalisering, regional næringsutvikling og finansiering. I tillegg mottar Innovasjon Norge oppdrag knyttet til landbruk, reiselivsprofilering og EØS-midler.

Skal utløse muligheter

Målet er å utløse bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling, og utløse regionenes næringsmessige muligheter ved å bidra til flere gode gründere, flere vekstkraftige bedrifter og flere innovative næringsmiljøer.

Innovasjon Norge ble etablert i 2004 gjennom en sammenslåing av Statens nærings- og

distriktsutviklingsfond (SND), Norges Eksportråd, Norges Turistråd og Statens veiledningskontor for oppfinnere. Denne sammenslåingen ga norsk næringsliv én dør inn til et samlet regionalt, nasjonalt og internasjonalt rettet virkemiddelapparat for innovasjon og næringsutvikling.

Innovasjon Norge eies 51 prosent av Staten ved Nærings- og fiskeridepartementet og 49 prosent av fylkeskommunene. Innovasjon Norge er organisert som et særlovsselskap, der selskapets hovedstyre har et selvstendig ansvar for virksomheten og resultatene som oppnås.

Foto: Steinkjerfotografen - Visit Innherred

Innovasjon Norge har som hovedmål å utløse bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling, og utløse regionenes næringsmessige muligheter.

Det er satt tre delmål for virksomheten:

- 1 Flere gode gründere
- 2 Flere vekstkraftige bedrifter
- 3 Flere innovative næringsmiljøer

Selskapsstrategi

Selskapsstrategien til Innovasjon Norge gjelder i perioden 2020 til 2025, og definerer fire strategiske mål:

- 4 Sikre at flere norske bedrifter lykkes med vekst.
- 5 Øke eksporten fra norske små og mellomstore bedrifter.
- 6 Sikre norsk retur fra Horisont Europa på 2,5 prosent.
- 7 Dokumentere hvordan Innovasjon Norges innsats bidrar til utvalgte bærekraftmål.

Strategiske prioriteringer:

- 1 Innovasjon Norge skal være en sparringpartner for næringslivet i alle regioner.
- 2 Innovasjon Norge skal jobbe for at flere bedrifter lykkes med bærekraftig vekst og eksport.
- 3 Innovasjon Norge skal jobbe for at næringslivet er med og løser de globale samfunnsutfordringene.
- 4 Innovasjon Norge skal bidra til å skape arbeidsplasser i hele landet gjennom regionale partnerskap for å skape vekst basert på regionale forutsetninger.
- 5 Innovasjon Norge skal gi våre oppdragsgivere og eiere råd om hva som virker.

Strategiske presiseringer

Innovasjon Norge har spisset arbeidet med dokumentasjon av prosjekters bærekraft i lys av EUs taksonomi.

Det skal rapporteres på om prosjekter som har fått direkte tildelinger av Innovasjon Norge har et potensielt vesentlig bidrag til minst ett av de seks miljømålene i taksonomien. For å motta midler øremerket klima- og miljøprosjekter, må prosjekters aktiviteter kvalifisere som bærekraftige i tråd med EU-taksonomien.

Som følge av endrede rammebetingelser på sentrale områder ble det i 2021 også besluttet å gjøre noen strategiske presiseringer på tre områder:

EU som premissgiver: EUs ambisiøse vekststrategi «Grønn giv» påvirker Norge og norsk næringsliv. I tillegg er Norge med i en rekke EU-programmer som også innebærer nye oppgaver til Innovasjon Norge. Strategisk betyr det at Innovasjon Norge må overvåke det som skjer i EU, bidra til at norske interesser ivaretas og lykkes i å synliggjøre og koble norsk næringsliv på de mulighetene som finnes i EU.

Sparring, kompetanse og kapital: Innovasjon Norge har fått i oppdrag å være den regionale førstelinjen til hele virkemiddelapparatet, og befester dermed rollen som sparringpartner og tilbyder av kompetanse og kapital til næringsutvikling. I det inngår også rollen som grønn industribank. Strategisk skal Innovasjon Norge være en koordinator og et nav i virkemiddelapparatet som ser – og kjenner – helheten. Det berører også «En dør inn»-samarbeidet med de øvrige virkemiddelaktørene.

Forsterket eksportsatsing: I regjeringsplattformen for Støre-regjeringen ble det satt nye og ambisiøse mål for norsk eksport. Strategisk betyr det at Innovasjon Norge vil forsterke sin eksportsatsing for å bidra til ambisjonen om 50 prosent økt eksport fra fastlandsindustrien.

Foto: Getty

Innovasjon Norge vil for 2022 for første gang levere et klimaregnskap til våre eiere.

Klima- og miljørapportering

Når vi i 2022 for første gang leverer et klimaregnskap til våre eiere, vil det markere et skille i hvordan vi jobber for å forstå og redusere vår påvirkning på det ytre miljø.

Innovasjon Norges hovedkontor og regionkontorer er sertifisert som «Miljøfyrtårn» og en egen veileder for bærekraftig drift gir føringer og styrker beslutningsgrunnlaget innen driftsmessige forhold for virksomheten, som eiendoms- og utstyringsforvaltning, reiser og anskaffelser. Rapporteringen omfatter hele organisasjonen med både nasjonale og internasjonale kontorer.

Virksomhetens reisepolicy ble oppdatert i 2022 for å vektlegge at det skal tas miljømessige hensyn både ved vurdering av behovet for reiser og måten nødvendige reiser gjennomføres på. Dette er i tråd med føringene i statens reiseavtaler som ble reforhandlet i 2022, der miljømessige forhold vektlegges.

Det ble i 2022 påbegynt et arbeid for fremtidig rapportering på relevant klima- og naturrisiko for Innovasjon Norge. Dette arbeidet fortsetter i 2023.

Overholdelse av åpenhetsloven

Innovasjon Norge er underlagt åpenhetsloven som trådte i kraft 1. juli 2022. Vi har i 2022 gjennomført vår første aktsomhetsvurdering for å identifisere, vurdere og håndtere risiko for negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø. Aktsomhetsvurderingen omfattet både åpenhetslovens krav om sosiale forhold, samt risiko knyttet til klima og miljø og selskapsstyring (ESG).

Formålet med vurderingen var å identifisere, vurdere og håndtere risiko for negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø som kan knyttes til Innovasjon Norges virksomhet. Aktsomhetsvurderingen er strukturert på en måte som gjør at Innovasjon Norge har fått oversikt over mulige risikoområder og utfordringer knyttet til deres virksomhet.

Konklusjonen fra aktsomhetsvurderingen er at Innovasjon Norge jevnt over har mye på plass. Det er

imidlertid et forbedringspotensial innen enkelte områder og aktsomhetsvurderingen foreslår tiltak for å redusere identifisert risiko. Samlet sett gir aktsomhetsvurderingen Innovasjon Norge en mulighet til å forbedre sin praksis på områder som kan ha en betydelig påvirkning på mennesker, samfunn og miljø.

Innovasjon Norge er nå i gang med å gjennomføre de foreslåtte tiltakene for å redusere risikoen som ble identifisert i aktsomhetsvurderingen, og vi vil fortsette å overvåke og evaluere deres fremgang. Vi gjennomfører i 2023 en oppdatert aktsomhetsvurdering og vil offentliggjøre en redegjørelse på våre hjemmesider innen utløpet av andre kvartal 2023.

Organisasjonskart
Oppdatert april 2023:

Ledergruppen

Foto: Innovasjon Norge

Styret

Gunnar Bovim

Styreleder

Foto: Thor Nielsen/NTNU

Kristin Misund

Nestleder

Foto: Agnete Brun

**Merete Nygaard
Kristiansen**

Styremedlem

Foto: Agnete Brun

Arvid Andenæs

Styremedlem

Foto: Agnete Brun

Heine Østby

Styremedlem

Foto: 3B Fibreglass

Kristine Falkgård

Styremedlem

Foto: KBN/Jo Straube

Kristine Nore

Styremedlem

Foto: Bjørn H. Pettersen

**Arne
Ingebrigtsen**

Styremedlem

Foto: Kristiansund
kommune

Thomas Breen

Styremedlem

Foto: Arnfinn Johnsen

Håkon Nyhus

Ansatterrepresentant

Foto: Astrid Waller

**Mari Dorte J.
Michaelsen**

Ansatterrepresentant

Foto: Privat

List of Signatures

Page 1/1

IN Årsregnskap og noter 2022_vedtatt styret 21.3.2023.pdf

Name	Method	Signed at
Misund, Kristin	BANKID_MOBILE	2023-04-11 09:16 GMT+02
Haugli, Håkon	BANKID	2023-04-11 09:44 GMT+02
Nyhus, Håkon Øveland	BANKID	2023-04-11 09:13 GMT+02
Breen, Thomas	BANKID_MOBILE	2023-04-11 09:11 GMT+02
Falkgård, Kristine	BANKID_MOBILE	2023-04-12 08:32 GMT+02
Michaelsen, Mari D Jønland	BANKID	2023-04-11 09:11 GMT+02
Ingebrigtsen, Arne	BANKID	2023-04-11 14:07 GMT+02
Bovim, Gunnar	BANKID_MOBILE	2023-04-11 09:10 GMT+02
Nore, Kristine	BANKID	2023-04-11 09:44 GMT+02
Kristiansen, Merete Nygaard	BANKID	2023-04-11 09:30 GMT+02
Østby, Heine	BANKID	2023-04-11 09:29 GMT+02
Andenæs, Arvid	BANKID_MOBILE	2023-04-11 09:27 GMT+02

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

External reference: 011BC01C9C18415893B1947D3B6B8AD0

ÅRSREGNSKAP
INNOVASJON NORGE
2022

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
011BC01C9C18415893B1947D3B6B8AD0

Innovasjon Norge

Resultatregnskap

(Beløp i 1 000 kr)

	Noter	2022	2021
Renter av utlån	3	673 187	575 895
Renter av bankinnskudd		20 966	4 120
Sum renteinntekter		694 154	580 015
Renter på innlån	4	234 052	55 090
Innlånsprovisjon	5	71 652	75 155
Sum rentekostnader		305 703	130 245
Netto renteinntekter		388 450	449 770
Utbytte og netto gevinst / tap på verdipapirer	6	-43 125	7 782
Offentlige inntekter	7, 10	1 202 010	1 247 614
Eksterne inntekter	8	92 295	39 792
Diverse driftsinntekter		18 504	13 406
Sum driftsinntekter		1 312 808	1 300 812
Lønn og personalkostnader	9, 10	871 976	936 639
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	11, 12	12 459	10 409
Direkte prosjektkostnader	13	373 327	315 091
Andre driftskostnader	10, 14, 15	307 504	274 685
Sum driftskostnader		1 565 265	1 536 823
Resultat før tap		92 868	221 541
Tap på utlån og garantier	16	283 040	113 811
Tapsdekning	16, 17	-285 264	-121 569
Sum netto tap på utlån og garantier	16	-2 224	-7 758
Årsresultat		95 093	229 299
Utbytte og overføringer til eiere	36	138 217	221 607
Overført til / fra opplyst kapital i låne- og investeringsfond	35, 36	-43 124	7 692
Sum overføringer og disponeringer	36	95 093	229 299

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
011BC01C9C18415893B1947D3B6B8AD0

Innovasjon Norge

Eiendeler

(Beløp i 1 000 kr)

	Noter	2022	2021
Ordinære innskudd i banker	18, 21	1 717 275	1 978 610
Bundne innskudd i Norges Bank	18, 21	8 274 776	8 886 799
Sum bankinnskudd		9 992 051	10 865 409
Lavrisikolån	19, 21, 23, 27	13 441 465	13 612 724
Innovasjons- og risikolån	19, 21, 23, 27	5 741 072	5 737 098
Andre utlån	20, 21	141 771	208 283
Sum brutto utlån		19 324 308	19 558 104
- Nedskrivninger på individuelle utlån	16	-641 190	-539 801
- Nedskrivninger på grupper av utlån	16	-298 000	-298 000
Sum netto utlån		18 385 118	18 720 303
Aksjer og andeler	24	-	-
Eierinteresser i konsernselskaper	25	219 982	263 107
Immaterielle eiendeler	11	40 702	20 340
Varige driftsmidler	12	37 367	33 850
Andre eiendeler	26	148 675	73 794
Ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	27	192 311	159 900
Sum eiendeler		29 016 207	30 136 704

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
011BC01C9C18415893B1947D3B6B8AD0

Innovasjon Norge

Gjeld og Egenkapital

(Beløp i 1 000 kr)

	Noter	2022	2021
Innlån fra staten, lavrisikolån	21, 28	11 780 000	11 915 000
Innlån fra staten, innovasjons- og risikolån	21, 28	5 810 000	5 780 000
Sum innlån fra staten		17 590 000	17 695 000
Annen gjeld	10, 29	1 075 367	1 352 962
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	30	551 274	609 405
Pensjonsforpliktelser	31	64 873	69 758
Nedskrivninger på garantiansvar	16	57 926	34 173
Tapsfond	32	4 108 451	3 618 221
Rentestøttefond	33	209 562	261 995
Tilskuddsfond	34	3 537 498	4 630 810
Sum avsetninger til forpliktelser		7 978 311	8 614 957
Innskutt kapital i låne- og investeringsfond	35	270 000	270 000
Opptjent kapital i låne - og investeringsfond	35	-50 258	-7 134
Sum kapital låne- og investeringsfond	35	219 742	262 866
Innskutt egenkapital	36, 37	665 645	665 645
Opptjent egenkapital	36	935 868	935 868
Sum egenkapital	36	1 601 514	1 601 514
Sum gjeld og egenkapital		29 016 207	30 136 704

Oslo, 31. desember 2022

21. mars 2023

I styret for Innovasjon Norge

Gunnar Bovim
styreleder

Kristin Misund
nestleder

Kristine Nore

Merete Nygaard Kristiansen

Heine Østby

Arvid Andenæs

Thomas Breen

Arne Ingebrigtsen

Kristine Falkgård

Mari Dorte Jønland Michaelsen
ansattrepresentant

Håkon Øveland Nyhus
ansattrepresentant

Håkon Haugli
administrerende direktør

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
011BC01C9C18415893B1947D3B6B8AD0

Innovasjon Norge
Kontantstrømoppstilling

(Beløp i 1000 kr)

	2022	2021
Årsresultat	95 093	229 299
Ordinære avskrivninger	12 459	10 409
- Gevinst /+ tap ved salg av driftsmidler	-	-64
Endring i tapsnedskrivninger på utlån	101 390	-45 997
Endring nedskrivning aksjeinvesteringer	43 125	-6 732
Forskjell kostnadsført / betalt pensjon	-4 885	5 643
Endring i andre tidsavgrensingsposter	182 517	580 504
Innbetalinger på utlån	2 564 978	3 378 368
Utbetalinger på utlån	-2 468 628	-3 180 709
Innbetalt fra oppdragsgivere til tilskuddsaktiviteter	3 520 734	5 174 913
Utbetalte tilskudd	-4 778 803	-4 467 614
A - Netto kontantstrøm fra driften	-732 020	1 678 019
B - Tilbakebetalt / innskutt investeringsfond til/fra eier	-	-
Innbetalinger på innlån	65 120 000	69 050 000
Utbetalinger på innlån	-65 225 000	-69 290 000
C - Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-105 000	-240 000
D - Netto kontantstrøm fra verdipapirer	-	-
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	-	213
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-36 338	-30 097
E - Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-36 138	-29 884
A+B+C+D+E = netto likviditetsendring	-873 358	1 408 134
Likviditet 01.01	10 865 409	9 457 275
Likviditet 31.12	9 992 051	10 865 409

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
011BC01C9C18415893B1947D3B6B8AD0

Innovasjon Norge

Noter til årsregnskapet 2022

NOTE 1

REGNSKAPSPRINSIPPER

Selskapsinformasjon

Innovasjon Norge er et særlovsselskap med formål å være statens og fylkeskommunenes virkemiddel for å realisere verdiskapende næringsutvikling i hele landet. Innovasjon Norges hovedmål er å skulle utløse bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling og utløse regionenes næringsmessige muligheter.

Nærings- og fiskeridepartementet er hovedeier med 51 % og fylkeskommunene eier 49 %. Innovasjon Norge forvalter midler fra Nærings- og fiskeridepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Utenriksdepartementet, Kultur- og likestillingsdepartementet, Kunnskapsdepartementet, Klima- og miljødepartementet, Samferdselsdepartementet, fylkeskommunene og andre offentlige aktører.

Innovasjon Norge tilbyr fem tjenestetyper:

- finansieringstjenester
- kompetansetjenester
- rådgivningstjenester
- nettverkstjenester
- profileringstjenester

Hovedkontoret har besøksadresse Grev Wedels plass 9, Oslo, Norge.

Grunnlaget for utarbeidelse av regnskapet

Årsregnskapet er avgitt i samsvar med Regnskapsloven, god regnskapsskikk for øvrige foretak og Lov om Innovasjon Norge.

Bruk av estimat og skjønnsmessige vurderinger

Ved utarbeidelse av årsregnskapet benyttes estimater og skjønnsmessige vurderinger av usikre størrelser. Estimaterne og vurderingene representerer et beste skjønn på tidspunktet for regnskapsavleggelsen. Faktiske resultater vil kunne avvike fra estimatene.

Innovasjon Norges vesentligste estimater og vurderinger er knyttet til vurdering av nedskrivninger på utlån og garantier, betingede og usikre forpliktelser (se note 38), pensjoner til egne ansatte og omstillingskostnader. Regnskapsføring av omstillingskostnader er gjort i henhold til NRS 13 Usikre forpliktelser og betingede eiendeler.

Konsolidering

Det utarbeides ikke konsernregnskap for Innovasjon Norge og dets datterselskaper etter unntaksregelen i Regnskapsloven § 3-8. Dette er basert på at datterselskapene ikke anses å ha betydning for å bedømme Innovasjon Norges stilling og resultat.

Valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Ikke-pengeposter som måles til historisk kurs uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til norske kroner ved å benytte valutakursen på transaksjonstidspunktet. Ikke-pengeposter som måles til virkelig verdi uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til valutakursen fastsatt på måletidspunktet. Verdikursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden.

Forordringer

Kundefordringer og andre forordringer er oppført til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuelle vurderinger av de enkelte forordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap på krav.

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler balanseføres når:

1. det er sannsynlig at de fremtidige økonomiske fordelene knyttet til eiendelen vil tilflyte foretaket, og
2. anskaffelseskost for eiendelen kan måles pålitelig

Immaterielle eiendeler vurderes til anskaffelseskost og nedskrives til virkelig verdi dersom denne er lavere enn bokført verdi, og verdifallet forventes ikke å være forbigående. Immaterielle eiendeler med begrenset økonomisk levetid avskrives over forventet brukstid.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
011BC01C9C18415893B1947D3B6B8AD0

Varige driftsmidler

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som varige driftsmidler. Varige driftsmidler vurderes til anskaffelseskost og nedskrives til virkelig verdi dersom denne er lavere enn bokført verdi, og verdifallet forventes ikke å være forbigående. Varige driftsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives over forventet brukstid.

Datterselskap/tilknyttet selskap

Tilknyttet selskap er selskap der Innovasjon Norge har betydelig innflytelse. Normalt foreligger det betydelig innflytelse når Innovasjon Norge har en eierandel på 20 % eller mer. Som datterselskap regnes selskap der Innovasjon Norge har kontroll. Normalt foreligger det kontroll når selskapet har en eierandel på 50 % eller mer. Datterselskap og tilknyttede selskap og datterselskap regnskapsføres etter kostmetoden. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig. Det er foretatt nedskrivning til virkelig verdi når verdifall skyldes årsaker som ikke kan antas å være forbigående og det må anses nødvendig etter god regnskapskikk. Nedskrivninger er reversert når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Mottatt utbytte og andre utdelinger fra datterselskap inntektsføres samme år som det avsettes i givers regnskap.

Spesielt om aksjer i Investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa AS

Innovasjon Norges sitt eierskap i datterselskapet er finansiert med investeringsfond fra staten. Verdiendringer av aksjene og mottatte utbytter resultatføres. Et utbytte fra datterselskapet skal gå uavkortet tilbake til Nærings- og fiskeridepartementet. Øvrige resultater dekkes av låne- og investeringsfondet og Innovasjon Norge bærer derfor ingen økonomisk risiko.

Utlån og finansielle forpliktelser**Generelle prinsipper og definisjoner***Innregning og fraregning*

Utlån, aksjer, øvrige finansielle eiendeler, samt innlån fra staten og øvrige finansielle forpliktelser innregnes i balansen når Innovasjon Norge blir part i instrumentets kontraktsmessige bestemmelser.

Utlån, aksjer og øvrige finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen utløper.

Innlån fra staten og øvrige forpliktelser fraregnes fra balansen når de har opphørt — det vil si når plikten angitt i kontrakten er oppfylt, kansellert eller utløpt.

Definisjon av amortisert kost

Etter førstegangsinnregning måles utlån og fordringer, samt innlån fra staten og andre finansielle forpliktelser til amortisert kost etter effektiv rentes metode. Ved beregning av den effektive renten estimeres kontantstrømmer.

Utlån

Innovasjon Norges utlånsvirksomhet er inndelt i tre lånetyper:

1. Lavrisikolån
2. Innovasjons- og risikolån
3. Øvrige låneordninger

Etableringsprovisjon ved utbetaling av innovasjonslån og andre risikolån blir inntektsført på utbetalingstidspunktet da provisjonen ikke overstiger de direkte kostnadene. De andre låneordningene har ikke etableringsprovisjon.

Verdifall på utlån

På balansedagen vurderes det om det finnes objektive indikasjoner på at utlån har falt i verdi.

Eksempler på tapshendelser er vesentlige finansielle problemer hos debitor som kan være:

- svak økonomi
- negativ økonomisk utvikling
- betalingsmislighold
- betydelige endringer i vilkår
- negative endringer i interne og eksterne forhold
- konkurs
- gjeldsforhandlinger eller avvikling

Verdivurderingene av sikkerhetene er beheftet med relativt stor usikkerhet både som følge av at beliggenhet tidvis er usentral, pantet er spesialisert og antallet mulige interessenter er begrenset.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
011BC01C9C18415893B1947D3B6B8AD0

Individuelle nedskrivninger

Dersom det foreligger objektive indikasjoner nedskrives utlånet. Nedskrivningen måles som differansen mellom utlånets balanseførte verdi og nåverdien av de estimerte fremtidige kontantstrømmene, diskontert med den finansielle eiendelens effektive rente. Nedskrivningen innregnes i resultatet.

Gruppevise nedskrivninger

For lavrisikolånene foretas også gruppevise nedskrivninger. Porteføljen er inndelt i grupper med tilnærmet like risikoegenskaper. Utlån som er vurdert for nedskrivning individuelt, men hvor objektive bevis på verdifall ikke finnes, medtas i gruppevurdering av utlån. Gruppenedskrivningene fastsettes med utgangspunkt i risikoklassifiseringssystemet der kalkulert risiko beregnes som produktet av antatt driftsrisiko og risiko for manglende sikkerhetsdekning.

Nærmere beskrivelse av Innovasjon Norges finansieringstjenester

Lavrisikolån

Lavrisikolån er et tilbud til bedrifter med behov for finansiering av sitt langsiktige kapitalbehov. Lånene gis på konkurransedyktige markedsmessige rentebetingelser. Lavrisikolånene skal sikres med pant og har normalt sikkerhetsmessig dekning, men kan ha pantemessig underdekning på inntil 25 % på innvilgelsestidspunktet. Lavrisikolån prioriteres gitt til bedrifter i distrikter og til prosjekter hvor lånetilbudet fra andre banker er begrenset på grunn av risikomessige vurderinger fra bankenes side. Det er ingen begrensning på bedriftsstørrelse, men lånene gis i hovedsak til små og mellomstore bedrifter med inntil 250 ansatte. Innovasjon Norge har et spesielt ansvar for å ivareta finansiering av bedrifter i fiskeriene, i landbruket og i distriktene. Tap på denne type lån dekkes av rentemarginen og får resultateffekt. Innovasjon Norge bærer den økonomiske risikoen ved disse lånene. Avdragstid er normalt 5-15 år. Lånene finansieres med rentebærende innlån fra staten. Resultat på ordningen tilbakebetales i sin helhet til staten gitt at egenkapitalandel på ordningen tilsvarer 10,5 %.

Risikolån

Risikolån har relativt høy grad av risiko og gis med til dels gunstige betingelser hva angår rente og nedbetalingstid sett i forhold til prosjektrisikoen.

Risikolån kan benyttes til delfinansiering av investeringsprosjekter som handler om nyetablering, nyskaping, omstilling, internasjonalisering og utvikling og som det er vanskelig å finne tilstrekkelig risikovilje for å kunne gjennomføre i det private kredittmarkedet. Innovasjon Norges medvirkning skal ha en utløsende effekt for at prosjektet skal kunne gjennomføres. Mindre lån kan gis uten pantesikkerhet, mens større lån har pantesikring som kan ha underdekning mellom 25 % til 100 % på innvilgelsestidspunktet.

Rentene for risikolån ligger noe høyere enn for lån i det private kredittmarkedet og skal normalt ha noe kortere løpetid. Målgruppen er bedrifter over hele landet og i alle bransjer. Maksimalt engasjement per kunde er 50 millioner kroner. Maksimal løpetid på risikolån er 15 år inklusive avdragsfrie perioder. Lånene finansieres med rentebærende innlån fra staten. Tap på lånene finansieres via tapsfond. Det betyr at tap på risikolån ikke har resultateffekt og Innovasjon Norge bærer ikke den økonomiske risikoen ved disse lånene. Tap med tilhørende tapsdekning vises brutto i regnskapet. Resultat på ordningen tilbakebetales i sin helhet til staten og fylkene.

Garantier

Innovasjon Norges garantiordninger er i hovedsak rettet mot gründere og vekstbedrifter som på grunn av manglende sikkerhet har problemer med å få lån i private banker. Innovasjon Norges garantier er i praksis en sidesikkerhet som stilles overfor bedriftens lokale bankforbindelse for at banken skal kunne innvilge driftskreditt eller investeringslån. Primært benyttes garantiene som garanti for driftskreditt.

Garanti kan kun stilles som simpel garanti overfor bank med garantiansvar normalt inntil 50 %, men inntil 75 % for bedrifter yngre enn 3 år. For 50 % garantier er garantiprovisjonen på minimum 1 %. For 75 % garantier er garantiprovisjonen minimum 2 %.

Tap på garantier dekkes av tapsfond og får ingen resultateffekt for Innovasjon Norge. Innovasjon Norge bærer derfor ikke den økonomiske risikoen ved garantiene. Det avsettes til tapsfond for alle garantier som gis.

Ordningen ligger under delregnskapene for risikolån og innebærer at resultat på ordningen i sin helhet tilbakebetales til staten og fylkene.

Tapsfond

Det er etablert tapsfond for innovasjons- og risikolån og garantier. Med begrepet tapsfond menes midler som skal dekke forventede tap på disse særskilte utlansordningene og garantiene. Midlene inngår i bevilgninger fra staten, enten som særskilte bevilgninger eller som en del av tilskuddsmidlene. Midlene avsettes som en forpliktelse i balansen. Når det foretas en nedskrivning av utlån i en utlansordning som har et tapsfond, foretas en tilsvarende inntektsføring fra tapsfondet. Nedskrivninger og inntektsføring fra tapsfondet presenteres brutto i resultatregnskapet på regnskapslinjene «Tap på utlån og garantier» og «Tapsdekning». Nedskrivninger innenfor tapsfondets størrelse vil ikke ha netto resultateffekt for Innovasjon Norge. Eventuelle tap utover tapsfondets størrelse dekkes av staten i form av ekstra bevilgninger. Se nærmere omtale i note 32.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
011BC01C9C18415893B1947D3B6B8AD0

Rentestøttefond

Rentestøttefond er midler som skal dekke avtalte renter ved innvilgning av rentefrihet på innovasjons- og risikolån. Bevilgede midler avsettes som en forpliktelse i balansen. Når det gis rentefrihet foretas en tilsvarende inntektsføring av forpliktelsen som tilsvarer inntektstapet.

Rentestøttefondet finansieres ved at vi bevilger tilskuddsmidler til oss selv fra rammen for risikolån. Tilskuddsrammene gis årlig fra Regional utvikling fra Kommunal- og distriktsdepartementet og Innovasjonsordningen fra Nærings- og fiskeridepartementet. For hvert år skal det avsettes tilstrekkelige midler til å dekke innvilgning av rentefrihet i inneværende år.

Tilskuddsfond

Innovasjon Norge har årlige tilsagnsrammer for tilskuddsordninger til ulike formål.

For tilskuddsordningene som organiseres med fond gjelder følgende regler:

- Tilskuddsmidlene, som bevilges over statsbudsjettet, blir inntil utbetaling plassert på øremerkede konti i Norges Bank som ikke er rentebærende for Innovasjon Norge. Tilskuddsmidlene innregnes i balansen til Innovasjon Norge og er klassifisert som bankinnskudd med motpost forpliktelse «Tilskuddsfond».
- For tilskuddsordningene bortfaller tilsagn dersom midlene ikke er benyttet senest tre år etter innvilgningsåret. Ubrukte tilskuddsmidler for disse ordningene tilbakeføres til neste års ramme eller til staten avhengig av regelverket for tilskuddsordningen.
- Tilskuddsmidler som utbetales til kunder har ingen resultat effekt for Innovasjon Norge og blir således ikke utgifts- eller inntektsført i resultatregnskapet. Kostnader knyttet til tjenesteleveranser i regi av Innovasjon Norge er kostnadsført i resultatregnskapet og tilhørende kostnadsdekning fra tilskuddsmidler er resultatført under offentlige inntekter.

Låne- og investeringsfond

Opprinnelig var investeringsfondene for Nordvest-Russland og Øst-Europa to separate fond. Disse ble i 2019 slått sammen til et fond og overført til selskap Investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa AS.

Innovasjon Norge eier 100% av investeringsfondet. Dette skal saminvestere med norske investorer, på kommersielle vilkår. Mandatet er å fremme nærings samarbeid mellom Norge og virkeområdet. Investeringsfondet kan gjøre investeringer i 18 land og i selskaper innenfor Nordland-, Troms og Finnmark fylkeskommuner, samt forholder seg til gjeldende investeringsstrategi.

Prinsipper for inntekts- og kostnadsføring**Inntekter**

Inntekter regnskapsføres som hovedregel i samme periode som tilhørende kostnader. I de tilfeller det ikke er en klar sammenheng mellom utgifter og inntekter fastsettes fordelingen etter skjønnsmessige kriterier. Øvrige unntak fra sammenstillingsprinsippet er angitt der det er aktuelt.

Offentlige inntekter

Offentlige bevilgninger til Innovasjon Norge inntektsføres i takt med påløpte kostnader for de formål som bevilgningene er ment å dekke. Dette betyr at deler av bevilgningen et år kan bli overført til neste år.

Kostnader

Kostnader regnskapsføres som hovedregel i samme periode som tilhørende inntekt. I de tilfeller det ikke er en klar sammenheng mellom utgifter og inntekter fastsettes fordelingen etter skjønnsmessige kriterier. Øvrige unntak fra sammenstillingsprinsippet er angitt der det er aktuelt.

Renteinntekter og -kostnader

Renter resultatføres etter hvert som disse opptjenes som inntekter eller påløper som kostnader.

Pensjoner

Innovasjon Norge regnskapsfører pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser i henhold til Norsk Regnskapsstandard, NRS 6 Pensjonskostnader.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
011BC01C9C18415893B1947D3B6B8AD0

Innskuddspensjon

Innskuddsbasert pensjonsordning innebærer at selskapet ikke gir løfter om fremtidig pensjon av en gitt størrelse, men betaler årlig til de ansattes kollektive pensjonssparing. Den fremtidige pensjonen vil avhenge av størrelsen på tilskuddet og den årlige avkastningen på pensjonssparingen. Selskapet har ingen ytterligere forpliktelser etter at det årlige tilskuddet er betalt. Innskuddsbaserte pensjonsordninger kostnadsføres direkte.

Ytelsespensjon

Ved regnskapsføring av pensjon som er ytelsesplan, kostnadsføres forpliktelsen over opptjeningstiden i henhold til planens opptjeningsformel. Allokeringsmetode tilsvarer planens opptjeningsformel med mindre det vesentlige av opptjeningen skjer mot slutten av opptjeningsperioden. Lineær opptjening legges da til grunn. For pensjonsordninger etter lov om foretakspensjon anvendes således lineær opptjening.

Estimatavvik og virkningen av endrede forutsetninger amortiseres over forventet gjenværende opptjeningsstid i den grad de overstiger 10 % av den største av pensjonsforpliktelsen og pensjonsmidlene (korridor). Virkningen av planendringer med tilbakevirkende kraft som ikke er betinget av fremtidig ansettelse, innregnes i resultatregnskapet umiddelbart. Planendringer med tilbakevirkende kraft som er betinget av fremtidig ansettelse, fordeles lineært over tiden frem til ytelsen ikke lenger er betinget av fremtidig ansettelse.

Netto pensjonsforpliktelse er differansen mellom nåverdien av pensjonsforpliktelsene og verdien av pensjonsmidler som er avsatt for betaling av ytelsene. Pensjonsmidlene vurderes til virkelig verdi. Måling av pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler gjennomføres på balansedagen. Arbeidsgiveravgift er inkludert i tallene, og er beregnet av netto faktisk underfinansiering. Avtalefestet pensjonsforpliktelse (AFP) innenfor LO/NHO-ordningen er en ytelsesbasert flerforetaksordning, men som regnskapsføres som en innskuddsbasert ordning da den ikke er målbar.

Kontantstrømoppstilling

Likviditetsbeholdningen er definert som kontanter og bankinnskudd. Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden og er tilpasset de ulike virksomhetsområdene.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
011BC01C9C18415893B1947D3B6B8AD0

NOTE 2

DELREGNSKAP - RESULTAT

(Beløp i 1 000 000 kr)

Innovasjon Norge har 6 delregnskap med bakgrunn i regelverk fra oppdragsgivere og eiere. Hvert delregnskap har separat resultat og balanse, samt egne regler for egenkapital og resultatdisponering. Se note 36.

	Lavrisiko låneforringene		Risikoåren distriktsrettede		Innovasjons- og risikolån og øvrige ordninger		Tjenesteleveranser og tilskuddsforvaltning		Investeringsfondet Nordvest Russland og Øst-Europa		Felles egenkapital		Sum	
	31.12.22	31.12.21	31.12.22	31.12.21	31.12.22	31.12.21	31.12.22	31.12.21	31.12.22	31.12.21	31.12.22	31.12.21	31.12.22	31.12.21
Renter av utlån	403	346	66	64	199	160	4	5	-	-	-	-	673	576
Renter av bankinnskudd	3	1	1	0	4	1	13	3	-	(-)	-	-	21	4
Sum renteinntekter	407	347	67	65	203	161	18	8	-	(-)	-	-	694	580
Renter på innlån	151	38	17	3	60	8	5	6	-	-	-	-	234	55
Innlånsprovisjon	46	49	6	7	20	15	-	-	-	-	-	-	72	75
Sum rentekostnader	197	88	23	9	80	27	5	6	-	-	-	-	306	130
Netto renteinntekter	209	259	45	55	122	134	12	2	0	-0	-	-	386	450
Offentlige inntekter	-	-	-	-	-	-	1 202	1 248	-	-	-	-	1 202	1 248
Eksterne inntekter mv.	-	-	-	-	13	11	97	42	-43	8	-	-	68	61
Sum driftsinntekter	-	-	-	-	13	11	1 299	1 290	-43	8	-	-	1 270	1 309
Sum driftskostnader	107	103	32	37	115	106	1 311	1 291	-	-	-	-	1 565	1 537
Resultat før tap	102	156	13	19	21	38	0	0	-43	8	-	-	93	222
Tap på utlån og garantier	2	8	-68	-26	-214	-96	-2	(-)	-	-	-	-	-283	-114
Tap på dekningsmidler	-	-	68	26	214	96	2	2	-	-	-	-	285	122
Sum netto tap på utlån og garantier	2	8	-	-	-	(-)	(-)	(-)	-	-	-	-	2	8
Resultat	105	164	13	19	21	38	(-)	-	-43	8	-	-	95	229
Disponering av resultatet:														
Utbytte/overføring til eier	105	164	13	19	21	38							138	222
Fra låne- og investeringsfond	-	-	-	-	-	-	-	-	-43	8	-	-	-43	8
Til opplyst egenkapital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum disponert	105	164	13	19	21	38	-	-	-43	8	-	-	95	229

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
011BC01C9C18415893B1947D3B6B8AD0

NOTE 2

DELREGNSKAP - FORTSETTELSE, BALANSE

(Beløp i 1 000 000 kr)

	Lavrisiko låneordningene		Risiko-lån distriktstrettede		Innovasjons- og risikolån og øvrige ordninger		Tjenesteleveranser og tilskuddsforvaltning		Investeringsfondet Nordvest-Russland og Øst-Europa		Felles egenkapital		Sum	
	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Regnskap
	31.12.22	31.12.21	31.12.22	31.12.21	31.12.22	31.12.21	31.12.22	31.12.21	31.12.22	31.12.21	31.12.22	31.12.21	31.12.22	31.12.21
Eiendeler														
Bankinnskudd	320	356	932	958	3 900	3 357	4 840	6 196	-	-	-	-	9 992	10 865
Brutto utlån	13 441	13 613	1 245	1 294	4 496	4 443	142	208	-	-	-	-	19 324	19 558
Tapsnedskrivning	-417	-420	-148	-97	-375	-321	-	-	-	-	-	-	-939	-538
Netto utlån	13 024	13 192	1 098	1 197	4 121	4 123	142	208	-	-	-	-	18 385	18 720
Aksjer og andeler	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eierintresser i konsern-selskap	-	-	-	-	-	-	-	-	220	263	-	-	220	263
Immaterielle eiendeler	41	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	41	20
Varige driftsmidler	37	34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	37	34
Andre eiendeler	-	-	17	8	91	-94	94	60	-	-	20	20	222	-7
Ikke pålopte kostnader og opplyente ikke motiattede inntekter	92	61	10	8	23	11	68	80	-	-	-	-	192	160
Sum eiendeler	13 515	13 663	2 056	2 170	8 135	7 396	5 143	6 544	220	263	20	20	29 089	30 055
Gjeld og egenkapital														
Innlån fra staten	11 780	11 915	1 275	1 480	4 535	4 300	-	-	-	-	-	-	17 590	17 695
Annen gjeld	249	259	9	-146	85	105	1 298	1 561	-	-	-	-	1 642	1 778
Avsetning til forpliktelser	9	13	773	836	3 515	2 991	3 739	4 878	-	-	-	-	8 036	8 718
Låne- og investeringsfond	-	-	-	-	-	-	106	106	220	263	-	-	220	263
Egenkapital	1 476	1 476	-	-	-	-	-	-	-	-	20	20	1 602	1 602
Sum gjeld og egenkapital	13 515	13 663	2 056	2 170	8 135	7 396	5 143	6 544	220	263	20	20	29 089	30 055

Forklaring på differanse mellom årsregnskap og sum delregnskap:

Balansesum delregnskap	29 089	30 055
Balansesum årsregnskap	29 016	30 137
Differanse	73	-81
Intern fordring presentert under andre eiendeler og annen gjeld som er nettet i årsregnskapet men ikke i delregnskapene	-61	-48
Omklassifisering mellom andre eiendeler og annen gjeld på delregnskapene	-12	129
Sum	-	(-)

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
011BC01C9C18415893B1947D3B6B8AD0

NOTE 3**RENTER AV UTLÅN**

(Beløp i 1 000 kr)

	2022	2021
Renter av ordinære lavrisikolån	107 144	90 971
Renter av fiskefartøyslån	181 922	159 841
Renter av landbrukslån	114 352	95 208
Rentestøtte og renter av innovasjons- og risikolån	265 417	224 750
Renter av andre utlån	4 352	5 124
Sum	673 187	575 895

I "renter av andre utlån" ligger renter for låneordningen pakkereisearrangører.

NOTE 4**RENTER PÅ INNLÅN**

(Beløp i 1 000 kr)

	2022	2021
Renter på innlån til lavrisikolån	151 434	38 178
Renter på innlån til innovasjons- og risikolån	77 367	10 613
Andre rentekostnader	5 251	6 299
Sum	234 052	55 090

NOTE 5**INNLÅNSPROVISJON**

(Beløp i 1 000 kr)

	2022	2021
Provisjon på innlån til lavrisikolån	45 998	49 431
Provisjon på innlån til innovasjons- og risikolån	22 899	22 951
Sum innlansprovisjon til staten	68 898	72 382
Provisjon på vekstgarantilåneordningen EIF	2 754	2 773
Sum innlansprovisjon	71 652	75 155

Innovasjon Norge betaler 0,4 % provisjon til staten på alle innlån.

Innovasjon Norge betaler 0,5 % provisjon av lån til SMB bedrifter og 0,8 % provisjon av lån til større bedrifter til European Investment Fund (EIF) på 50 % av gjennomsnittlig utlån distriktsrettede risikolån EIF.

NOTE 6**UTBYTTE OG NETTO GEVINST/TAP PÅ VERDIPAPIRER**

(Beløp i 1 000 kr)

	2022	2021
Endring i verdi på aksjer	-43 125	7 782
Sum	-43 125	7 782

Årest tap skyldes nedskrivning av verdi på aksjer i datterselskapet Investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa AS, som følge av fallende markedsverdier på sammenlignbare børsnoterte selskaper i tilsvarende sektor som fondets portefølje.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
011BC01C9C18415893B1947D3B6B8AD0

NOTE 7

OFFENTLIGE INNTEKTER

(Beløp i 1 000 kr)

Spesifikasjon av inntektsførte offentlige inntekter:

Departement, kapittel og post i statsbudsjettet	2022	2021
Nærings- og fiskeridepartementet		
Kap. 2421 post 50 Tilskudd til etablerere og bedrifter, inkl. tapsavsetninger	61 227	104 965
Kap. 2421 post 70* Basiskostnader	211 235	260 658
Kap. 2421 post 71 Innovative næringsmiljøer	12 083	24 630
Kap. 2421 post 72 Forsknings- og utviklingskontrakter	22 512	24 072
Kap. 2421 post 74 Reiseliv profilering og kompetanse	531 268	455 074
Kap. 2421 post 75 Grønn plattform	8 984	3 369
Kap. 2421 post 76 Miljøteknologi	46 195	51 489
Kap. 2421 post 79 Kondemneringstilskudd	-	824
Kap. 2421 post 80 Næringsstiltak på Svalbard	924	122
Kommunal- og distriktsdepartementet		
Kap. 550 post 62 Bedriftsrettede lån og tilskudd til distriktene	2 084	3 150
Kap. 550 post 70 Bedriftsrettede programmer i distriktene	466	5 287
Kap. 551 post 60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	1 133	1 474
Kap. 551 post 61 Næringsrettede midler til regional utvikling, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift	-	18
Kap. 552 post 72 Nasjonale tiltak for regional utvikling	894	6 224
Kap. 553 post 61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	72 372	74 861
Kap. 553 post 63 Arktis 2030	4 343	2 371
Kap. 553 post 65 Omst. programmer i arbeidsmarkedet	7 032	10 124
Kap. 553 post 74 Tiltak for klynger og innovasjonsmiljøer	9 250	23 721
Kap. 9999 post 99 Fylkeskommunale utviklingsmidler	3 545	1 927
Landbruks- og matdepartementet		
Kap. 1137 post 71 Tilskudd til bioøkonomiordningen	-	86
Kap. 1142 post 78 Omstilling av pelsdyrhold	158	389
Kap. 1149 post 72 Tilskudd til økt bruk av tre	-	133
Kap. 1150 post 50 Til gjennomføring av jordbruksavtalen	78 945	69 806
Kap. 1151 post 51 Til gjennomføring av reindriftsavtalen	1 957	1 922
Utenriksdepartementet		
Kap. 117 post 76 EØS-finansieringsordningene	20 407	32 573
Kap. 140 post 21 Humanitært innovasjonsprogram - adm. timer (direkte overføring)	5 026	-
Kap. 150 post 70 Humanitært innovasjonsprogram - DPK (direkte overføring)	1 963	-
Kap. 140 post 21 Humanitært innovasjonsprogram - adm. timer (belastningsfullmakt)	20	3 980
Kap. 150 post 70 Humanitært innovasjonsprogram - DPK (belastningsfullmakt)	94	706
Kap. 160 post 70 Helse	989	1 355
Kap. 161 post 70 Utdanning	973	876
Kap. 169 post 70 Vision 2030	-	160
Kunnskapsdepartementet		
Kap. 285 post 53 Strategiske satsinger	12 771	16 965
Kultur- og likestillingsdepartementet		
Kap. 325 post 71 Kulturell og kreativ næring	7 943	5 221
Klima- og miljødepartementet		
Kap. 1400 post 50 Grønne løsninger	11 813	8 225
Samferdselsdepartementet		
Kap. 1301 post 50 Pilot-T	795	1 217
Øvrige offentlige inntekter	62 605	46 641
Sum inntektsførte offentlige inntekter	1 202 009	1 247 614

Øvrige offentlige inntekter består av inntekter fra EU, fylkeskommunene, og andre offentlige institusjoner.

* Av basiskostnadene er 75 mill. kroner mottatt og inntektsført i 2021 i ekstraordinært tilskudd for å dekke omstillingskostnader i perioden 2021-2024. I tillegg er 7,3 mill. kroner inntektført i 2021 fra tidligere års tilskuddsmidler. Ref note 10.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
011BC01C9C18415893B1947D3B6B8AD0

NOTE 7

OFFENTLIGE INNTEKTER - FORTSETTELSE

(Beløp i 1 000 kr)

Spesifikasjon av disponible rammer og bevilgninger via oppdragsbrev.

Departement, kapittel og post i statsbudsjettet	2022	2021	
Nærings- og fiskeridepartementet			
Kap. 2421 post 50	Tilskudd til etablerere og bedrifter, inkl. tapsavsetninger	947 136	2 652 500
Kap. 2421 post 70	Basiskostnader	168 500	247 131
Kap. 2421 post 71	Innovative næringsmiljøer	46 940	119 400
Kap. 2421 post 72	Forsknings- og utviklingskontrakter	-	325 500
Kap. 2421 post 74	Reiseliv, profilering og kompetanse	522 270	525 700
Kap. 2421 post 75	Grønn plattform, kan nyttes under post 50, 71 og 76	114 000	-
Kap. 2421 post 76	Miljøteknologi	205 080	577 800
Kap. 2421 post 77	Tilskudd til bedrifter som har hatt inntektsbortfall ifb. krigen i Ukraina	55 000	-
Kap. 2421 post 78	Administrasjonsstøtte for distriksrettede sårkornfond	1 530	3 500
Kap. 2421 post 79	Tilskudd til koldemneringstilskudd for skip	-	146 500
Kap. 2421 post 80	Næringsstiltak på Svalbard	-	220
Kap. 0900 post 21	Spesielle driftsutgifter	-	3 330
Kap. 0900 post 79	Kompensasjonsordning for utgifter til lovpålagt vedlikehold i sesongbedrifter	-	2 400
Kap. 0900 post 82	Midlertidig støtteordning for publikumsåpne arrangementer	13 500	300 000
Kommunal- og distriktsdepartementet			
Kap. 541 post 22	Utvikling, gjennomføring og samordning av IT- og ekopolitikken	2 000	2 500
Kap. 553 post 61	Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	100 000	-
Kap. 553 post 65	Omstillingsprogram ved akutte endringer i arbeidsmarkedet	11 400	13 046
Kap. 553 post 74	Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljø	47 515	140 515
Landbruks- og matdepartementet			
Kap. 1100 post 21	Spesielle driftsutgifter	-	100
Kap. 1142 post 78	Omstillingsmidlar pelsdyrnæringa	15 220	58 500
Kap. 1150 post 50	Til gjennomføring av jordbruksavtalen	1 076 800	852 800
Kap. 1151 post 51	Til gjennomføring av reindriftsavtalen	8 200	8 200
Utenriksdepartementet			
Kap. 117 post 76	EØS-finansieringsordningene	280 000	280 000
Kap. 140 post 21	Administrasjon og gjennomføringskostnader til HIP	5 434	4 000
Kap. 150 post 70	Humanitert innovasjonsprogram (HIP)	100 000	52 856
Kap. 169 post 70	Enterprise Development for Jobs (Cpdrag fra Norad)	-	3 000
Kunnskapsdepartementet			
Kap. 285 post 53	Strategiske satsinger	26 600	27 200
Kultur- og likestillingsdepartementet			
Kap. 325 post 71	Kulturell og kreativ næring	31 113	31 214
Klima- og miljødepartementet			
Kap. 1400 post 50	Crønne løsninger	10 757	10 785
Samferdselsdepartementet			
Kap.1301 post 50	Samferdselsforskning (Pilot-T)	31 000	31 000
Forsvarsdepartementet			
Kap. 1700 post 52	Overføringer til statlige forvaltningsorganer	3 300	-
Fylkeskommunene			
Kap. 553 post 61	Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	521 619	567 081
Kap. 553 post 63	Arktis 2030	18 000	12 500
	Fylkeskommunale utviklingsmidler (Invest IN, Covid-19-tiltak, m.v.)	36 733	7 100
Sum		4 399 647	7 006 378

Disponible rammer og bevilgninger vil være høyere enn inntektsførte offentlige inntekter i tabell foran, da beløpet som er disponibelt også inkluderer det som går direkte ut til kunder, og som ikke blir inntektsført hos Innovasjon Norge.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
011BC01C9C18415893B1947D3B6B8AD0

NOTE 8**EKSTERNE INNTEKTER**

(Beløp i 1 000 kr)

	2022	2021
Brukerbetaling, profilering av Norge som reisemål	19 918	9 290
Brukerbetaling, norske fellesstands i utlandet	37 443	8 224
Inntekter fra samarbeidspartnere	1 963	2 489
Internasjonal markedsrådgivning	15 014	11 798
Øvrige brukerbetalinger	17 958	7 989
Sum	92 295	39 792

Geografisk fordeling

	2022	2021
Norge	56 074	17 130
Europa	10 829	5 726
Amerika	13 702	8 029
Asia	11 220	7 832
Afrika	470	1 074
Sum	92 295	39 792

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
011BC01C9C18415893B1947D3B6B8AD0

NOTE 9

LØNN- OG PERSONALKOSTNADER

(Beløp i 1 000 kr)

	2022	2021
Lønn	598 937	591 513
Arbeidsgiveravgift	87 269	84 714
Pensjonskostnader	138 621	121 010
Andre ytelser	61 549	61 170
Omstillingskostnader 2022-2024	-14 400	78 232
Sum	871 976	936 639

I 2022 er 3,6 mill. kroner av løn- og personalkostnader klassifisert som direkte prosjektkostnader. I 2021 var denne andelen 3,7 mill. kroner. Se note 10 for informasjon om omstillingskostnader 2022-2024.

Lån til ansatte	542	328
Gjennomsnittlig antall årsverk	702	739

Lån til ansatte er rentefrie og uten pant. Administrerende direktør og styreleder har ikke lån i selskapet.

Administrerende direktør har avtale om fratredelsesvederlag. Vederlaget er 6 måneders fastlønn ved fratredelsestidspunktet.

Ytelser til ledende personer:	Ant mnd		Lønn / honorar		Annet		Sum	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Ledelse:								
Håkon Haugli, adm. direktør	12	12	2 428	2 349	13	12	2 440	2 361
Hans Martin Vikdal, vise adm. direktør	12	12	1 917	1 860	13	12	1 929	1 872
Per Eckehard Niederbach	12	12	1 735	1 677	13	12	1 747	1 689
Leon Bakkebø	12	12	1 574	1 505	13	12	1 587	1 517
Elisabeth Svanholm Meyer	12	12	1 495	1 447	13	12	1 508	1 459
Ingelin Drøpping	12	12	1 862	1 687	13	12	1 875	1 699
Helle Øverbye	12	12	1 735	1 576	13	12	1 748	1 588
Eva Camerer	12	1	1 333	115	13	1	1 346	116
Marianne Kurås	0	11	0	1 289	0	11	0	1 300
Vigdis Harsvik ¹	4	4	536	529	4	4	541	533
Sum			14 616	14 033	106	101	14 721	14 134

¹ konstituert divisjonsdirektør

Ledende ansatte omfattes av samme pensjonsordninger som øvrige ansatte i selskapet.

	Honorar	
	2022	2021
Styret:		
Gunnar Bowim, styrets leder	344	334
Kristin Misund, styrets nestleder	194	166
Merete Nygaard Kristiansen	172	166
Arvid Andenæs	172	166
Kristine Falkgård	172	107
Heine Østby	172	107
Kristine Nøre	111	-
Arne Ingebrigtsen	111	-
Thomas Breen	111	-
Jørund Ødegård Lunde	101	200
Helene Falch Fladmark	61	166
Jan Løkling	84	166
Sigbjørn Johnsen	-	59
Eirik Wærness	-	59
Håkon Øveland Nyhus, ansattrepresentant	111	107
Karin Ammerud Sørensen, ansattrepresentant	92	107
Mari Dorte Jønland Michaelsen, ansattrepresentant	19	-
Sum utbetalte styrehonorar	2 024	1 914

Erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte

Erklæring vedrørende godtgjørelse til administrerende direktør og ledergruppen er i tråd med:

- Allmennaksjelovens bestemmelser, ref. § 6-16a og §6-16b
- Regnskapsloven
- Statens retningslinjer for lederlønn i selskaper med statlig eierandel
- Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse, ref. kapittel 12

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
011BC01C9C18415893B1947D3B6B8AD0

NOTE 9

LØNN- OG PERSONALKOSTNADER - FORTSETTELSE

Hovedprinsipper

Retningslinjer for lønn og annen godtgjørelse

Innovasjon Norge forholder seg til hovedprinsippet om at lederlønningene i selskaper med helt eller delvis statlig eierskap skal være konkurransedyktige, men ikke lønnsledende sammenlignet med tilsvarende selskaper. Prinsippet gjelder for alle ansatte og ikke spesifikt for administrerende direktør og ledergruppen. Det betyr at det gjennomgående ikke er egne incentivordninger som kun gjelder for ledende ansatte.

«Statens retningslinjer for lederlønn i selskaper med statlig eierandel» fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet, beskriver forventningene på dette feltet. Innovasjon Norge følger disse retningslinjene og vil bidra til lønnsmoderasjon i lederlønninger.

Beslutningsprosess

Lønn til administrerende direktør fastsettes av styret, og kommuniseres av styreleder.

Lønn til ledergruppen fastsettes av administrerende direktør og styreleder i fellesskap, og kommuniseres av administrerende direktør.

Hovedprinsippene for godtgjørelser kommende regnskapsår

Innovasjon Norge omfattes av tariffavtale inngått mellom Spekter (Innovasjon Norge), hovedorganisasjonene (LO og YS) og lokale organisasjoner (SAN, Unio og Akademikerne). Ansatte i ledende stillinger omfattes ikke av avtalen, men i praksis følges avtalen på de fleste punkter også for disse. Innovasjon Norge har et lønnsystem som skal baseres på følgende faktorer: den enkeltes stillingsinnhold, stillingsinnehavers ytelse og lønnsnivå i markedet for øvrig.

Total godtgjørelse til administrerende direktør og ledergruppen reflekteres i den rolle og rolleinnehavers ansvar og påvirkning, virksomhetens bredde og kompleksitet. Ordningene er transparente og i tråd med prinsipper for god eierstyring og selskapsledelse.

1. Fast lønn

Innovasjon Norge følger grunnprinsippet fra retningslinjene om at hovedelementet i godtgjørelsesordningen bør være den faste grunnlønnen. Grunnlønnen vurderes årlig og justeres med virkning fra 1. april.

2. Bonus

Innovasjon Norge har ingen bonusprogram for sine ledere.

3. Aksjer, opsjoner eller andre former for godtgjørelse som er knyttet til aksjer

Innovasjon Norge er et særlovsselskap og har ingen aksje- eller opsjonsprogrammer for sine ledere.

4. Pensjonsytelser

Ledende ansatte omfattes av samme pensjonsordninger som alle ansatte i selskapet. Pensjonsordninger i Innovasjon Norge er de lukkede ordningene i Statens Pensjonskasse og DNB Livsforsikring (kun for ansatte som kom fra tidligere Norges Eksportråd) og den nye innskuddspensjonsordningen i Nordea Liv. Etter 1.1.2020 meldes nye ansatte inn i innskuddspensjonsordningen. Pensjonsgrunnlaget er begrenset til 12 G.

5. Sluttvederlag og etterlønsordninger

Administrerende direktør har en avtale om etterlønn ved oppsigelse, som gir rett til en kompensasjon tilsvarende seks måneders fastlønn. Det er ikke avtalefestet sluttvederlag eller etterlønsordninger utover dette for andre ledende stillinger i Innovasjon Norge.

6. Variable elementer i godtgjørelsen eller særskilte ytelser

Annen godtgjørelse utover ordinær månedslønn inkluderer forsikringer og dekning av fordel elektroniske kommunikasjonstjenester.

Godtgjørelsesprinsipper

Prinsippene ble også benyttet foregående regnskapsår.

Rapportering

Styret får årlig forelagt oversikt over total lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i henhold til retningslinjene.

Lønnsoppgjøret for ledergruppen ble fordelt innenfor en lønnsramme tilsvarende den for øvrige ansatte i Innovasjon Norge.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
011BC01C9C18415893B1947D3B6B8AD0

NOTE 10**OMSTILLING****(Beløp i 1 000 kr)**

Som ledd i arbeidet med et mer effektivt og forenklet virkemiddelapparat ble det i Statsbudsjettet for 2022 satt et effektiviseringsmål på totalt 100 mill. kroner for Innovasjon Norge innen utløpet av 2024. Innovasjon Norge må kutte 100 mill. kroner av driftskostnadene hvorav 25 mill. kroner av kuttet skulle realiseres i 2022, ytterligere 25 mill. kroner i 2023 og 50 mill. kroner i 2024. Kuttene skal være varige og omfatter Innovasjon Norges samlede virksomhet.

Ved årsslutt 2021 var det Innovasjon Norges vurdering at 100 mill. kroner var et realistisk estimat på de samlede omstillingskostnadene. Det vil alltid være usikkerhet knyttet til vurderinger og fremtidige estimater. Det er gjennom 2022 tilkommet ny informasjon, som gjør at man pr 31.12.2022 vurderer estimatet som ble avsatt i regnskapet for 2021 som noe høyt. Oppdatert estimat for samlede omstillingskostnader beløper seg til 82 mill. kroner, og 18 mill. kroner av fjorårets avsetning er derfor reversert i regnskapet for 2022. Innovasjon Norge dekker selv 20% av omstillingskostnadene, mens resterende (oppad begrenset til 75 mill. kroner) finansieres av Nærings- og fiskeridepartementet (NFD).

Reverseringen medfører at opprinnelig finansiering fra ekstraordinær tilskuddsbevilgning til dekning av omstillingskostnader reduseres med 9,4 mill. kroner (NFD post 70), samt en reduksjon på 6,2 mill. kroner fra tidligere overførbare NFD post 70 midler. Reduksjon i inntektsført bevilgning fremkommer på regnskapslinjen offentlige inntekter i resultatregnskapet. Resultateffekt på låneordningene i regnskapet for 2022 er en inntektsføring på 3,2 mill. kroner som følge av reversert avsetning, i henhold til fordelingsnøkkel for delregnskapene. Omstillingsavsetningen følges opp og vurderes minimum årlig fremover.

	2022
Totalt estimerte omstillingskostnader (2021-2024) pr 31.12.2021	100 000
Påløpte omstillingskostnader 2021	-2 210
Påløpte omstillingskostnader 2022	-26 563
Reversert avsetning grunnet ny vurdering	-18 000
Rest avsetning omstillingskostnader 31.12.2022	53 227
	2022
Reduksjon NFD bevilgning til dekning av omstillingskostnader	-9 400
Reduksjon inntektsføring egne midler	-6 220
Totalt kostnadsført	-15 620
Lønn og personalkostnader ført mot avsetning	20 232
Reversert avsetning grunnet ny vurdering - lønn og personalkostnader	14 400
Ekstern bistand* og andre driftskostnader ført mot avsetning	6 331
Reversert avsetning grunnet ny vurdering - ekstern bistand og andre driftskostnader	3 600
Totalt inntektsført	44 563
Effekt på resultatet	28 943

*Herunder bistand til juridisk assistanse, HR-assistanse, karriereveiledning og prosjektbistand.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
011BC01C9C18415893B1947D3B6B8AD0

NOTE 11**IMMATERIELLE EIENDELER****(Beløp i 1 000 kr)**

Immaterielle eiendeler er knyttet til lisenser og applikasjonsutvikling, det vil si utgifter til systemdesign, programmering, installasjon og testing av systemer. Utviklingen er noe etter opprinnelig plan, og forventes ferdigstilt våren 2023.

	Lisenser	Applikasjons- utvikling	Sum
Anskaffelseskost 1.1.	4 687	16 565	21 252
Tilgang	-	21 924	21 924
Avgang	-	-	-
Anskaffelseskost 31.12.	4 687	38 489	43 176
Akkumulerte avskrivninger 1.1.	911	-	911
Årets avskrivninger	1 562	-	1 562
Akkumulerte avskrivninger avgang	-	-	-
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	2 474	-	2 474
Bokført verdi 31.12.	2 213	38 489	40 702
Avskrivningssatser	33,33 %	20 %	

NOTE 12**VARIGE DRIFTSMIDLER****(Beløp i 1 000 kr)**

	Utstyr og inventar	Bygg og eiendommer	Sum
Anskaffelseskost 1.1.	41 465	67 338	108 803
Tilgang	12 550	1 864	14 414
Avgang	15 902	-	15 902
Anskaffelseskost 31.12.	38 112	69 203	107 315
Akkumulerte avskrivninger 1.1.	26 795	48 157	74 953
Årets avskrivninger	8 686	2 211	10 897
Akkumulerte avskrivninger avgang	15 902	-	15 902
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	19 579	50 368	69 948
Bokført verdi 31.12.	18 533	18 834	37 367
Avskrivningssatser	17-25 %	2-20 %	
Investeringsprofil			
2022	12 550	1 864	14 414
2021	8 706	139	8 845
2020	7 742	1 693	9 435
2019	6 418	-	6 418
2018	15 350	665	16 014

Avtale om salg av eiendommen i Akersgata 13-15 ble inngått i 2022. Kjøper overtar i april 2023. Salget gjennomføres regnskapsmessig i overtagelsesåret.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
011BC01C9C18415893B1947D3B6B8AD0

NOTE 13**DIREKTE PROSJEKTKOSTNADER**

(Beløp i 1 000 kr)

	2022	2021
Profilering- og markedsføringskostnader	187 249	135 579
Fremmede tjenester	120 521	140 409
Kontor- og kommunikasjonskostnader	38 718	30 960
Reisekostnader	26 839	8 143
Sum	373 327	315 091

NOTE 14**ANDRE DRIFTSKOSTNADER**

(Beløp i 1 000 kr)

	2022	2021
Kostnader lokaler	84 622	80 983
IT drift, vedlikehold, lisenser og IT konsulentbistand	137 009	113 435
Fremmede tjenester	41 794	24 974
Omstillingskostnader 2021-2024	-3 600	21 768
Diverse driftskostnader	47 678	33 526
Sum	307 504	274 685

Honorar til revisor (ekskl. mva):	2022	2021
Lovpålagt revisjon	654	521
Andre attestasjonstjenester	150	15
Sum	804	536

Se note 10 for mer informasjon om omstillingskostnader.

NOTE 15**KOSTNADSFØRTE LEIEAVTALER**

(Beløp i 1 000 kr)

	2022	2021
Leie lokaler	79 946	76 885
Sum	79 946	76 885

Innovasjon Norge har inngått leieavtaler i Norge og i utlandet. Avtalene gjelder leie av kontorlokaler og leie av boliger. I leiekostnadene inngår en mindre andel kostnader knyttet til felleskostnader, strøm, renhold mv.

Leieavtalene for kontorlokaler har en kontraktstid fra 5 til 10 år, med opsjon på videre leie i 3 til 5 år. Leieavtalene for boliger har en kontraktstid fra 2 til 3 år, med opsjon på videre leie i 1 til 2 år, relatert til den utsendte medarbeiders arbeidsavtale.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
011BC01C9C18415893B1947D3B6B8AD0

NOTE 16

TAP PÅ UTLÅN OG GARANTIER

Ved utarbeidelse av årsregnskapet foretar ledelsen estimater, skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelse av regnskapsprinsipper. Dette vil påvirke regnskapsførte beløp knyttet til tap på utlån og garantier.

Til tross for stor geopolitisk uro, høy inflasjon og økte renter har norsk økonomi opprettholdt et høyt aktivitetsnivå gjennom 2022. Det forventes for øvrig at veksten i norsk økonomi vil avta fremover, og den makroøkonomiske situasjonen medfører fortsatt en del usikkerhet og økt risiko for tap i utlånsporteføljen. Det er imidlertid vanskelig å fullt ut identifisere hvilke bedrifter dette vil gjelde, og det er vår vurdering at denne risikoen ikke fullt ut reflekteres i risikokodingen i risikoklassifiseringssystemet per 31.12.22. Ved fastsettelsen av gruppenedskrivningene har Innovasjon Norge derfor også i 2022 skjønnsmessig foretatt en økning i risikofaktoren i forhold til den beregnede faktoren som fremgår av risikoklassifiseringssystemet. Vurderingen av den underliggende risikoen for tap resulterer i at gruppenedskrivninger i 2022 er på samme nivå som i 2021. Gruppenedskrivninger gjennomføres bare for lavrisikolån, da risikolån og garantier har tapsfond som skal dekke fremtidige tap.

Innovasjon Norges utlånsportefølje består av bedrifter innenfor en rekke ulike næringer som treffes ulikt av den makroøkonomiske usikkerheten. Vurderingene som ligger til grunn for gruppenedskrivningene reflekterer en generell risiko i porteføljen.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
011BC01C9C18415893B1947D3B6B8AD0

NOTE 16

TAP PÅ UTLÅN OG GARANTIER - FORTSETTELSE

(Beløp i 1 000 kr)

Alle tap på innovasjons- og risikolån, pakkereisearrangører, BU-lån (med unntak av utlegg) og garantier er dekket av tapsfond og har ikke resultateffekt. Derfor bærer Innovasjon Norge ingen risiko knyttet til disse lånene. Lavrisikolåneordningene har ikke tapsdekning. Se nærmere omtale av tapsfond i note 32.

Nedskrivninger	Lavrisiko låneordningene	Innovasjons- og risikolån	Pakkereisearrangører og BU-lån	Sum lån	Garantier	Sum lån og garantier
Individuelle nedskrivninger på utlån per 1.1. hovedstol	122 111	412 288	-	534 398	34 173	568 571
Økte og nye individuelle nedskrivninger på hovedstol	10 969	240 453	-	251 423	32 536	283 958
Tilbakeførte individuelle nedskrivninger på hovedstol	-12 418	-74 764	-	-87 182	-4 795	-91 977
Konstaterte tap på hovedstol med individuelle nedskrivninger	-2 000	-62 031	-	-64 031	-3 988	-68 019
Sum individuelle nedskrivninger på utlån per 31.12. hovedstol	118 661	515 946	-	634 608	57 926	692 533
Individuelle nedskrivninger på utlån per 1.1. forfalte renter og utlegg	168	5 234	-	5 402	-	5 402
Endring individuelle nedskrivninger på forfalte renter og utlegg	292	889	-	1 181	-	1 180
Sum individuelle nedskrivninger på utlån per 31.12. hovedstol, forfalte renter og utlegg	119 121	522 069	-	641 190	57 926	699 116
Gruppevise nedskrivninger per 1.1.	298 000	-	-	298 000	-	298 000
Endring gruppevise nedskrivninger	-	-	-	-	-	-
Sum gruppevise nedskrivninger per 31.12.	298 000	-	-	298 000	-	298 000
Bokførte tap						
Økte og nye individuelle nedskrivninger på hovedstol	10 969	240 453	-	251 423	32 536	283 958
Tilbakeførte individuelle nedskrivninger på hovedstol	-12 418	-74 764	-	-87 182	-4 795	-91 977
Konstaterte tap på hovedstol med individuelle nedskrivninger	-2 000	-62 031	-	-64 031	-3 988	-68 019
Sum endringer individuelle nedskrivninger på hovedstol	-3 449	103 658	-	100 209	23 753	123 962
Endringer individuelle nedskrivninger på utlegg	-2	-19	-	-21	-	-21
Endring gruppevise nedskrivninger	-	-	-	-	-	-
Konstaterte tap på hovedstol og utlegg, samt innbetalt på tidligere nedskrevet	1 225	134 326	2 375	137 927	21 171	159 098
Sum bokførte tap på utlån og garantier	-2 226	237 965	2 375	238 115	44 924	283 040
Tapsdekning fra tapsfond, ref. note 17	-	-237 965	-2 374	-240 340	-44 924	-285 264
Netto tap på utlån *	-2 226	0	1	-2 224	-	-2 224
Konstaterte tap hovedstol						
Konstaterte tap på hovedstol uten individuelle nedskrivninger	-800	-74 371	-2 388	-77 560	-17 387	-94 947
Konstaterte tap på hovedstol med individuelle nedskrivninger	-2 000	-62 031	-	-64 031	-3 988	-68 019
Sum konstaterte tap på hovedstol	-2 800	-136 403	-2 388	-141 591	-21 375	-162 966

*Netto tap på utlån knyttet til pakkereisearrangører og BU-lån, skyldes at det ikke er tapsdekning på utlegg til BU-lån.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
011BC01C9C18415893B1947D3B6B8AD0

NOTE 17**TAPSDEKNING**

(Beløp i 1 000 kr)

	2022	2021
Landsdekkende innovasjonslån	-167 308	-68 197
Distriktsrettede risikolån	-68 205	-22 628
Bygdeutvikling risikolån landbruk	-2 453	1 397
Sum Innovasjons- og risikolån	-237 965	-89 428
Lån til pakkereisearrangører	-2 021	-240
Investeringslån for landbruket (BU-lån)	-353	209
Sum lån fra Investeringslån for landbruket og pakkereisearrangører	-2 374	-31
Landsdekkende garantier	1 697	-2 500
Landsdekkende garantier European Investment Fund	-46 382	-26 459
Distriktsrettede garantier	-240	-3 150
Sum garantier	-44 924	-32 109
Sum tapsdekning lån og garantier	-285 264	-121 569

Tapsdekning er summen av tap på låne- og garantiordninger som har tapsfond, jfr. note 16.

NOTE 18**BUNDNE BANKINNSKUDD**

(Beløp i 1 000 kr)

	2022	2021
Til utbetaling av tilskudd	3 644 320	4 862 631
Til dekning av tap på lån og garantier	4 630 457	4 024 168
Sum bundne innskudd i Norges Bank	8 274 776	8 886 799
Ordinære innskudd i banker, herav bundne: Skattetrekksmidler	37 780	33 659

Bundne innskudd i Norges Bank er øremerkede midler knyttet til de ulike tilskuddsordningene.

NOTE 19**LAVRISIKOLÅN OG INNOVASJONS- OG RISIKOLÅN**

(Beløp i 1 000 kr)

Lavrisikolån	2022	2021
Ordinære lavrisikolån	3 561 274	3 464 087
Lån til landbruket	3 889 150	4 122 428
Lån til fiskefartøy	5 991 041	6 026 209
Sum	13 441 465	13 612 724

Innovasjons- og risikolån	2022	2021
Landsdekkende innovasjonslån	4 364 479	4 296 481
Distriktsrettede risikolån	1 245 248	1 293 653
Risikolån landbruk	131 345	146 964
Sum	5 741 072	5 737 098

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
011BC01C9C18415893B1947D3B6B8AD0

NOTE 20**ANDRE UTLÅN**

(Beløp i 1 000 kr)

	2022	2021
Låneordning for pakkereisearrangører	132 201	184 832
Bygdeutviklingslån til landbruket	9 028	23 123
Lån til ansatte	542	328
Sum	141 771	208 283

Bygdeutviklingslån til landbruket forvaltes på vegne av Landbrukets utviklingsfond.
Låneordningen for pakkereisearrangører er en del av krisepakken knyttet til Covid 19 i 2020.

NOTE 21**LIKVIDITETSRISIKO**

(Beløp i 1 000 kr)

Likviditetsrisiko er den risiko som er knyttet til Innovasjon Norges mulighet til å finansiere økning i utlån og evnen til å gjøre opp for sine forpliktelser ved forfall. Størrelsen på innlån og utlån styres gjennom oppdragsbrev fra Nærings- og fiskeridepartementet. Likviditetsrisikoen er således minimal. Nærings- og fiskeridepartementet er eneste långiver og yter utlån etter selskapets behov. Innlånene tilpasses utlånene, samt sørger for nødvendig likviditet for å operere ordningene. Det er avtalt løpetid som er lagt til grunn for tabellen nedenfor.

Likviditetsforfall per 31.12.2022	Udefinert	Inntil 1 måned	Fra 1 til 3 måneder	Fra 3 til 12 måneder	Over 1 år	Over 5 år	Sum
Ordinære innskudd i banker	1 717 275	-	-	-	-	-	1 717 275
Bundne innskudd i Norges Bank	8 274 776	-	-	-	-	-	8 274 776
Lavrisikolån	7 439	741	979	14 342	513 011	12 904 923	13 441 465
Innovasjons- og risikolån	32 286	10 127	25 387	168 528	2 626 119	2 878 626	5 741 072
Andre utlån	562	307	320	2 355	137 507	720	141 771
Sum eiendeler	10 032 368	11 176	26 686	185 225	3 276 637	15 784 269	29 316 360
Innlån fra staten, lavrisikolån	-	3 600 000	6 210 000	440 000	1 400 000	130 000	11 780 000
Innlån fra staten, innovasjons- og risikolån	-	2 000 000	3 810 000	-	-	-	5 810 000
Sum gjeld	-	5 600 000	10 020 000	440 000	1 400 000	130 000	17 590 000

NOTE 22**RENTERISIKO**

Renterisiko er risiko for tap som oppstår ved endringer i rentenivået. For lange lån (fastrente) er forfallsstrukturen på innlånene tilpasset rentebindingsperiodene og vilkårene for utlånene. Dette gjøres som ledd i arbeidet med å styre renterisikoen i porteføljen.

Hoveddelen av innlånene er korte lån (flytende rente) med løpetid i snitt på tre måneder. Disse finansierer utlån til kunder med lån på flytende betingelser, det vil si utlån med rente som kan endres med seks ukers varsel. Renterisikoen vedrørende disse lånene er begrenset til varslingsperioden og vurderes å ha moderat resultateffekt. Renter på innlån avspeiler renteprofilen på utlånsmassen.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
011BC01C9C18415893B1947D3B6B8AD0

NOTE 23

KREDITTRISIKO

(Beløp i 1 000 kr)

Innovasjon Norges utlånsportefølje består av forskjellige typer lån med ulik risikoprofil. I tabellen under er de ulike lånetypene innen lavrisikolån, innovasjons- og risikolån og garantier klassifisert i tre grupper med henholdsvis høy, normal og lav risiko. Tallene er eksklusive Investeringslån for landbruket (BU-lån) og Låneordningen for pakkereisearrangører.

Risikogrupper	Brutto utlån hovedstol	Individuelle nedskrivninger hovedstol	Individuelle nedskrivninger av brutto utlån	Utlån uten individuelle nedskrivninger	Gruppe-nedskrivninger
Høy risiko *					
Risikolån / innovasjonslån	5 731 599	515 946	9,0 %	5 048 690	-
Risikogarantier	510 234	57 926	11,4 %	452 308	-
Sum høy risiko	6 241 833	573 872	9,2 %	5 500 998	-
Normal risiko**					
Lån til industri og tjenesteyting	3 560 216	103 290	2,9 %	3 357 925	134 000
Lån til fiskeflåte	5 988 981	3 110	0,1 %	5 980 625	143 000
Sum normal risiko	9 549 197	106 400	1,1 %	9 338 390	277 000
Lav risiko***					
Lån til landbruk	3 886 185	12 261	0,3 %	3 859 377	21 000
Sum lav risiko	3 886 185	12 261	0,3 %	3 859 377	21 000
Sum total	19 677 215	692 533	3,5 %	18 698 765	298 000

***Høyrisikogruppen** omfatter innovasjonslån, risikolån og garantier. For disse låne- og garantiordningene er det foretatt avsetninger til tapsfond for å møte fremtidige tap. Se note 32 om tapsfond. Dette innebærer at det kan tas større risiko enn hva som er mulig for øvrige låneordninger. Lånene skal normalt sikres med pant, og kan ha sikkerhetsmessig underdekning på mellom 25 % og 100 % på innvilgningstidspunktet, avhengig av antatt risiko i det enkelte engasjement og innretningen på den enkelte låneordning. Av brutto utlån er ca. 1 mrd. kroner gitt med kontragaranti fra European Investment Fund (EIF), der EIF dekker 50 % av konstaterte tap i enkeltsaker.

Inkludert i risikogarantier er vekstgarantier, hvor Innovasjon Norge i samarbeid med European Investment Fund (EIF) stiller garanti overfor bank for lån knyttet til raskt voksende SMB-bedrifter. Vekstgarantier kan beløpe seg til inntil 4 mill. kroner og bankene kan i hver enkelt sak få dekket inntil 75 % av tap som oppstår, men begrenset til 20 % på porteføljebasis. Maksimalt garantiansvar under denne vekstgarantiordningen var per 31.12.2022 på 466,4 mill. kroner. EIFs andel av eventuelle tap innenfor dette garantiansvaret er 50 %.

****Normalrisikogruppen** omfatter lavrisikolån til industri og tjenesteyting og til fiskefartøy. Lavrisikolån til industri og tjenesteyting skal sikres med pant og har normalt sikkerhetsmessig dekning, men kan ha pantemessig underdekning på inntil 25 % på innvilgningstidspunktet. Lavrisikolån til fiskefartøy sikres med pant i fartøyene, og har for tiden god dekning i pantet og kvoteverdiene.

*****Lavrisikogruppen** omfatter lavrisikolån til landbruket. Lånene er på innvilgningstidspunkt sikret innenfor 90 % av landbrukstakst, og låntaker har normalt personlig debitoransvar.

Misligholdte lån innenfor risikogrupperne lav og normal, samt risikogruppen høy i henhold til inndelingen over.

Brutto mislighold > 90 dager	Lavrisikolån (risikogruppe lav og normal)		Innovasjons- og risikolån og garantier (risikogruppe høy)	
	mill. kroner	av brutto portefølje	mill. kroner	av brutto portefølje
31.12.2018	155	1,1 %	141	3,7 %
31.12.2019	198	1,4 %	200	4,5 %
31.12.2020	133	1,0 %	113	2,1 %
31.12.2021	69	0,5 %	152	2,6 %
31.12.2022	104	0,8 %	193	3,3 %

Risikogarantier jfr. note 38. Individuelle nedskrivninger jfr. note 16.

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
011BC01C9C18415893B1947D3B6B8AD0

NOTE 24**AKSJER OG ANDELER**

(Beløp i 1 000 kr)

Selskapets navn	Eierandel	Kostpris	Nedskrivning/ verdiendring	Bokført verdi
Scandinavian Tourist Board Aps	50 %	274	-274	0
Saldo per 31.12.2022		274	-274	0

Selskapet er ikke registrert på børs og det foreligger således ingen kjente markedsverdier.

NOTE 25**EIERINTERESSER I DATTERSELSKAPER**

(Beløp i 1 000 kr)

Selskapets navn	Ervervet	Kontor	Eierandel	Kostpris	Nedskrivning/ verdiendring	Bokført verdi
VisitNorway AS	1.7.1999	Oslo	100 %	300	-	300
Investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa AS*	6.3.2019	Kirkenes	100 %	261 757	-42 075	219 682
Saldo pr 31.12.2022				262 057	-42 075	219 982

Selskapets navn	Aksje- kapital	Antall aksjer	Egen- kapital	Resultat
VisitNorway AS	300	300	379	08
Investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa AS	1 026	1	201 006	-35 599

*Innovasjon Norge sitt eierskap i Investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa AS er finansiert med investeringsfond fra staten. Se note 35.

NOTE 26**ANDRE EIENDELER**

(Beløp i 1 000 kr)

	2022	2021
Kundefordringer	47 186	18 876
Fordring på staten	12	586
Krav på tapsdekning fra European Investment Fund	89 946	42 417
Andre fordringer	11 530	11 915
Sum	148 675	73 794

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
011BC01C9C18415893B1947D3B6B8AD0

NOTE 27**IKKE PÅLØPTE KOSTNADER OG OPPTJENTE IKKE MOTTATTE INNTEKTER**

(Beløp i 1 000 kr)

	2022	2021
Opptjente ikke forfalte renter på utlån	125 207	80 813
Opptjente ikke fakturerte driftsinntekter	25 040	33 999
Ikke påløpte driftskostnader (forskuddsbetalt)	42 064	45 087
Sum	192 311	159 900

NOTE 28**INNLAN FRA STATEN**

(Beløp i 1 000 kr)

	Forfall	Innlån	Effektiv rente		Forfall	Innlån	Effektiv rente
Lavrisikolån	2023	10 250 000	2,8 %	Innovasjons- og risikolån	2023	5 810 000	2,8 %
	2024	155 000	1,4 %				
	2025	90 000	1,5 %				
	2026	1 105 000	1,0 %				
	2027	50 000	2,7 %				
	2028-2030	130 000	1,0 %				
Sum	11 780 000	2,6 % *	Sum	5 810 000	2,8 %		

* Sum effektiv rente representerer gjennomsnittlig rente. Denne er beregnet som et gjennomsnitt av effektiv rente per år, i forhold til totale innlån per 31.12.2022.

Innovasjon Norge har mulighet til å fornye innlånene ved forfall. Dette gjelder både innlån til flytende- og fast rente. Nye innlån blir fornyet for å tilpasse utlånsporteføljen. Alle Innovasjons- og risikolån har forfall i 2023 og er på flytende rente. Lån med forfall etter 2023 har fast rente med bindingsperiode som fremgår av forfallsåret.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
011BC01C9C18415893B1947D3B6B8AD0

NOTE 29**ANNEN GJELD**

(Beløp i 1 000 kr)

	2022	2021
Leverandørgjeld	78 162	102 783
Ikke utbetalte tilskudd	568 015	492 991
Avsatt utbytte	138 217	221 607
Gjeld til staten	214 747	399 006
Skyldige offentlige avgifter	15 450	31 688
Avsetning omstillingskostnader 2022-2024	53 227	97 790
Diverse gjeld	7 549	7 097
Sum	1 075 367	1 352 962

Se note 10 for informasjon om avsetning omstillingskostnader.

NOTE 30**PÅLØPTE KOSTNADER OG MOTTATTE IKKE OPPTJENTE INNTEKTER**

(Beløp i 1 000 kr)

	2022	2021
Påløpte ikke forfalte renter på innlån	31 750	22 991
Påløpt ikke forfalt innlånsprovisjon	68 898	72 382
Påløpte feriepenger	54 509	55 883
Påløpte andre driftskostnader	35 312	20 882
Mottatte drifts- og tilskuddsbevilgninger, ikke inntektsført	274 478	390 243
Andre mottatte ikke opptjente inntekter	36 327	47 025
Sum	551 274	609 405

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
011BC01C9C18415893B1947D3B6B8AD0

NOTE 31

PENSJONSFORPLIKTELSE

(Beløp i 1 000 kr)

Innovasjon Norge er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Med virkning fra 1.1.2020 har Innovasjon Norge etablert innskuddsbasert pensjonsordning for sine ansatte. Innskuddsplanen utgjør 7 % av lønn inntil 7,1G og 20 % av lønn mellom 7,1G og 12G. Ordningen medfører at alle nyansatte etter 1.1.2020 inngår i den innskuddsbaserte ordningen, mens ansatte før 1.1.2020 fikk valgadgang om å skifte pensjonsordning.

Pr 31.12.2022 omfatter innskuddsordningen 291 medlemmer, mens de lukkede ytelsesbaserte pensjonsordningene omfatter 302 aktive medlemmer og 398 pensjonister. Forpliktelsene knyttet til de ytelsesbaserte ordningene er dekket gjennom forsikringsselskap, i hovedsak Statens Pensjonskasse og Gabler Pensjonstjenester AS. Pensjonsordningene tilfredsstiller kravene i denne lov.

Det er i dag fire ulike pensjonsordninger i Innovasjon Norge. Ordningene kan ikke overføres mellom hverandre og er derfor ikke nettoført. Ansatte i Innovasjon Norge er også tilknyttet AFP-ordninger.

	2022	2021
<i>Økonomiske forutsetninger:</i>		
Diskonteringsrente	3,00 %	1,90 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	4,70 %	3,10 %
Forventet lønnsvekst	3,5%/5%	2,75 %
Forventet regulering av pensjoner under utbetaling, offentlig ordning	2,60 %	1,75 %
Forventet regulering av pensjoner under utbetaling, privat ordning	3,25 %	2,50 %
Forventet G-regulering	3,25 %	2,50 %
<i>Demografiske forutsetninger:</i>		
Anvendt dødelighetstabell	K2013	K2013
Anvendt uføretariff	200 %*K63	200 %*K63
Frivillig avgang	3 % / 2 %	3 % / 2 %
Uttakstilbøyelighet AFP	5 % / 7 %	5 % / 7 %
<i>Årets pensjonskostnad fremkommer slik:</i>		
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	48 776	50 902
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsene	39 270	32 467
Avkastning på pensjonsmidlene	-42 102	-35 559
Administrasjonskostnader	2 496	2 206
Arbeidsgiveravgift av pensjonskostnaden	6 830	7 052
Resultatført actuarielt tap	69 326	49 744
Total netto pensjonskostnad	124 596	106 812
<i>Pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler fremkommer slik:</i>		
	Midler < forpliktelse	Midler < forpliktelse
Påløpte pensjonsforpliktelser	2 098 100	2 094 831
Verdi av pensjonsmidler	-1 426 732	-1 330 618
Periodisert arbeidsgiveravgift	94 663	107 754
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	-701 157	-802 209
Balansført pensjonsforpliktelse netto	64 873	69 758

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
011BC01C9C18415893B1947D3B6B8AD0

NOTE 31

PENSJONSFORPLIKTELSE - FORTSETTELSE

Ikke resultatført virkning av estimatavvik periodiseres over 12 år eller gjenværende opptjeningstid i den aktuelle ordningen.

Aktuarielle forutsetninger

Som aktuarmessige forutsetninger for demografiske faktorer og avgang er det brukt forutsetninger fra NRS 6 Pensjonskostnader per 31.12.22.

Økonomiske forutsetninger

Pensjonsforutsetningene er oppdatert basert på markedssituasjonen per 31.12.22 og er den gjeldende anbefalingen fra Norsk RegnskapsStiftelse (NRS). Det har blitt benyttet høyere lønnsvekst på SPK ordningen på 5% grunnet en høyere trend i økning i forbindelse med at flere har gått over til innskuddsordningen, sluttet eller gått av med pensjon.

Pensjonsordningens midler i Gabler Pensjonstjenester AS er investert i en portefølje med moderat investeringsprofil og med lav aksjeandel, der noe er i eiendom, men hoveddelen er i obligasjoner med høy kredittverdighet. For pensjonsordningen i Statens Pensjonskasse er det etablert et fiktivt fond for beregning av avkastning, siden ordningen finansieres direkte over Statsbudsjettet.

Avtalefestet pensjonsordning (AFP)

Ansatte i Innovasjon Norge har to forskjellige AFP-ordninger ut fra om de er knyttet til pensjonsordningen i Statens Pensjonskasse for offentlige ansatte eller om de er knyttet til ordning med i AFP i privat sektor.

For de ansatte i Innovasjon Norge som har sin pensjonsordning i Statens Pensjonskasse er AFP-ordningen videreført, jfr. lov om avtalefestet pensjon for medlemmer av Statens Pensjonskasse. Forpliktelsen knyttet til denne ordningen er beregnet og inngår i pensjonsforpliktelsen.

Den lukkede ordningen i Gabler Pensjonstjenester AS behandles regnskapsmessig som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalingene kostnadsføres løpende, og ingen avsetninger foretas i regnskapet. Dette fordi det ikke foreligger pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
011BC01C9C18415893B1947D3B6B8AD0

NOTE 32

TAPSFOND

(Beløp i 1 000 kr)

Låne- og garanti ordninger	2022			2021		
	Rest tapsfond	Netto lån og garantier	Tilsagn, lån og garantier	Rest tapsfond	Netto lån og garantier	Tilsagn, lån og garantier
Landsdekkende innovasjonslån og garantier	2 918 415	3 293 831	1 527 759	2 450 239	3 166 498	1 233 673
European Investment Fund Landsdekkende	332 464	1 148 586	54 206	267 778	1 148 720	53 219
Distriktsrettede risikolån og garantier	705 679	949 650	279 358	736 907	1 029 058	326 786
European Investment Fund Distriktsrettede	12 435	150 962	7 500	21 949	172 894	29 000
Risikolån landbruk	38 231	124 932	27 627	38 090	142 946	22 946
Pakkereise ordning	101 228	132 157	0	103 257	184 793	0
Sum	4 108 451	5 800 118	1 896 450	3 618 221	5 844 908	1 665 624

Beskrivelse av tapsfond for risikolån og garantier.

Det er etablert tapsfond for innovasjonslån, risikolån og garantier. Målsetningen med tapsfond er å gjøre Innovasjon Norge i stand til å avlaste risiko i innovative prosjekter med vekstpotensial og derved bidra til å realisere flere lønnsomme prosjekter som det ellers ville være vanskelig å finne tilstrekkelig risikovilje for i markedet. Dette innebærer at Innovasjon Norge kan gi lån og garantier med bedre betingelser enn risikoen i prosjektene ellers skulle tilsi.

Ved tilsagn om innovasjonslån, risikolån og garantier foretas en avsetning til tapsfond til dekning av fremtidige tap. Tapsfondene belastes med konstaterede tap, inklusive tapte renter og omkostninger, og endringer i tapsnedskrivninger. Rest tapsfond skal dekke tap som oppstår på netto utlån og innvilgede, ikke utbetalte tilsagn. Netto utlån/netto garantiansvar er brutto utlån/garantiansvar redusert med tapsnedskrivninger. Tapsfondsmidlene plasseres på øremerkede konti i Norges Bank og er ikke rentebærende for Innovasjon Norge.

For alle innovasjonslån, risikolån og garantier skal Innovasjon Norge sørge for at det er et forsvarlig forhold mellom tapsfondets størrelse og den anslåtte risikoen i porteføljen. For landsdekkende innovasjonslån, distriktsrettede risikolån og garantier er Innovasjon Norge ansvarlig for å etterfylle tapsfondet dersom den kalkulererte porteføljrisikoen avviker negativt med mer enn ti prosentpoeng av tapsfondet. Som grunnlag for vurderingen sammenliknes tapspotensialet (kalkulert risiko) med rest tapsfond i den del av porteføljen hvor det ikke er foretatt individuelle nedskrivninger og ikke utbetalte tilsagn.

Innovasjon Norge inngikk i januar 2017 en avtale med European Investment Fund (EIF) under instrumentet InnovFin SME Guarantee i EUs rammeprogram for forskning og innovasjon – Horisont 2020. Dette bidro til å styrke Innovasjon Norges utlånskapasitet gjennom en risikodeling med EIF. Avtalen innebar at Innovasjon Norge kunne innvilge lån til bedrifter som oppfylte definerte kriterier for vekst og innovasjon, med en garanti fra EIF. Garantien innebærer at EIF dekker 50 % av eventuelt tap på det enkelte lånet, og 50 % blir belastet tapsfondet til Innovasjon Norge. Avtaleperioden for inngåelse av nye lån er nå utløpt, og det siste lånet ble innvilget i februar 2021.

Innovasjon Norge har også inngått en avtale med EIF under samme rammeprogram hvor Innovasjon Norge garanterer for lån gitt av norske banker. Ordningen, kalt Vekstgaranti, har til formål å styrke innovative eller raskt voksende små og mellomstore bedrifters tilgang til bankfinansiering. Garantien utgjør en supplerende sikkerhet i saker hvor låntaker vurderes kreditverdige, men mangler tilfredsstillende sikkerheter for bankfinansiering. Innovasjon Norges garanti er på 75 % i enkeltsaker, men har et tak på tapsdekning på porteføljnivå på 20 %. Innovasjon Norge har inngått samarbeidsavtaler med 14 norske banker innenfor en utlånsramme på totalt 2 mrd. kroner. Avtalen om risikoavlastning med EIF innebærer at EIF er forpliktet til å dekke 50 % av Innovasjon Norges tap under Vekstgarantiordningen.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
011BC01C9C18415893B1947D3B6B8AD0

NOTE 33**RENTESTØTTEFOND****(Beløp i 1 000 kr)**

	2022	2021
Inngående balanse 1.1.	261 995	321 532
Inntektsført rentestøtte belastet fond	-52 433	-59 537
Utgående balanse 31.12.	209 562	261 995

For innovasjon- og risikolån kan det innvilges rentefrihet for en definert periode. Det er etablert et rentestøttefond til dekning av inntektstapet ved rentefrihet på lånet.

NOTE 34**TILSKUDDSFOND****(Beløp i 1 000 kr)**

	Bevilgning	2022	2021
Nærings- og fiskeridepartementet	Kap. 2421.50	2 045 904	3 196 810
Kommunal- og distriktsdepartementet	Kap. 550.70	7 946	13 088
Kommunal- og distriktsdepartementet	Kap. 552.72	137 257	137 257
Kommunal- og distriktsdepartementet	Kap. 553.60	10 086	12 471
Kommunal- og distriktsdepartementet	Kap. 553.65	7 161	7 411
Kommunal- og distriktsdepartementet	Kap. 553.74	142 001	218 189
Fylkeskommuner	Kap. 550.62	87 192	150 924
Fylkeskommuner	Kap. 551.60/61	45 166	62 777
Kommunal- og distriktsdepartementet	Kap. 0553.61	957 838	712 321
Fylkeskommuner	Kap. 0553.63	37 885	26 065
Landbruks- og matdepartementet	Kap. 1150.50	59 062	93 495
Sum		3 537 498	4 630 810

I 2022 ble det utbetalt 4,8 mrd. kroner i tilskudd.

NOTE 35**LÅNE- OG INVESTERINGSFOND****(Beløp i 1 000 kr)**

	Investeringsfondet for Nordvest-Russland og Øst-Europa
Innskutt kapital 1.1.	270 000
Innskutt kapital 31.12.	270 000
Opptjent kapital 1.1.	-7 134
Årets avkastning	-43 124
Opptjent kapital per 31.12.	-50 258
Sum kapital 31.12.	219 742

Innskutt kapital fra staten er øremerkede midler til å yte lån og investere i selskaper som investerer i Nordvest-Russland og Øst-Europa. Låne- og investeringsvirksomheten utføres gjennom datterselskapet Investeringsfond Nordvest-Russland og Øst-Europa AS. Se note 25.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
011BC01C9C18415893B1947D3B6B8AD0

NOTE 36**EGENKAPITAL**

(Beløp i 1 000 kr)

De ulike ordningene har forskjellige regler for egenkapital og resultatdisponering. Forholdet mellom eierne og utdeling av utbytte er regulert i eieravtale.

Risikolån og garantier

Resultatet overføres i sin helhet til eierne. Utbytte til fylkene er basert på fylkeskommunene sin andel av låneporteføljen knyttet til distriktsrettede risikolån.

Investeringsfondet

Utbytter fra datterselskapet, Investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa AS, skal gå uavkortet tilbake til Nærings- og fiskeridepartementet.

Lavrisiko låneordningen

Overskudd på ordningen utover egenkapitalkrav på 10,5 % deles ut som utbytte. Egenkapitalkravet regnes som forholdet mellom netto utlån lavrisiko per 31.12. sett i forhold til egenkapitalen per 31.12. på ordningen.

Tjenesteleveranser og tilskuddsforvaltning

Det utbetales ikke utbytte på ordningen.

	Felles	Risikolån, garantier og investeringsfondene	Lavrisiko låneordningen	Tjenesteleveranse og tilskuddsforvaltning	Sum
Innskutt egenkapital	19 600	-	619 788	26 257	665 645
Opptjent egenkapital	-	-	856 365	79 503	935 868
Sum egenkapital 1.1.	19 600	-	1 476 154	105 760	1 601 514
Årets andel av resultatet	-	-9 522	104 615	-	95 093
Overføring/utbytte til eiere	-	-33 602	-104 615	-	-138 217
Overført fra opptjent kapital låne- og investeringsfond	-	43 124	-	-	43 124
Overført til opptjent egenkapital	-	-	-	-	-
Innskutt egenkapital	19 600	-	619 788	26 257	665 645
Opptjent egenkapital	-	-	856 365	79 503	935 868
Sum egenkapital 31.12.	19 600	-	1 476 154	105 760	1 601 514

NOTE 37**EIERE**

(Beløp i 1 000 kr)

Eier	Andel av innskuddskapital
Staten ved Nærings- og fiskeridepartementet	51,0 %
Agder fylkeskommune	5,16 %
Innlandet fylkeskommune	5,16 %
Møre og Romsdal fylkeskommune	2,58 %
Nordland fylkeskommune	2,58 %
Oslo kommune	2,58 %
Rogaland fylkeskommune	2,58 %
Troms og Finnmark fylkeskommune	5,16 %
Trøndelag fylkeskommune	5,16 %
Vestfold og Telemark fylkeskommune	5,16 %
Vestland fylkeskommune	5,16 %
Viken fylkeskommune	7,74 %
Sum	100,0 %

Det foreligger en eieravtale av 24. mars 2010.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
011BC01C9C18415893B1947D3B6B8AD0

NOTE 38**BETINGEDE OG USIKRE FORPLIKTELSER**

(Beløp i 1 000 kr)

Garantier

	2022	2021
Distriktsrettede risikogarantier	9 500	12 000
Landsdekkende risikogarantier	34 375	37 500
Landsdekkende garantier European Investment Fund ¹	466 359	328 883
Sum	510 234	378 383

¹ Garantiforpliktelsen er avtalesfestet på en slik måte at Innovasjon Norge skal dekke hele garantiforpliktelsen overfor de bankene som har inngått avtale knyttet til ordningen. Innovasjon Norge kan deretter kreve European Investment Fund om dekning for halvparten av garantibeløpet.

Oppgitte garantibeløp er maksimal forpliktelse som kan komme til utbetaling.

Tap på garantier dekkes av tapsfond for de enkelte ordningene, jfr. note 32.

Tvistesaker

Innovasjon Norge har ingen tvistesaker per 31.12.2022 som vi med sannsynlighetsovervekt kan si vil medføre tap av betydning utover de avsetninger som er gjort i regnskapet.

Avklaring av regelverk for fradrag for inngående merverdiavgift for tilskuddsfinansierte aktiviteter

De fleste aktiviteter som utføres i regi av selskapet er aktiviteter, som etter sin art, omfattes av merverdiavgiftsloven. Det praktiseres full fradragsrett for inngående merverdiavgift for aktiviteter som helt, eller delvis, er tilskuddsfinansierte. Selskapet har anmodet sin statlige eier om en avklaring av fradragsrett for inngående merverdiavgift for tilskuddsfinansierte aktiviteter. Anmodningen er videresendt til Finansdepartementet for deres vurdering og avklaring. Det pågår ved regnskapsavleggelsen en begrenset kontroll fra Skatteetaten av en spesifikk merverdiavgiftsmelding. Det er ingen uoppgjorte forpliktelser knyttet til denne kontrollen, utover at Skatteetaten har kommunisert at kontrollen ikke er endelig avsluttet.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
011BC01C9C18415893B1947D3B6B8AD0

List of Signatures

Page 1/1

 Årsberetning 2022 - styregodkjent.pdf

Name	Method	Signed at
Breen, Thomas	BANKID_MOBILE	2023-04-11 09:20 GMT+02
Haugli, Håkon	BANKID	2023-04-11 09:45 GMT+02
Nyhus, Håkon Øveland	BANKID	2023-04-11 09:16 GMT+02
Misund, Kristin	BANKID_MOBILE	2023-04-11 09:15 GMT+02
Falkgård, Kristine	BANKID_MOBILE	2023-04-12 08:31 GMT+02
Bovim, Gunnar	BANKID_MOBILE	2023-04-11 09:12 GMT+02
Ingebrigtsen, Arne	BANKID	2023-04-11 14:09 GMT+02
Michaelsen, Mari D Jønland	BANKID	2023-04-11 09:12 GMT+02
Nore, Kristine	BANKID	2023-04-11 09:44 GMT+02
Kristiansen, Merete Nygaard	BANKID	2023-04-11 09:31 GMT+02
Østby, Heine	BANKID	2023-04-11 09:30 GMT+02
Andenæs, Arvid	BANKID_MOBILE	2023-04-11 09:26 GMT+02

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

External reference: A6FDF75A7D764E5BAE42923A35B6BDBF

STYRETS ÅRSBERETNING 2022

FORMÅL OG VIRKSOMHET

Innovasjon Norges formål er å være statens og fylkeskommunenes virkemiddel for å realisere verdiskapende næringsutvikling i hele landet. Hovedmålet med Innovasjon Norge er at selskapet skal utløse bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling og ulike regioners næringsmessige muligheter. Dette skal nås gjennom delmålene flere gode gründere, flere vekstkraftige bedrifter og flere innovative næringsmiljøer. Innovasjon Norge tilbyr finansierings-, rådgivnings-, kompetanse-, nettverks- og profileringstjenester.

Innovasjon Norge ble stiftet 19. desember 2003, har hovedkontor i Oslo, regionkontorer i hele landet og tilstedeværelse i 22 internasjonale markeder. Selskapet eies 51 prosent av Staten ved Nærings- og fiskeridepartementet og 49 prosent av fylkeskommunene. Innovasjon Norge er organisert som et særlovsselskap, hvor selskapets styre har et selvstendig ansvar for virksomheten og resultatene som oppnås. Styret er ansvarlig for forvaltning og forsvarlig organisering av Innovasjon Norges virksomhet. Eierne utøver den øverste myndigheten i selskapet i foretaksmøtet. Innovasjon Norge forholder seg til retningslinjer for eierstyring av selskaper under Nærings- og fiskeridepartementets ansvarsområde. I tråd med krav fra Nærings- og fiskeridepartementet følger selskapet anbefalingene fra Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES) om eierstyring og selskapsledelse så langt det er relevant for selskapet.

Gjennom Innovasjon Norges kontorer i inn- og utland, har næringslivet én dør inn til virkemiddelapparatet. Organisasjonen binder sammen det lokale, det regionale, det nasjonale og det internasjonale på ett og samme sted. Våre medarbeidere kjenner bedriftene og deres utfordringer og rammebetingelser i Norge, og mulighetene i de markedene som er viktigst for norsk næringsliv.

For de små og mellomstore bedriftene er Innovasjon Norge en sparringpartner som byr på kompetanse, nettverk og kapital. Næringslivet kan bruke sin tid til å utvikle nye produkter og tjenester, og de trenger ikke kjenne til de ulike tjenestene. Innovasjon Norges rådgivere skal se mulighetene og utfordringene og identifisere ordninger som kan være til hjelp for dem. Dersom Innovasjon Norge ikke kan bistå, skal rådgiverne sette bedriftene i kontakt med andre private og offentlige aktører som kan gjøre det. På den måten bygger Innovasjon Norge broer mellom kompetansemiljøer, virkemiddelaktører og investorer.

Innovasjon Norge mottok i 2022 bevilgninger og oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Klima- og miljødepartementet, Kunnskapsdepartementet, Kultur- og likestillingsdepartementet, Utenriksdepartementet, Samferdselsdepartementet, Forsvarsdepartementet, fylkeskommunene og andre offentlige aktører. Med utgangspunkt i statsbudsjettet gir oppdragsbrevene en samlet oversikt over oppdragsgivernes forventninger og krav til Innovasjon Norges virksomhet.

For å vurdere Innovasjon Norges bidrag til hovedmål og delmål er det etablert et mål- og resultatstyringssystem¹ (MRS) som, sammen med evalueringer og andre støttende analyser, gir selskapet, oppdragsgivere, eiere og andre interessenter relevant styringsinformasjon om selskapets virksomhet og måloppnåelse.

Målstrukturen til Innovasjon Norge er felles for alle selskapets oppdragsgivere og ligger til grunn for alle oppdrag som gis selskapet. Målstrukturen er overordnet øvrige føringer og

---

¹ For mer informasjon vises til metodedokument på [innovasjon norge.no](https://www.innovasjon norge.no)

styringssignaler. Dette gjelder også føringer i oppdrag knyttet til satsinger på særskilte sektorer og målgrupper.

Hovedmålet og delmålene ligger til grunn for styringsdialogen mellom eiere, oppdragsgivere og Innovasjon Norge. Innovasjon Norges virksomhet og prioriteringer skal være i tråd med denne målstrukturen.

OMSTILLING I EN UROLIG VERDEN

På vei ut av pandemien

I første del av 2022 preget koronapandemien fremdeles Norge, og vi gikk inn i året med hjemmekontor og koronatiltak. Like fullt var optimismen tilbake i næringslivet ettersom aktiviteten i markedene var nærmest tilbake til normalen i store deler av verden. Innovasjon Norges særskilte oppdrag knyttet til konsekvensene av Covid19 var i hovedsak nedtrappet.

Investeringsvilje i urolige tider

Krigen som følge av Russlands invasjon av Ukraina, ble fort bærende for mange av utfordringene gjennom 2022. Krigen og sanksjonene bidro først og fremst til en helomvending for Europas mat- og energimarkeder, bort fra russisk gass og til alle andre kilder. Både høye strøm- og gasspriser har preget norsk økonomi ved å gi Norge rekordstore eksportinntekter samtidig som både bedrifter og husholdninger har strammere økonomi. Forsyningsikkerhet for mat og korn har bidratt til økt oppmerksomhet og viktighet av kapasitet i egen landbrukssektor.

Generelt har norsk økonomi i 2022 vært preget av høy aktivitet, lav arbeidsledighet og sterk prisvekst. Innovasjon Norge er bekymret for hva dette gjør med investeringsviljen og kapitaltilgangen for våre kunder. Foreløpige undersøkelser viser at mange utsetter eller stopper innovasjonsprosjekter når usikkerheten i rammebetingelsene er så stor.

Både koronapandemien og krigen i Ukraina har tydeliggjort svakheter i mange globale verdikjeder, og at det kan være stor risiko knyttet til enkelte varer. Ikke minst har dette ført til usikkerhet omkring matforsyning og kornbeholdning. Dette har medført at flere vestlige land nå satser ekstra på egen utvikling og produksjon av sårbare ressurser og produkter, og større grad av proteksjonisme i handelspolitikken. Et eksempel på en slik satsing er EUs lansering av «Chips Act» for å støtte produksjon av halvleder i Europa. Et av EUs virkemiddel for slike større satsinger er IPCEI-prosjekter (Important projects of common European interest). Den regionale blokkdannelsen og nye retninger i handels- og statsstøttepolitikken er forventet å prege 2023.

Grønn omstilling

Som følge av krigen lanserte EU sin plan «REpowerEU» som har satt full fart på omstilling til grønn energi i Europa. Planen kommer i tillegg til den eksisterende strategien «Grønne giv». For å bli uavhengig av russisk gass satser EU nå stort på hydrogen, vindkraft og solenergi, samt andre leverandører av gass og LNG. Begge disse initiativene har gitt store markedsmuligheter for grønne prosjekter i Norge. I 2022 har Innovasjon Norge vektlagt å vri flere av midlene mot grønne prosjekter. Det ble startet to nye pilotordninger, grønt investeringstilskudd i distriktene og grønt vekstlån. I begge disse nye virkemidlene stiller Innovasjon Norge krav til at prosjektet kvalifiserer til kravene for miljømålene i EU-taksonomien, som er en strengere vurdering av grønne prosjekter. Disse to pilotprosjektene har styrket Innovasjon Norges grønne portefølje ytterligere, i tillegg til finansieringsordninger som Grønn Plattform, Pilot E og Miljøteknologiordningen. Bedriftene sier den største barrieren for grønn omstilling er den store knappheten på kompetent arbeidskraft i disse nye næringene.

Strategien «rigget for eksport» leveres

For å lykkes med det grønne skiftet må løsninger både skalere og nå det internasjonale markedet. Norge har mange av disse løsningene allerede i dag. For å få realisert disse løsningene har Innovasjon Norge i 2022 fortsatt arbeidet med strategien «Rigget for eksport» og spisset arbeidet med eksportfremme i internasjonale markeder. Dette har resultert i en rekke satsinger i markeder med stor etterspørsel etter norske løsninger (High Potential Opportunities/HPO) i tillegg til aktiv mobilisering av bedrifter med stort eksportpotensial til Innovasjon Norges virkemidler. I tillegg har en langt større gruppe bedrifter benyttet seg av digitale kurs og kompetansetilbud for å opparbeide grunnleggende kunnskap om internasjonal vekst.

I desember 2022 ble eksportsatsing for havvind lansert av Næringsministeren. Satsingen er et offentlig-privat samarbeid og skal bidra til at norske aktører kan ta større andeler på det globale havvindmarkedet. Satsingen er den første anbefalt av Nasjonalt Eksportråd for regjeringen. Innovasjon Norge vil være ansvarlig for gjennomføringen i tett samarbeid med Team Norway, og satsingen vil bl.a. bygge videre på prosjektene HPO på havvind som allerede er i gang i det europeiske og amerikanske markedet. Innovasjon Norge imøteser NFDs oppdragsbrev i saken, og styret ser frem til at flere av satsingene til Nasjonalt Eksportråd besluttet og iverksettes. Næringslivets eierskap er avgjørende, skal en satsing lykkes.

Vekst og skalering

Innovasjon Norge er en sparringpartner for næringslivet i hele landet. Gjennom å sparre og utfordre kundene, og tilby rett kompetanse og finansiering, utløses flere bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsomme prosjekter. Bedriftene ser muligheter i det grønne skiftet, og det skjer store investeringer i ny teknologi, nye forretningsmodeller og industrielle etableringer. Likevel ble det påpekt i en evaluering om Innovasjon Norges oppstartsvirkemidler at det er behov for både mer kompetanse og kapital i unge bedrifters skaleringsfase, og spesielt gjelder dette bedrifter som jobber med grønne og høyteknologiske løsninger. Mange av disse bedriftene har utspring fra forskning, og kommersialisering av forskning er et område hvor Norge historisk ikke har utnyttet potensialet nok. Skal vi lykkes med det grønne skiftet må flere av de gode løsningene fra forskning komme på markedet. Skaleringsfasen er fremdeles svært krevende. Likevel noterer styret seg at stadig flere norske selskaper oppnår enhjørningstatus. Trenden med at Norge gjør det godt i EUs akselerator European Innovation Council (EIC) vitner om at selskapene har høy internasjonal konkurransekraft.

Regional næringsutvikling

Fylkeskommunene (FK) er foruten eiere og oppdragsgivere viktige samarbeidspartnere for Innovasjon Norge. Å bidra til bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling med utgangspunkt i de ulike regionenes forutsetninger er et kjerneoppdrag for Innovasjon Norge. Selskapet gir råd og bidrar i utviklingen av fylkeskommunenes næringsstrategier. Bedrifter i hele landet møter et Innovasjon Norge som ser regionale, nasjonale og internasjonale virkemidler i sammenheng.

Tydelige effekter av dette ser vi blant annet i etablering av nye grønne industribedrifter, der fylkeskommunenes brede samfunnsutviklerrolle og Innovasjon Norges virkemidler er avgjørende. I 2022 etablerte fylkeskommunenes næringsjefkollegium en arbeidsgruppe for å vurdere felles «missions på norsk». Innovasjon Norge, Norges Forskningsråd og Siva deltok i arbeidet som ble ledet av Vestland FK (sammen med Innlandet FK og Troms og Finnmark FK). Arbeidsgruppen la i juni fram rapporten «Forslag til spissa satsingar (missions) med eit regionalt utgangspunkt». Alle fylkeskommunene har deretter forpliktet seg til å realisere minst to nye sirkulærbaserte (industri)prosjekter innen 2030, også kalt industrielle symbioser. Disse ambisjonene danner nå grunnlaget for økt samarbeid og konkrete felles satsinger i 2023. Styret i Innovasjon Norge vil peke på dette regionale og nasjonale samspillet som et eksempel på hvorledes et koordinert og helhetlig virkemiddelapparat kan kraftsamle sin felles innsats.

Landbruket er en betydelig distriktsnæring, og næringens verdikjeder er viktige bidragsytere til bosetting, sysselsetting, verdiskaping og grønn omstilling. Innovasjon Norge har et stort oppdrag innenfor landbruks- og matpolitikken knyttet til matsikkerhet og beredskap, landbruk over hele landet, økt verdiskaping og bærekraftig landbruk. Innovasjon Norges delmål om flere gode gründere, flere vekstkraftige bedrifter og flere innovative næringsmiljø, er viktige for å nå målene innenfor landbruks- og matpolitikken.

Styret er svært tilfreds med leveransene og den innsatsen som er lagt ned for å styrke innovasjonsevnen og omstillingstakten i Norge. Den store andelen grønne prosjekter befester Innovasjon Norges rolle som en sentral og utløsende finansiell aktør, som er avgjørende for at Norge lykkes med det grønne skiftet. Styret vil også understreke betydningen av norsk deltakelse i EUs forsknings- og innovasjonsprogrammer og verdien av selskapets gode samarbeid med andre virkemiddelaktører. Styret er opptatt av at selskapets oppdragsgivere utformer ordninger som er målrettede, bygger på arbeidsdelingen i virkemiddelapparatet og ikke påfører bedriftene og virkemiddelaktørene unødvendige koordineringskostnader.

LEVERANSER OG EFFEKTER I 2022

Styret i Innovasjon Norge la ny strategi for selskapet i 2019. Sammen med administrasjonen vurderer styret løpende relevansen til strategiens mål og har justert elementer av strategien, slik som en mer strategisk tilnærming til EU og en mer aktiv mobilisering av grønne industriprosjekter. Likevel er det styrets vurdering at den har stått seg gjennom krisene vi har gjennomgått. Det er med tilfredshet styret kan rapportere om god måloppnåelse, stadig mer effektiv ressursbruk og god risikostyring i 2022. Innovasjon Norges mål er å bidra til flere gode gründere, flere vekstkraftige bedrifter og innovative næringsmiljøer i hele landet. På alle de tre delmålene konstaterer styret at aktiviteten, effektene og måloppnåelsen er høy.

Til sammen 4,4 mrd. kroner ble bevilget til Innovasjon Norge av Stortinget og fylkestingene. Sammen med låneordningene, bidro Innovasjon Norge i 2022 med 8,2 mrd. kroner til næringslivet. Dette omfattet lån, tilskudd, garantier, rådgivning, profilering og nettverk gjennom Innovasjon Norges ulike tjenester. Midler bevilget fra Innovasjon Norge gikk til investeringer i næringslivet på til sammen 24,2 mrd. kroner.

9 av 10 bedrifter² oppgir at Innovasjon Norges bidrag i høy, eller middels, grad har vært utslagsgivende for at deres prosjekt ble satt i gang. En krone fra Innovasjon Norge i form av kapital eller rådgivning matches av 1,9 kroner³ i egenfinansiering eller finansiering fra andre finansieringskilder til utviklingsprosjekter og investeringer. I tillegg bidrar Innovasjon Norge som sparringpartner også til mange andre innovasjons- og internasjonaliseringsaktiviteter gjennom å tilføre kompetanse og nettverk.

Tallene for 2022 (utvikling i årene 2003-2021) fra Samfunnsøkonomisk Analyse AS (SØA) indikerer at effekten av støtte fra Innovasjon Norge holder seg på et høyt nivå. Til tross for noe lavere estimater for verdiskaping og produktivitetsvekst i 2022-målingen, er variasjonen innenfor hva Samfunnsøkonomisk Analyse AS vurderer som årlige variasjoner med nye data, og krever ingen spesiell oppfølging.

² I 2022 er addisjonalitet forsøkt målt ved hjelp av flere spørsmål istedenfor ett spørsmål tidligere. Erfaringene med de spørsmålene som har vært brukt i 2022 tilsier at Innovasjon Norge går tilbake til å stille ett fra 2023. Det er tilstrebet å gjøre tallene så sammenlignbare over tid som mulig. Undesøkelsen leveres fra Oslo Economics.

³ Innovasjon Norge bytter finansieringssystem og i den forbindelse gjenstår det noe arbeid for å få inn tall fra det nye systemet knyttet til finansieringsplan. Dette utgjør imidlertid bare 4 prosent av bevilget beløp for 2022 slik at feilkilden er vurdert å være ubetydelig.

Samlet for alle aksjeselskap som har fått støtte fra Innovasjon Norge, har de en årlig mervekst på alle de tre effektindikatorerne over en treårsperiode sammenlignet med kontrollgruppen: en årlig mervekst i salgsinntekter på 10,3 prosentpoeng (2021: 10,4), en årlig mervekst i verdiskaping på 8,6 prosentpoeng (2021: 9,0) og en årlig mervekst i produktivitet på 3,6 prosentpoeng (2021: 4,0).

Flere gode gründere

Innovasjon Norge ga i 2022 tilsagn for 1,5 mrd. kroner innenfor delmålet flere gode gründere. I tillegg kommer verdien av Innovasjon Norges rådgivnings-, kompetanse-, nettverks- og profileringstjenester.

De totalt bevilgede 1,5 mrd. kronene til oppstartsbedrifter (0-3 år), var fordelt på 692 mill. kroner i tilskudd, 620 mill. kroner i lån og 228 mill. kroner i garantier. Vi ser at oppstartsbedrifter fortsatt utgjør en betydelig andel av finansieringstjenester. I 2022 gikk 38 prosent av bevilgningene (i beløp) fra Miljøteknologiordningen til oppstartsbedrifter, mot 29 prosent i 2021. Tilsvarende gikk 34 prosent av tilsagn til Innovasjonskontrakter til oppstartsbedrifter, som er om lag på samme nivå som i 2021.

Gründertilbudet fra Innovasjon Norge omfatter mer enn finansiering. Det brukes betydelig med ressurser på dialog med kunder, informasjon og rådgivning, workshops og nettverksaktiviteter, og kobling av gründere med relevante samarbeidspartnere. Innovasjon Norge har benyttet ulike digitale kanaler for å nå ut til gründerbedrifter. I 2022 var første år Innovasjon Norge har hatt ansvar for StudENT-ordningen, og vi jobber videre med å få flere prosjekter fra andre deler av akademia.

Årets undersøkelse (SØA) viser at disse kundene i gjennomsnitt har en årlig mervekst i salgsinntekter på 17,1 prosentpoeng mer enn sammenlignbare bedrifter uten støtte. Tilsvarende tall for verdiskaping er 17,4 prosentpoeng, og for produktivitet 10,2 prosentpoeng.

Flere vekstkraftige bedrifter

Innovasjon Norge ga i 2022 tilsagn for 4,4 mrd. kroner innenfor delmålet flere vekstkraftige bedrifter (bedrifter eldre enn tre år). I tillegg kommer tilsagn til personkunder i landbruket og verdien av Innovasjon Norges rådgivnings-, kompetanse-, nettverks- og profileringstjenester.

De finansielle tjenestene på til sammen 4,4 mrd. kroner fordelte seg på 2,5 mrd. kroner i tilskudd, 1,5 mrd. kroner i lån og 375 mill. kroner i garantier. Vekstgarantiordningen har etablert seg som et attraktivt alternativ for bedrifter i skalerings- og vekstfasen. Her yter Innovasjon Norge garanti overfor en kommersiell bank som yter kreditt til låntager.

Årets undersøkelse (SØA) viser at bedrifter innen denne kategorien som mottar støtte fra Innovasjon Norge har større vekst både i salgsinntekter (6,7 prosentpoeng), verdiskaping (5,3 prosentpoeng) og produktivitet (2,0 prosentpoeng), sammenlignet med tilsvarende bedrifter som ikke benytter Innovasjon Norges tjenester.

Omstillingen av norsk økonomi er avhengig av at flere bedrifter vokser og lykkes i den internasjonale konkurransen – enten denne er på hjemmemarkedet (importkonkurrerende) eller på internasjonale eksportmarkeder. Innovasjon Norge bidrar med vekstfinansiering og kobling til kompetanse og nettverk både i Norge og eksportmarkedene, for å møte behovene til innovative selskaper med vekstambisjoner.

Bedrifter som har fått internasjonal markedsrådgivning fra Innovasjon Norges kontorer i utlandet har 9,2 prosentpoeng høyere vekst i omsetning, 5,5 prosentpoeng høyere vekst i verdiskaping og 3,4 prosentpoeng høyere vekst i produktivitet enn sammenlignbare bedrifter som ikke har benyttet seg av tilbudet, viser MRS målingene i 2022.

Innovasjon Norge har styrket innsatsen på EU-arbeidet med flere ressurser regionalt og ansvarlige personer på de seks EU-oppdragene vi har. Oppfølgingsarbeidet er i hovedsak lagt til porteføljene, mens kundetilbudet leveres regionalt hvor det nå også er egne ressurser som skal mobilisere til samarbeidsprosjekter i Horisont Europa. I tillegg er den viktige premissgiverfunksjonen i Brussel styrket.

Innovasjon Norge har i 2022 hatt en sentral rolle som sparringpartner, søknadsveileder og trener for SMB sin «pitching» for å få delta og hente penger gjennom EIC akseleratoren⁴ i Horisont Europa. Dette er selskaper med høy innovasjonsgrad som bidrar til å løse ett eller flere av FNs bærekrafts mål. 96 bedrifter leverte fullstendig (step 2) søknad og av disse kom 27 til finalen. Fem av de 27 selskapene⁵ endte opp med en total tildeling på 125 mill. kroner i tilskudd og 445 mill. kroner i egenkapital.

Flere innovative næringsmiljøer

Innenfor delmålet flere innovative næringsmiljøer er grønn industri og omstilling, sirkulærøkonomi og ren energi sentrale innsatsområder. Innovasjon Norge arbeider for å oppnå dette delmålet gjennom samspill med andre virkemiddelaktører og gjennom rollen som sparringpartner for bedrifter og nettverk i hele landet. Klyngeprogrammet, bedriftsnettverksordningen og regional omstilling er sentrale ordninger i Innovasjon Norges arbeid for å bygge flere innovative næringsmiljøer. Disse virkemidlene bidrar på en effektiv måte til samarbeidsorientert utvikling hos et stort antall bedrifter.

Innovasjon Norge har et sterkt nasjonalt nettverk av ledende næringsmiljøer, med 2500 deltakende bedrifter. I 2022 har 39 klynger fått tjenester fra klyngeprogrammet og 96 bedriftsnettverk har fått tjenester fra bedriftsnettverksordningen. I tillegg kommer 11 landbruksrelaterte nettverk, og 20 regioner har mottatt tjenester fra regional omstilling.

Det er i 2022 satt i gang et arbeid med å videreutvikle porteføljen av tjenester som skal underbygge flere innovative næringsmiljøer. Det er behov for å ytterligere styrke koblingene på tvers av ulike virkemidler og virkemiddelaktører.

I statsbudsjettet for 2022 fikk klyngeprogrammet, Norwegian Innovation Clusters (NIC) redusert bevilgningen fra Kommunal- og distriktsdepartementet med nesten 60 mill. kroner sammenlignet med 2021. Reduksjonen tilsvarer et kutt på omkring 30 prosent. Innovasjon Norge kunne ikke tilby utlysning til opptak av nye klynger i programmet. Bevilgningene gikk i sin helhet til å opprettholde finansiering av allerede inngåtte kontrakter. I statsbudsjett for 2023 er nivået fra 2022 videreført. Det er behov for å vurdere en restrukturering av klyngeprogrammet. Sentralt står behovet for økt taktskifte i ny, grønn industribygging og verdiskaping. Målet er å ha nytt program klart i 2023, med ny utlysning i 2024.

Innovasjon Norge har likevel jobbet aktivt med klyngene i programmet og det er levert sparring og en rekke kompetanseutviklingstiltak gjennom programmet Lærings- og utviklingsplattform (LUP). Søknads- og rapporteringsprosessen ble digitalisert i 2021 og denne er videreutviklet i 2022 med hensikten å forenkle, effektivisere og gi et bedre kunnskaps- og datagrunnlag. Innovasjon Norge har også et virkemiddel som finansierer EU-rådgivere i klyngene. Denne ordningen finansieres over egne midler fra Kunnskapsdepartementet (KD). Deltakelse i europeiske samarbeidsprosjekter og akseleratorprogram kan bidra til mer finansiering og tilgang til nye nettverk og store nye markeder for norske bedrifter.

---

⁴ [EIC Accelerator \(europa.eu\)](https://eic-accelerator.europa.eu)

⁵ De fem er: Iris AI AS, Invivo Bionics AS, Oivi AS, Glucoset AS og Hemispherian AS.

Bedriftsnettverksordningen har ved utgangen av 2022 prosjekter hvor til sammen mer enn 950 bedrifter deltar. Her er det et vidt spekter av prosjekter over hele landet i forskjellige næringer. I tillegg kommer landbruksrelaterte nettverk med nær 100 deltakere.

Programmet Regional omstilling er evaluert av Kommunal- og distriktsdepartementet. Eventuelle endringer av omstillingsordningen vil bli gitt i Distriktsmeldingen og effektivt fra 2024. Telemarksforskning, som har evaluert omstillingsordningen, anbefaler å legge mer vekt på attraktive lokalsamfunn og mindre vekt på måling av arbeidsplasser.

Årets undersøkelse (SØA) for bedrifter som deltar i klyngeprogrammene viser betydelig vekst de tre første årene, både for salgsinntekter (18,3 prosentpoeng), verdiskaping (17,2 prosentpoeng), produktivitet (7,2 prosentpoeng) og antall årsverk (3,6 prosentpoeng), sammenlignet med tilsvarende bedrifter som ikke benytter Innovasjon Norges tjenester. Omstillingsområdene rapporterer inn til Innovasjon Norge at de har bidratt til 232 nye arbeidsplasser og sikret 371 arbeidsplasser for 2022.

Innovasjonspolitisk rådgiver

Innovasjon Norge har i denne strategiperioden tatt en mer aktiv og kunnskapsbasert rolle som innovasjonspolitisk rådgiver overfor eiere og oppdragsgivere. Eiere og oppdragsgivere får løpende status for norsk næringsliv gjennom lytteposten, i tillegg til faglig baserte innspill til andre større strategiske prosesser. I denne rollen tar Innovasjon Norge i bruk både kvalitative og kvantitative metoder, for å sikre solide kunnskapsbaserte råd. Dette inkluderer metodiske tilnærminger for valg av strategiske satsingsområder, og i større grad bruke den kunnskapen som finnes i hele organisasjonen. Det er derfor investert i nye metoder for å samle inn kundeeffektdata for bruk i tjenesteutvikling og innovasjonspolitiske råd på en automatisert og datadrevet måte. I tillegg er en algoritmedrevet søkemotor utviklet for lettere å fangste informasjon om saksporteføljen til Innovasjon Norge. Styret er opptatt av at Innovasjon Norge fortsetter å videreutvikle arbeidet med å bli datadrevet og kunnskapsbasert i sin rolle som innovasjonspolitisk rådgiver.

Innovasjon Norge har i 2022 styrket det strategiske arbeidet mot EU, blant annet ved å opprette en egen stilling for å koordinere norsk deltagelse i IPCEI, økt tilstedeværelse i Brussel og tettere kobling mot EUs premissgivende rolle innen næringspolitikken gjennom EUs grønne giv. Styret understreker behovet for at Norge og Innovasjon Norge jobber strategisk mot EU som premissleverandør. EU vil fortsette å være en sentral premissgiver for fremtidig næringspolitikk.

Kontinuerlig videreutvikling av effektmålingene

Det er krevende å måle effekter av Innovasjon Norges samlede aktiviteter. Styret er godt fornøyd med at Innovasjon Norge har lagt vekt på å utforske, tilegne seg og kommunisere ny kunnskap om hvilke tjenester og ordninger som gir best effekt i nærings- og innovasjonspolitikken. For årene 2023 til 2026 har Innovasjon Norge inngått en rammeavtale om produksjon av effektestimater, iht. Innovasjon Norges mål- og resultatstyringssystem og en videreutvikling av effektmålingene, med Oslo Economics AS i samarbeid med Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU). Det er i 2022 satt ekstra søkelys på om det er mulig å utvikle bedre måter å måle resultater og effekter på områdene eksport og det grønne skiftet.

Til sammen gir evalueringer, utredninger, analyser og effektmålinger viktig styringsinformasjon og et kunnskapsgrunnlag for videreutvikling av selskapet. Styret er opptatt av at selskapet fortsetter dette arbeidet og kommuniserer læringen til eiere, oppdragsgivere og andre interessenter.

SÆRSKILTE TEMAER I 2022

Enklere vei inn til virkemiddelapparatet

Det er et mål at kundene opplever Innovasjon Norge og hele det norske virkemiddelapparatet som sømløst og enhetlig. Slik er det ikke i dag. Derfor har Innovasjon Norge, Eksfin, Siva, Forskningsrådet og Doga arbeidet sammen om å utvikle en pakke med tiltak for å utvikle et fremtidsrettet virkemiddelapparat.

Dette var en oppfølging av regjeringens virkemiddelgjennomgang, som handlet om hvordan bedriftene skal få en enklere vei inn til virkemiddelapparatet, hvordan virkemiddelaktørene kunne samarbeide tettere og hvordan virkemiddelapparatet kan forbedre eksisterende tilbud til bedriftene.

Rapporten ble overlevert Nærings- og fiskeridepartementet 1. desember og pekte på tre hovedgrep; etablere «En vei inn» til det næringsrettede virkemiddelapparatet, utvikle et felles rammeverk for grønn rapportering og en ny samhandlingsmodell for koordinert innsats på grønn omstilling.

Innovasjon Norge leder arbeidet med å utvikle den digitale løsningen «En vei inn». Løsningen skal forenkle og styrke brukervennligheten for bedrifter i kontakt med virkemiddelapparatet.

Styret har vært tett på dette arbeidet og deler de målene som er satt for arbeidet: Økt brukervennlighet, økt effekt av virkemidlene, bedre og bredere kompetansemiljø og økt kostnadseffektivitet. Styret har gjennom hele prosessen vært opptatt av at det allerede forelå et bredt kunnskapsgrunnlag fra tidligere områdegjennomganger, og at man skulle unngå dobbeltarbeid eller innhenting av kunnskap som allerede er tilgjengelig. De mange pågående prosessene med å vurdere de næringsrettede virkemidlene har beslaglagt store ressurser, og styret har hele tiden understreket at Innovasjon Norges viktigste oppgave er å levere verdi til kundene. Styret er fornøyd med at det nå er trukket konklusjoner og lagt et godt grunnlag for å videreføre og styrke samarbeidet inn i et fremtidsrettet virkemiddelapparat.

Bionova

Regjeringens nye nasjonale satsing på bioøkonomi og klimatiltak for landbruk, skogbruk og havbruk, Bionova, blir en del av Innovasjon Norge fra 2023. Innovasjon Norge har allerede et fagmiljø på biobaserte næringer, med kunnskap om skog- og trebaserte næringer, akvakultur, fiskeri og landbruk, og samarbeider tett med andre virksomheter og organisasjoner innenfor de biobaserte næringene. Ved å legge Bionova til Innovasjon Norge får kundene tilgang til Innovasjon Norges totale tjenestetilbud og den nye organisasjonen vil komme raskere i drift.

Bionova skal være et verktøy for å nå Norges klimamål for 2030 og målet om å være et lavutslippssamfunn i 2050 ved å bidra til reduserte klimagassutslipp og økt karbonopptak- og lagring, samt verdiskaping gjennom overgang til en mer sirkulær bioøkonomi basert på fornybare biologiske ressurser.

Styret viser til at det å legge Bionova til Innovasjon Norge gir bedre muligheter for effektiv koordinering med andre oppdrag og å utnytte mulige synergier uten behov for store tilpasninger.

Nedleggelse av kontoret i Moskva

Innovasjon Norge vurderte å nedlegge kontoret i Moskva som en del av selskapets omstillingsprosjekt IN 2022. Ved invasjonen av Ukraina i første del av 2022 stilte regjeringen alt bilateralt samarbeid med russiske myndigheter i bero inntil videre. I tråd med dette ble videre prosess og aktiviteter ved Innovasjon Norges kontor i Moskva stilt i bero. I løpet av året valgte Innovasjon Norge å nedlegge Moskva kontoret. Vi har søkt å sikre gode løsninger for våre medarbeidere som gjennom mange år har gjort en viktig innsats for norsk næringsliv.

Effektivitet

Styret følger selskapets drift løpende gjennom året med vekt på *måloppnåelse, effektiv drift og ansvarlig forvaltning* av fellesskapets midler. Styret er opptatt av å vurdere både formålseffektivitet og kostnadseffektivitet i selskapets drift. Innovasjon Norge skal ha en tilfredsstillende formålseffektivitet i sine leveranser og sikre at det utløses økte investeringer i næringslivet, skapes effekter som ellers ikke ville ha oppstått og bidra til økt verdiskapning, salgsinntekter og produktivitet. Dernest skal Innovasjon Norge dokumentere en tilfredsstillende kostnadseffektivitet ved at kostnadene ved å levere på Innovasjon Norges oppdrag og mål skal være lavest mulig. Styrets vurderinger gjøres på grunnlag av løpende tertialrapporter med tilhørende mål, indikatorer og måltall på disse områdene.

Styret vil understreke at selskapets kostnadseffektivitet må sees i sammenheng med oppnådde effekter i norsk næringsliv (formålseffektivitet). Målet er ikke isolert sett å ha lav kostnadsandel, men en riktig kostnadsandel gitt de målgrupper, prioriteringer og virkemiddel som er nødvendige for å oppnå størst formålseffekt. Målet er å balansere formålseffektiviteten og kostnadseffektivitet.

Selskapets kostnadsutvikling kan være krevende å lese ut av årsregnskapet fordi kostnadene omfatter både leveransekostnader, kunderettede aktiviteter og prosjekter. Kostnadseffektivitet i Innovasjon Norge har vært målt på forholdet mellom hva vi leverer (kroner) og kostnadene ved å levere. I 2022 ble det store omstillingsprogrammet (IN2022) konkludert og kostnadene reduseres betydelig fram til 31.12.2024.

Styret mener at selskapet viser en god balanse mellom formåls- og kostnadseffektivitet i sin løpende drift, og legger til grunn at denne vil styrkes i tråd tiltakene i omstillingsprogrammet.

ÅRSREGNSKAPET

Innovasjon Norges balanse var ved utgangen av 2022 29,0 mrd. kroner, som er en nedgang på 1,1 mrd. kroner i forhold til utgangen av 2021 (30,1 mrd. kroner). Netto utlån utgjør 18,4 mrd. kroner per 31.12.2022 (18,7 mrd. kroner per 31.12.2021). Det er i 2022 utbetalt 2,5 mrd. kroner i nye utlån (3,2 mrd. kroner i 2021) og 4,8 mrd. kroner i tilskudd (4,5 mrd. kroner i 2021). Kontantstrømmen viser at det årlig går store brutto inn- og utbetalinger gjennom Innovasjon Norge. Dette skyldes særlig at en stor del av innlånene for lånevirkosomheten refinansieres ca. hver tredje måned.

Selskapets årsresultat for 2022 ble 95 mill. kroner mot 229 mill. kroner for 2021. Resultat før tap, ble 93 mill. kroner i 2022, mot 222 mill. kroner i 2021. Både driftskostnadene og kostnadene til kunderettede aktiviteter er høyere i 2022 enn i 2021, som følge av økt aktivitet etter koronapandemien. Tapsnedskrivningene på låneporteføljen viser en økning for den mest risikoutsatte delen av porteføljen.

Som ledd i arbeidet med et mer effektivt og forenklet virkemiddelapparat ble det i statsbudsjettet for 2022 satt et effektiviseringsmål på totalt 100 mill. kroner for Innovasjon Norge innen utløpet av 2024. 25 mill. kroner av kuttet skulle realiseres i 2022, ytterligere 25 mill. kroner i 2023 og de resterende 50 mill. kroner i 2024. I denne forbindelse ble det i regnskapet for 2021 avsatt 100 mill. kroner for omstillingskostnader. Det har gjennom 2022 tilkommet ny informasjon, som gjør at man pr 31.12.2022 vurderer estimatet som ble avsatt i regnskapet for 2021 som noe høyt. Oppdatert estimat for samlede omstillingskostnader beløper seg til 82 mill. kroner, og 18 mill. kroner av 2021 avsetningen er reversert i regnskapet for 2022. Omstillingsavsetningen er belastet med 27 mill. kroner i 2022. Det vises til nærmere omtale i note 10.

Netto renteinntekter utgjorde 388 mill. kroner i 2022 mot 450 mill. kroner året før. Reduksjonen i netto renteinntekter på 62 mill. kroner skyldes hovedsakelig relativt høyere innlånskostnader sammenlignet med fjoråret. Innlånsrenten har vært økende gjennom hele 2022. Renteøkninger

medfører normalt at innlånsrenten økes før utlånsrentene kan endres tilsvarende. Utbytte og gevinst/tap på verdipapirer viser et tap på 43 mill. kroner i 2022 mot en inntekt på 8 mill. kroner i 2021. Tapet skyldes nedskrivning av verdi på aksjer i datterselskapet Investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa AS, som følge av fallende markedsverdier på sammenlignbare børsnoterte selskaper i tilsvarende sektor som fondets portefølje.

Samlede driftsinntekter er 1 313 mill. kroner i 2022, mot 1 301 mill. kroner i 2021. Økningen på 12 mill. kroner skyldes økning i eksterne inntekter med 53 mill. kroner, 5 mill. kroner i diverse inntekter, samt en reduksjon på 46 mill. kroner i offentlige inntekter. Ser man bort i fra effekten av bevilgninger knyttet til omstilling så er den reelle endringen i offentlige inntekter en økning på 51 mill. kroner i forhold til 2021. Økning i offentlige inntekter er en følge av at det inntektsføres i takt med kostnadspådraget i forhold til den andel av driftskostnader som ikke dekkes av eksterne inntekter og diverse driftsinntekter. Økningen i eksterne inntekter skyldes økt aktivitet i etterkant av koronapandemien. Økning i diverse driftsinntekter på 5 mill. kroner skyldes i hovedsak en økning i netto provisjonsinntekter på European Investment Fund (EIF) garantier på 3 mill. kroner, økte leieinntekter på 1 mill. kroner og reduksjon i netto valutatap på 1 mill. kroner sammenlignet med 2021.

Driftskostnadene er 1 565 mill. kroner mot 1 537 mill. kroner i 2021, en netto økning på 28 mill. kroner. Lønns- og personalkostnadene er 872 mill. kroner i 2022 mot 937 mill. kroner i 2021. Reduksjonen på 65 mill. kroner skyldes primært endring i avsetning for omstilling, hvor effekten allokert til lønns- og personalkostnadene var kr 78 mill. kroner i 2021, mens effekten på 14,4 mill. kroner i 2022 regnskapet er en reversering. Se nærmere omtale i note 9.

Lønn og arbeidsgiveravgift viser en økning på 10 mill. kroner og pensjonskostnader viser en økning på 18 mill. kroner i forhold til 2021. Det vises til note 31 for nærmere presentasjon av beregnet pensjonskostnad og forutsetninger for 2022. Øvrige personalkostnader er på nivå med 2021. Gjennomsnittlig antall årsverk i 2022 var 702, mot 739 i 2021. Avskrivninger er økt med 2 mill. kroner sammenlignet med 2021 og endringen knytter seg i det alt vesentligste til økte IT investeringer. Direkte prosjektkostnader er økt med 58 mill. kroner fra 2021. Andre driftskostnader er 33 mill. kroner høyere enn i 2021, og justerer man for omstillingsavsetningen er økningen på 58 mill. kroner. Også for driftskostnadene er økningen et produkt av den økte aktiviteten i 2022 etter to år preget av koronapandemien. Selskapet har en pågående kommunikasjon med myndighetene rundt avklaring av regelverk for fradrag for inngående merverdiavgift for tilskuddsfinansierte aktiviteter. Det vises til nærmere omtale i note 38.

Misligholdet i låneporteføljen er fortsatt på et relativt lavt nivå. Den makroøkonomiske situasjonen medfører dog en del usikkerhet og risiko for tap i utlånsporteføljen. Netto tap på utlån (som representerer lavrisikolån) utgjør i 2022 en inntektsføring på 2 mill. kroner mot en inntektsføring på 8 mill. kroner i 2021. Positivt netto tap i 2022 skyldes i hovedsak at det ikke har vært noen endring i gruppenedskrivninger på lavrisikolåneordningen, og tilbakeføring av tap i forhold til 2021. Årlige tap på lavrisikolåneordningen skal over en 10 års periode tilsvare maksimalt 0,5 prosent av porteføljen. For 2022 utgjorde tapsprosenten 0 prosent av porteføljen. Tap på utlån knyttet til Innovasjon Norges risikolåneordninger dekkes av tapsfond, og har dermed ikke resultatmessig effekt for Innovasjon Norge. Tap på utlån for risikolån og garantiordningene var 285 mill. kroner, mot 122 mill. kroner i 2021. Denne utlånsvirksomheten er forutsatt å innebære høyere risikoprofil enn lavrisikolåneordningen. Årlige tap i porteføljen for risikolån/garantier skal i et 10-års perspektiv være maksimalt 5 prosent av porteføljen. Tapene utgjorde 5,0 prosent av porteføljen i 2022 (2,1 prosent i 2021).

Det er styrets vurdering at det er forholdsvis få kunder i Innovasjon Norges finansieringsportefølje som har en direkte og betydelig eksponering mot Russland og Ukraina. Varigheten og de direkte og

indirekte implikasjonene av krigen, medfører imidlertid at flere av våre kunder, som mye av norsk næringsliv, står overfor til dels betydelige utfordringer som krever fortløpende tiltak. Styret er likevel av den oppfatning at dette ikke utgjør en vesentlig negativ eksponering for Innovasjon Norges finansieringsvirksomhet.

Styret vurderer at selskapet har en forsvarlig egenkapital pr 31. desember 2022.

Innovasjon Norge har en rammeavtale med et konsortie av forskningsinstitusjoner som benyttes til å forske på innovasjonspolitiske spørsmål av betydning for selskapet. Det gjennomføres også eksterne evalueringer og analyser av selskapets aktiviteter og virkemiddelbruk i samarbeid med eksterne konsulenter og forskere. Kunnskapen fra disse benyttes i selskapets utvikling av tjenestetilbud, organisasjon og arbeidsprosesser. Selskapet har for øvrig ikke hatt utgifter eller investeringer knyttet til forskning og utvikling i løpet av 2022.

Årsregnskapet er utarbeidet under forutsetning av fortsatt drift. Regnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets eiendeler, gjeld og resultat. Det har ikke inntruffet forhold etter regnskapsårets utgang som er av betydning ved bedømmelsen av selskapet og som ikke fremkommer av årsregnskapet med tilhørende noter.

RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL

Selskapet gjennomfører vurderinger av forhold som er viktige for å nå målene om flere gode gründere, flere vekstkraftige bedrifter og flere innovative næringsmiljøer. Risikostyring og internkontroll er en integrert del av Innovasjon Norges virksomhetsstyring, og understøtter selskapets måloppnåelse.

Innovasjon Norge står overfor en rekke risikoer fra eksterne faktorer knyttet til politiske, økonomiske eller teknologiske forhold og interne faktorer knyttet til medarbeidere, ledelse, systemer og prosesser. Innovasjon Norge inndeler sitt risikounivers i strategisk risiko, finansiell risiko og operasjonell risiko.

I 2022 fastsatte styret risikotoleransen innen tre utvalgte risikoområder i Innovasjon Norge; kredittrisiko, driftsrisiko og rettslig risiko (compliancerisiko og kontraktuell risiko). Ledelsen gir, hvert tertial, en vurdering av om Innovasjon Norges risikoeksponering for kreditt- og driftsrisiko er innenfor styrets fastsatte risikotoleranse som en del av tertialrapporteringen. Rettslig risiko rapporteres årlig til styret. Styret har i 2022 vurdert selskapets risiko som innenfor de styrevedtatte rammene for risikotoleranse.

Strategisk risiko; Strategisk risiko omfatter forhold som er avgjørende for Innovasjon Norges langsiktige måloppnåelse knyttet til formål, delmål og oppdragsgivernes prioriteringer og selskapets strategiske ambisjoner. Styret foretar (minst) årlig en «stress test» av Innovasjon Norges strategi med vekt på overordnede risikofaktorer (eksterne og interne) som påvirker selskapets evne til å nå sine hoved- og delmål. Dersom det skjer andre betydelige endringer som påvirker norsk økonomi, oppdragssituasjonen for selskapet eller at selskapet har betydelige avvik i tertialvis rapportering av måloppnåelse, vil det gjennomføres ekstraordinære risikovurderinger. Ved behov gjennomføres risikovurderinger av kritiske funksjoner og avgrensede områder på lavere nivå.

Finansiell risiko; Den finansielle risikoen omfatter i hovedsak kreditt-, rente-, valuta- og likviditetsrisiko.

Kredittrisiko; Kredittrisiko er finansiell risiko knyttet til utlånsvirksomheten og er en vesentlig risikotype i Innovasjon Norge. Utviklingen i utlånsporteføljen rapporteres til styret hvert tertial.

Oppstår det vesentlige negative endringer, foretas en justering av risikoprofil. Gjennomgang av de vesentlige låneengasjementene og engasjementer med tapshendelse gjøres særskilt en gang i året – sistnevnte i forbindelse med årsoppgjøret.

Lavrisikolånene gis på markedsmessige betingelser. Risiko i de enkelte prosjektene som finansieres skal være moderat. Risiko begrenses dermed ved relativt høye krav til sikkerhetsstillelse. Utover risiko på enkeltengasjementer er det strukturell risiko knyttet til den bransjemessige fordelingen av utlånsporteføljen, som avviker fra det som er vanlig for næringslivsporteføljer i banker. I underkant av 45 prosent er finansiering av fiskebåter, mens porteføljen for øvrig er omtrent likt fordelt mellom landbruk, industri og forretningsmessig tjenesteyting.

Innovasjons- og risikolån er en låneform som i hovedsak skal bidra til å dekke små og mellomstore bedrifters behov for risikoavlastning i prosjekter. Disse lånene ytes med moderate krav til sikkerhetsstillelse, men det forutsettes at kundens betjeningsevne er vurdert å være tilfredsstillende. Risikoen i denne type lån er relativt høy.

Det er etablert tapsfond for innovasjons- og risikolån og garantier. Målet med tapsfond er å gjøre Innovasjon Norge i stand til å avlaste risiko i innovative prosjekter med vekstpotensial, og derved bidra til å realisere flere lønnsomme prosjekter som det ellers vil være vanskelig å finne tilstrekkelig risikovilje for i markedet. For en mindre andel av denne låneporteføljen deler European Investment Fund (EIF) tapsrisikoen med Innovasjon Norge på 50/50-basis.

Renterisiko; Renterisikoen styres og reduseres gjennom en tilpasning av utlånsvilkårene til vilkårene på innlånsiden. Innlånene skal motsvare utlånene, samt sørge for nødvendig likviditet for å operere låneordningene. Innlånene avspeiler renteprofilen på utlånsmassen.

Valutarisiko; Innovasjon Norge har inntekter og kostnader i valuta. Valutarisiko knyttet til oppgjør av kostnader balanseres i hovedsak opp ved at selskapet har bankkonti i valutaer for de vesentligste valutaene selskapet handler i. Risikoen er begrenset og over 80 prosent av kostnadene er i norske kroner.

Likviditetsrisiko; Likviditetsrisiko er den risiko som er knyttet til Innovasjon Norges mulighet til å finansiere økning i utlån og låntakers evne til å gjøre opp for sine forpliktelser ved forfall. Størrelsen på innlån og utlån styres gjennom oppdragsbrev fra Nærings- og fiskeridepartementet. Likviditetsrisikoen er dermed minimal.

Operasjonell risiko; I operasjonell risiko ligger de potensielle tapskildene som er knyttet til den løpende driften av Innovasjon Norge. Operasjonell risiko omfatter i hovedsak risikoen for direkte eller indirekte tap, eller tap av omdømme forårsaket av utilstrekkelige interne prosesser, systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. I Innovasjon Norge omfatter operasjonell risiko; humankapitalrisiko, sikkerhetsrisiko (organisatorisk sikkerhet, fysisk sikkerhet og personellsikkerhet), digital informasjonssikkerhetsrisiko, oppdragsgiver risiko, driftsrisiko (økonomisk styring og effektivitet) og rettslig risiko (compliancerisiko og kontraktuell risiko). Innovasjon Norge er underlagt sikkerhetsloven.

I 2022 har Innovasjon Norge videreført sitt beredskapsarbeid knyttet til koronapandemien. Selskapets samfunnskritiske rolle er ivaretatt tilfredsstillende gjennom løpende beredskapsarbeid som støtte til selskapets medarbeidere ved kontorer i Norge og i de internasjonale markedene.

Innovasjon Norges risikostyringsarbeid er organisert etter Institute of Internal Auditors (IIAs) trelinjemodell, i tillegg til eksterne kontroll- og bekreftelsesfunksjoner. Det primære ansvaret ligger i førstelinjen, det vil si i operasjonell ledelse og i ytterste instans gjennom alle ansattes ansvar for å

utføre sitt arbeid med de fullmakter, instruksjoner, policyer og retningslinjer som gjelder den enkelte. I Innovasjon Norge har alle lederne et særskilt ansvar for å etablere og gjennomføre risikostyring og internkontroll innenfor sitt ansvarsområde.

Staben Juridisk og compliance ledes av juridisk direktør, har bl.a. til formål å forebygge, avdekke og hindre gjentakelse av brudd på lover og regler, og er sammen med staben Virksomhetsstyring og økonomi definert som andrelinjefunksjoner med ansvar for å overvåke, vurdere, gi råd om, aggregere og rapportere om risikosituasjonen. Tredjelinjen består av internrevisjon, som på vegne av styret og ledelsen reviderer om virksomheten har tilstrekkelige prosesser for risikostyring og internkontroll. Internrevisjon er utkontraktert til ekstern leverandør. Eksternrevisor og Riksrevisjonen utgjør i tillegg eksterne kontroll- og bekreftelsesfunksjoner.

Internrevisjonen har gjennomført to internrevisjonsprosjekter ihht. styrevedtatt revisjonsplan og har ikke kommet over alvorlig svikt i internkontrollen.

INTERN OMSTILLING OG ORGANISERING

En omfattende omstillingsprosess (IN 2022)

Som ledd i arbeidet med et mer effektivt og forenklet virkemiddelapparat er det i Statsbudsjettet for 2022 satt et effektiviseringsmål på totalt 100 mill. kroner for Innovasjon Norge innen utløpet av 2024. Innovasjon Norge gjennomførte første halvår et omstillingsprogram - IN 2022 - med formål å realisere kostnadsuttaket. I arbeidet med å ta ned kostnadene ble det lagt vekt på å ivareta organisasjonens evne til å levere på strategien og særskilte føringer fra oppdragsgivere. I tillegg til en forsvarlig gjennomføring av prosessen, ble Innovasjon Norge bedt om å ivareta hensyn til kundene og hensynet til arbeidsplasser i distriktene. Overordnet organisering av Innovasjon Norge ble beholdt gjennom prosessen, men noen organisatoriske justeringer er gjennomført:

- Forenkling for kunderådgiver: Innføringen av nye, digitale verktøy, som nytt saksbehandlingssystem for finansieringssaker, bidrar til å effektivisere arbeidsprosesser og redusere behovet for årsverk knyttet til saksbehandling av finansieringssaker
- Etablering av porteføljestyling gjennom tre kundeporteføljer
- Et samlet markedsmiljø
- Mer effektiv stab i partnerskap med kundedivisjonene

For å ivareta hensynet til arbeidsplasser i distriktene, ble det besluttet å flytte ut enkelte hovedkontorfunksjoner fra Oslo. Reiseliv utvikling ble flyttet til Bodø, Teknologi og domenekunnskap ble lagt til Trondheim, Dataintelligens Center ble opprettet i Stavanger, sammen med en videre styrking av det eksisterende IT utviklertmiljøet der, og fremtidige eksport-relaterte stillinger søkes lagt til Ålesund. Over 20 årsverk vil flyttes ut fra Oslo som konsekvens av disse endringene.

Omstillingsprogrammet IN 2022 ble avviklet som eget program midtveis i 2022. Det er styrets vurdering at programmet har lyktes med målsettingene, slik at Innovasjon Norge nå er godt rigget for å ha en varig kostnadsreduksjon av driftskostnadene på 100 mill. kroner innen utgangen av 2024. Effekten av omstillingen er ennå ikke synlig, men Innovasjon Norge vil i årene fremover levere sine tjenester til norsk næringsliv med en slankere og ytterligere desentralisert organisasjon.

Digital utvikling

Det digitale skiftet fortsetter med god fart i Innovasjon Norge, som nå har tatt steget over til å bli blant de mer digitale virksomhetene i det offentlige Norge. Digitaliseringen har stor betydning i forenkling for kundene, og påvirker samtidig mange ansattes hverdag. Nye digitale verktøy, og

automatisering av manuelle prosesser er også en viktig muliggjører for realisering av kostnadskuttet beskrevet under IN 2022.

Kulturbygging

Etter flere år preget av pandemi, hjemmekontor, krisehåndtering og kostnadskutt, var det nødvendig med et kulturløft for alle ansatte i Innovasjon Norge. Selskapets kulturbyggingsprogram - IN Reboot - ble startet høsten 2022 med regionale samlinger for alle ansatte, og ledet fram til en felles IN Summit i februar 2023 hvor alle medarbeidere fra hele verden møttes fysisk for første gang på seks år. Målet var å samle selskapets medarbeidere rundt omforente kundemål og felles verdier, utløse styrken i vårt mangfold og knytte bånd mellom medarbeidere i alle deler av vår desentrale organisasjon.

ARBEIDSMILJØ

Første halvår var i stor grad preget av omstillingsprosessen, og har påvirket hvordan de ansatte har opplevd arbeidsmiljøet. En forutsigbar tidslinje for omstillingen og hyppig informasjon både til tillitsvalgte, vernetjeneste, ansatte og medarbeidere gjennom perioden har vært viktige risikoreducerende tiltak for at ansatte likevel skulle oppleve det som meningsfullt, trygt og hyggelig å gå på jobb. Mulighet for psykologbistand gjennom bla. forsikringsordninger kombinert med helsefremmende aktivitetskampanje har vært viktige tiltak for å forebygge negative effekter av endringsprosessen.

Et godt arbeidsmiljø er en forutsetning for både å tiltrekke, beholde og utvikle ansatte i Innovasjon Norge. Evnen til å samarbeide om arbeidsmiljøspørsmål er en avgjørende faktor for å lykkes, og partssamarbeidet i Innovasjon Norge har en viktig rolle i dette arbeidet. Ledelsen, tillitsvalgte og verneombudene bidrar til å skape betingelser for et driftsnært og godt arbeidsmiljø i praksis. Økonomiske bidrag for å styrke hjemmekontoret er videreført fra tidligere år, og de fleste benytter seg av mulighet for å jobbe hjemmefra inntil to dager per uke, og har inngått avtale om dette. Arbeid hjemmefra er basert på frivillighet og gjensidig tillit mellom arbeidstaker og arbeidsgiver.

Det er etablert faste strukturer på partssamarbeidet, med samarbeids- og arbeidsmiljøutvalg både sentralt og ved regionkontorene i Norge. For våre kontorer utenlands, er det etablert faste møteplasser mellom Safety Representatives og ledelsen. Virksomheten har knyttet til seg eksterne bedriftshelsetjeneste både ved hovedkontoret og regionkontorene, og vernetjenesten har hatt flere samlinger i løpet av året som har gått.

Sykefraværet for 2022 var på 3,5 prosent, mot 3,8 prosent i 2021. Til sammenligning var sykefraværet i offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning 4,6 prosent i tredje kvartal 2022. Det ble rapportert inn 1 skade i 2022.

Fordelingen av de som var i foreldrepermisjon i 2022 er 54 prosent kvinner og 46 prosent menn. Av permisjonstiden som ble tatt i 2022 tok kvinner i gjennomsnitt om lag 21 uker, og menn 13 uker.

Ansatt-turnover i 2022 er på totalt 14,6 prosent. Dette inkluderer vikarer og ansatte på engasjement. Turnover på faste ansatte (ekskludert fratreden med pensjon) er 11,1 prosent.

85 nye medarbeidere er rekruttert eksternt, 71 av disse er faste stillinger. Det er gjennomført 45 interne rekrutteringer i samme periode.

I mai 2022 ble den årlige medarbeiderundersøkelsen i selskapet gjennomført med en svarprosent på 85 prosent. Resultatene viser et overordnet godt engasjement i virksomheten. Resultatene ble fremlagt i juni 2022, og virksomheten har jobbet aktivt med tiltak gjennom andre halvår 2022.

Sentral og lokal vernetjeneste har vært involvert i oppfølgingsarbeidet i form av statusorienteringer og informasjon om tiltaksplaner og aktiviteter både i lokale og sentrale arbeidsmiljøutvalg. Virksomheten planlegger gjennomføring av ny undersøkelse våren 2023. Innovasjon Norge vurderes som en attraktiv arbeidsplass, både av egne medarbeidere og mulige jobbsøkere. Innovasjon Norge ble i 2022 stemt frem som den fjerde mest attraktive arbeidsplassen i norsk næringsliv i en undersøkelse gjennomført av Universum.

LIKESTILLING, MANGFOLD OG INKLUDERING

Innovasjon Norge jobber for en mangfoldig arbeidsstyrke og for å bidra til inkludering. Likestilling, mangfold og inkludering er innarbeidet i selskapets øvrige rutiner og retningslinjer, og går langs tre akser: rekruttering og karriereutvikling, kompetanseutvikling og lønns- og arbeidsforhold. I 2022 startet Innovasjon Norge arbeidet med en Gender Equality Plan (GEP). Alle offentlige organisasjoner, forskningsinstitutter og utdanningsinstitusjoner som søker finansiering fra EU er forpliktet til å ha en GEP. I dette arbeidet har selskapet, med involvering fra de tillitsvalgte, revidert etablerte rutiner og retningslinjer i mangfoldsarbeidet.

Selskapet har en mangfoldserklæring i alle stillingsutlysninger og oppfordrer spesielt personer med innvandrerbakgrunn, nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en til å søke. I tillegg balanseres begreper i tekstene når det gjelder krav til kompetanse, erfaring og mangfold. Dette for å bidra til et bredere kandidattilfang blant aktuelle søkere, utvidede perspektiver og dermed økt kompetanse for virksomheten.

Innovasjon Norge har samarbeidet med eksterne partnere for å gi søkere til digitale stillinger med begrenset formell utdanning og/eller yrkeserfaring mulighet til å komme til jobbintervju. Nyansatte digitale ressurser har også hatt muligheten til å kombinere ny jobb i selskapet med studier og videreutdanning.

Selskapet har også valgt å ta imot deltakere fra NAV-tiltak for innvandrere med høyere utdanning i regi av Oslo voksenopplæring Rosenhof. I denne ordningen tilbyr Innovasjon Norge personer som står utenfor arbeidslivet muligheten til å skaffe seg relevant arbeidserfaring fra Norge, samtidig som selskapet får tilført nyttig kompetanse og erfaringer fra deltakerne i ordningen.

Selskapet følger retningslinjer for ansettelsesvilkår for ledere i statlige foretak og selskaper. Ved utgangen av 2022 var andelen kvinner i topledagergruppen fire av åtte (50 prosent). Styret består av 11 medlemmer, hvorav fem kvinner og seks menn. Kvinneandelen i Innovasjon Norge var 55 prosent ved utgangen av 2022. Andel kvinnelige nyansatte i løpet av 2022 var 44 prosent.

Kvinnefordeling på øvrige stillingsnivå:

Stillingskategori	2022	2021	2020
Direktør	58%	63 %	68 %
Advokat	43%	50 %	43 %
Avdelingsleder	58%	53 %	56 %
Spesialrådgiver	41%	40 %	38 %
Seniorrådgiver	54%	55 %	54 %
Rådgiver	73%	77 %	72 %
Konsulent	62%	68 %	75 %

Lønnsforholdet for kvinner sammenlignet med menn; **hele Innovasjon Norge:**

Stillingsnivå	Forskjell i gjennomsnittlig lønn (kvinner/menn)*		
	2022***	2021	2020
Direktør	-3,6%	-0,4%	-6,5%
Avdelingsleder	1,1%	3,0%	-1,7%
Spesialrådgiver	2,0%	2,0%	1,8%
Seniorrådgiver	-0,4%	-5,0%	-4,9%
Rådgiver	-10,7%	-11,0%	0,1%
Konsulent**	6,2%	3,0%	3,0%
Total	-1,1%	-3,0%	-1,7%

* *Negativt avvik er lavere gjennomsnittlig lønn for kvinner*

** *Kun inkludert ansatte i Norge*

*** *For 2022 er overtid inkludert som del av gjennomsnittslønn*

Tabellen viser forskjellen i snittlønn mellom kvinner og menn. Lønnsforskjeller som følge av ansiennitet er ikke hensyntatt i beregningen. Oversikten inkluderer lønnsdata for alle ansatte i Innovasjon Norge, og noen forskjeller kan forklares i ulikt lønns- og arbeidsmarked per land.

Innovasjon Norge har en aktiv og bevisst holdning til lønnsinnplassering i forbindelse med nyansettelser og intern mobilitet, som er viktig gitt virksomhetens grad av mobilitet. Generelt er vi bevisst forskjellene i lønn på det enkelte stillingsnivå, og jobber aktivt med å sikre prinsippet om likelønn.

Av 708 ansatte per 31.12.2022 arbeider 21 personer i deltidsstilling, hvorav 85 prosent er kvinner. Ingen av disse personene er i definerte deltidsstillinger. Per 31.12.2022 var 4,8 prosent av de ansatte i midlertidig stilling, og 44 prosent av de midlertidig ansatte var kvinner.

ANSVARSFORSIKRING FOR STYRETS MEDLEMMER OG DAGLIG LEDER

Innovasjon Norge har tegnet forsikring for styrets medlemmer og daglig leder for deres mulige ansvar overfor selskapet og tredjepersoner. Forsikringsdekningen er 50 millioner kroner per skade, som også er samlet forsikringssum per år.

YTRE MILJØ

Innovasjon Norge vil for 2022 for første gang levere et klimaregnskap til våre eiere. Denne milepælen markerer et skille i hvordan organisasjonen jobber for å forstå og redusere sin påvirkning på det ytre miljø. Innovasjon Norges hovedkontor og regionkontorer er sertifisert som «Miljøfyrtårn» og en egen veileder for bærekraftig drift gir føringer og styrker beslutningsgrunnlaget innen driftsmessige forhold for virksomheten, som eiendoms- og utstyrsforvaltning, reiser og anskaffelser. Virksomhetens reisepolicy ble oppdatert i 2022 for å vektlegge at det skal tas miljømessige hensyn både ved vurdering av behovet for reiser og måten nødvendige reiser gjennomføres på. Dette er i tråd med føringene i statens reiseavtaler som ble reforhandlet i 2022, der miljømessige forhold vektlegges. Det ble i 2022 påbegynt et arbeid for fremtidig rapportering på relevant klima- og naturrisiko for Innovasjon Norge. Dette arbeidet fortsetter i 2023.

SAMFUNNSANSVAR

Innovasjon Norge arbeider aktivt for å fremme et ansvarlig næringsliv⁶, internt i selskapet og blant selskapets kunder, leverandører og samarbeidspartnere.

Innovasjon Norges forventninger og krav til egne ansatte, tillitsvalgte og konsulenter som utfører tjenester for selskapet, er beskrevet i selskapets etiske retningslinjer og antikorrupsjonspolicy. De etiske retningslinjene inneholder et eget kapittel om forretningsetikk der det understrekes at ansvarlig næringsliv skal inngå i vurderingskriteriene ved bruk av selskapets tjenester, for valg av samarbeidspartnere og leverandører. Innovasjon Norges etiske rammeverk og prinsipper for ansvarlig næringsliv er et eget punkt i selskapets prosedyre for opplæring av nyansatte. Innovasjon Norge har utdypende retningslinjer for blant annet habilitet, adgangen til å inneha tillitsverv og bierverv, samt regler for eierskap og handel med verdipapirer.

Som en del av arbeidet med å forankre prinsipper for ansvarlig næringsliv i hele Innovasjon Norge, er det etablert et eget kompetanseteam med ressurspersoner. Kompetanseteamet støtter programansvarlig for ansvarlig næringsliv i den strategiske forankringen av arbeidet i ulike divisjoner. Denne organiseringen har medført en økt våkenhet rundt temaet i hele organisasjonen.

Innovasjon Norge har etisk dilemmatrening, der formålet er å sikre at alle som utfører arbeid eller tjenester for Innovasjon Norge kjenner til gjeldende rettslig og etisk rammeverk, og evner å identifisere og håndtere situasjoner som kan oppstå.

Selskapets bærekraftstrategi (2021-2025) utgjør rammen for Innovasjon Norges arbeid for å styrke ivaretagelsen av prinsipper for ansvarlig næringsliv blant kundene. Den legger OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper, og FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter til grunn for arbeidet. Kravene som stilles til kunder og samarbeidspartnere er fastsatt i dokumentet «Policy for god forretningsskikk». Det baserer seg på de samme retningslinjene og prinsippene - alle anerkjente standarder for ansvarlig næringsliv. Innovasjon Norge er også medlem av FNs Global Compact og følger initiativets forpliktelser.

Ansvarlig næringsliv er en integrert del av Innovasjon Norges tjenester. Det er et krav at alle som mottar tjenester fra Innovasjon Norge ivaretar prinsipper for ansvarlig næringsliv i tråd med de nevnte retningslinjene og prinsippene. Dette innebærer også at kunder og partnere gjør aktsomhetsvurderinger og følgelig kjenner til vesentlige risikoområder knyttet til egen virksomhet, samt at de iverksetter tiltak for å håndtere disse. Bestemmelser om dette er tatt inn i Innovasjon Norges standardvilkår for lån, tilskudd og garantier. Innovasjon Norge følger de samme retningslinjene for adferd- og produktbaserte utelukkelse som Finansdepartementet har fastsatt for Statens pensjonsfond utland. Dette innebærer at Innovasjon Norge ikke skal støtte prosjekter eller selskaper med uakseptabel høy risiko for negativ påvirkning på mennesker, samfunn eller miljø.

En egen «Finansieringshåndbok» er tilgjengelig for selskapets kunde- og finansieringsrådgivere. Denne har et omfattende kapittel som veileder rådgiverne i hvordan de kan sikre at bærekraft og ansvarlig næringsliv blir riktig vurdert i alle prosjekter og ved alle kunder som søker finansiering hos Innovasjon Norge. I 2022 er det utarbeidet et eget digitalt sparringsverktøy for å kunne identifisere og håndtere relevant bærekraftsrisiko hos Innovasjon Norges kunder. I enkelte av Innovasjon Norges kompetansetjenester leveres det en egen modul om ansvarlig næringsliv, særlig tilpasset bedrifter som satser internasjonalt.

⁶ I Innovasjon Norge brukes begrepet ansvarlig næringsliv fremfor samfunnsansvar. Ansvarlig næringsliv er den systematiske innsatsen som foretak gjør for å identifisere og håndtere risikoen for negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø.

Innovasjon Norge er underlagt åpenhetsloven som trådte i kraft 1. juli 2022. Selskapet har i 2022 gjennomført sin første aktsomhetsvurdering for å identifisere, vurdere og håndtere risiko for negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø. Aktsomhetsvurderingen omfatter både åpenhetslovens krav om sosiale forhold, samt risiko knyttet til klima og miljø og selskapsstyring (ESG). Konklusjonen fra aktsomhetsvurderingen er at Innovasjon Norge jevnt over har mye på plass, og at det innen enkelte områder arbeides med risikoreduserende tiltak. Innovasjon Norge vil følge rapporteringskravet i loven, og ny aktsomhetsvurdering vil offentliggjøres på selskapets hjemmesider innen 30.6.2023.

Innovasjon Norge har i 2022 gjennomgått porteføljen av leverandører med en risikobasert tilnærming. Leverandører innenfor et bredt spekter av varer og tjenester er fulgt opp, og Innovasjon Norge har mottatt svar på hvordan de jobber med å bekjempe arbeidslivskriminalitet. Svarene viser at større leverandører til Innovasjon Norge har en tilfredsstillende tilnærming, mens enkelte mindre leverandører har et vesentlig forbedringspotensial. I dialogen ble det gitt utfyllende informasjon om de krav og forventninger som stilles til Innovasjon Norges leverandører.

Innovasjon Norge har en elektronisk varslingskanal som både er tilgjengelig for interne og eksterne varslere. Varslingskanalen er tilgjengelig på intranett og på Innovasjon Norges hjemmeside, og gjør det mulig for selskapet å kommunisere med anonyme varslere.

Innovasjon Norge har en risikobasert tilnærming til gjennomføring av Integrity Due Diligence (bakgrunnsundersøkelser) av kunder, leverandører og aktører som Innovasjon Norge setter kunder i kontakt med. Det er utarbeidet styrende dokumentasjon som angir i hvilke tilfeller det skal gjennomføres bakgrunnsundersøkelser.

RESULTATDISPONERING

Regnskapet for 2022 viser et overskudd på 95 mill. kroner. For ytterligere detaljer rundt utbytteregler vises det til note 36. Styrets forslag til disponering av overskuddet er som følger:

Avsatt utbytte til eier Nærings- og fiskeridepartementet fra: Lavrisikokoordineringen	kr	104 615 017
Overføres til eier Nærings- og fiskeridepartementet fra: Innovasjonslån og garantier	kr	20 698 990
Overføres til eiere, fylkeskommunene, fra: Risikolån og garantier	kr	12 103 123
Fordelt på:		
Troms og Finnmark fylkeskommune	kr	3 700 833
Nordland fylkeskommune	kr	1 988 605
Møre og Romsdal fylkeskommune	kr	1 984 934
Vestland fylkeskommune	kr	1 535 767
Innlandet fylkeskommune	kr	1 417 775
Trøndelag fylkeskommune	kr	1 215 650
Vestfold og Telemark fylkeskommune	kr	462 463
Agder fylkeskommune	kr	293 331
Viken fylkeskommune	kr	291 777
Rogaland fylkeskommune	kr	11 988
		12 903 123
Overført til opptjent kapital: Investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa	kr	-43 124 420
Sum totalt		95 092 710

UTSIKTENE FOR 2023

Ved inngangen til 2023 begynner resultatene fra forskningsprosjektene som ble igangsatt for å overvåke Covid19s effekter på næringslivet å komme. Disse viser at det var de selskapene som allerede var godt rigget for innovasjon som benyttet seg av tiden med lukkede markeder til å gire opp innovasjonsaktiviteten. I tillegg fikk små og digitale selskaper en mulighet til å disruptere noen forretningsmodeller som direkte konsekvens av pandemien. Resultatene viser også at det ser ut til at en del bedrifter ble holdt kunstig i live som følge av krisepakken og vil kunne påvirke konkurstallene i året vi går inn i.

Krigen i Ukraina fortsetter å prege Europa inn i 2023. Energimarkedet er mer dempet nå enn det meste av 2022, men den generelle sterke prisveksten vil ha stor betydning for næringslivet i 2023 gjennom økte kostnader. Innovasjon Norge vil spesielt følge med på hva dette gjør med investeringsviljen og kapitaltilgangen for våre kunder. Foreløpige undersøkelser viser at mange utsetter eller stopper innovasjonsprosjekter når usikkerheten i rammebetingelsene er så stor.

Det store behovet for energi i Europa har skapt høy aktivitet i norsk olje og gassektor. Den sterke etterspørselen har gitt nye eksportrekorder for Norge, men fører samtidig til at arbeidet med det grønne skiftet blir mer krevende. I et allerede presset arbeidsmarked er det derfor utfordrende for nye næringer å konkurrere om de beste hodene. Likevel er det gode tider for nye grønne energiløsninger i Europa. Det er mange initiativer og gode rammebetingelser i EU for prosjekter som bidrar til å løse energiutfordringene. Når det ikke er nok folk og vanskelig å skaffe rett kompetanse er dette en spesielt vanskelig balanse. Handelspolitikken er i rask endring, med sterkere regionale blokker som i økende grad igangsetter proteksjonistiske tiltak. Ved inngangen til 2023 jobber EU hektisk med å svare ut den store grønne vekstpakken USA lanserte i fjor sommer, Inflation Reduction Act (IRA). Dette skaper frykt for mindre investeringer i de grønne verdikjedene i Europa ettersom det blir svært attraktivt å etablere bedrift i USA. På den ene siden kan IRA på kort sikt begrense grønne investeringer i Europa, men samtidig kan det gi et springbrett for grønn teknologi i verden som også vil komme det europeiske markedet til gode.

Regionalisering av handelspolitikken og økt proteksjonisme er en trend vi har sett over og tid og som har forsterket seg etter Covid19. Dette preger i særlig grad forholdet mellom Kina og Europa/USA hvor vi ser en økende grad av proteksjonisme som begrenser frihandelen vi har vært vant til de siste tiårene. Spesielt Kina var et marked det var knyttet stor oppmerksomhet omkring etter formidabel økonomisk vekst år etter år. Dette markedet anses nå som krevende og uforutsigbart for næringslivet gitt den geopolitiske situasjonen. Dette er en problemstilling vi vil følge tett i det året vi går inn i.

Som følge av IRA og økt blokkdannelse kreves det tettere og raskere prosesser mot EU. Eksempler på prosesser hvor Norge har kommet sent på banen er IPCEI, samt at signering av InvestEU programmene enda ikke er på plass. Styret understreker viktigheten av å følge opp disse prosessene slik at bedrifts-Norge får ta del i de store finansielle omstillingspakken som EU tilgjengeliggjør.

Uansett hvordan EU velger å svare på den store vekstpakken, må Norge og Innovasjon Norge være tett på initiativene som igangsettes. Mulighetene oppstår raskt, og det er derfor nødvendig at vi følger EUs initiativer tett, samt tar raske beslutninger når det kreves. Nye rammebetingelser og høyt tempo gir også muligheter for mer aktiv næringspolitikk for å innfri grønt industriløft, for eksempel gjennom norsk deltagelse i flere IPCEI- initiativ.

Styret vil uttrykke takknemlighet for den tillit kunder, oppdragsgivere og samarbeidspartnere har vist organisasjonen gjennom 2022 og vil rette en særlig takk til selskapets ansatte, som har gjort en stor innsats til beste for norsk næringsliv.

Oslo, 21. mars 2023
I styret for Innovasjon Norge

Gunnar Bovim
(styreleder)

Kristin Misund
(nestleder)

Merete Nygaard Kristiansen

Arvid Andenæs

Heine Østby

Kristine Falkgård

Kristine Nore

Arne Ingebrigtsen

Thomas Breen

Håkon Øveland Nyhus
(ansattvalgt)

Mari Dorte Jønland Michaelsen
(ansattvalgt)

Håkon Haugli
(administrerende direktør)

Til foretaksmøtet i Innovasjon Norge

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Innovasjon Norge som består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2022, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimater og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Oslo, 21. mars 2023
Deloitte AS

Henrik Woxholt
statsautorisert revisor

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Henrik Johannes Woxholt

Statsautorisert revisor

Serienummer: 9578-5999-4-1368035

IP: 88.88.xxx.xxx

2023-04-13 21:08:19 UTC

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>